

INCIPIT DECRETORUM SIRICII PONTIFICIS XV

- I De arrianis non rebaptizandis
- II Ut preter pascha & pente costen bap-
tisma non celebrentur.
- III apostatis
- III Quod non liceat alterius sponsam ad
matrimoniu iurascorari
- V De his qui penitentiam minime seruauerunt
- VI De monachis & uirginibus propositum
non seruauitibus
- VI De clericis incontinentibus
- VIII Quales debeant ad clericatus officiu
peruenire
- XIII De clericorum conuersatione
- X De grande uis
- XI Quod clericus qui secundam uxorem
duxerit deponatur
- XII Quod femine cum clericis habitare debeant
- XIII De monachorum conuersatione
- XIII Quod penitens non fiat clericus
- XVII Ut si per ignorantiam uel penitens uel
dicamus aut uidue maritus clerici
faciat uerint non promoueantur

INCIPIT EPISTOLA DECRETALIS PPAE SIRICII SIRICINI HILMERIO EPO TERRACONENSI SANCTEM

Directam ad decessorem nrm
scilicet recordationis damasum
fraternitatis eius relatio meam in se
de ipsius constitutum quia sic dñs or-
dinauit inuenit quem cum inuentu
fratrum sollicitius legeremus tanta

inuenimus que reprehensione & correc-
tione sint digna quanta optaremus lau-
dandam cognoscere & quia necesse nos
erat in eius laudes curaque succedere
cui per disgraciam successimus in honore
facto ut oportebat primitus in ea pro-
uectionis iudicio ad singula prout dñs ad-
spirare dignatus est consultationis ue-
responsam competens non negamus
quia officium consideratione non est
nobis dissimulare non est tangere liber-
tas quibus maior cunctis xpiane religio-
nis zelus incumbit portamus honora
omnium qui grauantur quimmo hec
portat in nobis beatus apollolus petrus
qui nos in omnibus ut confidimus admi-
nistracionis sue protegit & cetera
heredes

DE ARRIANIS NON REBAPTIZANDIS

Prima itaque pagina eius forte sig-
nasti baptizatos ab impijs arrianis
plurimos ad fidem catholicam resti-
nare & quosdam de fratribus nris eos-
dem denuo baptizare uelle quod non
licet cum hoc fieri & apostolus ueter
& canones contradicant & post castatu
ariminense concilium in issa ad provin-
cias auenerande memorie pro deces-
sore meliorio generalia decreta
prohibeant quos nos cum nouatianis
aliisque hereticis sicut est in synodo
constitutum per inuocationem solam

separati formi ipsi episcopalis manus impositio
ne catholicorum conuentu sociamus qd
etiam totus orient occidens que custodit
aque tra mite uos quoq; post hanc minime
conuenit de uare sinon aul tis anro col
legio synodali sententia separari
II **IN PREDER PASCHA ET PENTE COSTEM
BAPTISMUM NON CELEBRETUR**

Sequitur de diuersis baptizandorum
prout unicuiq; libitum fuerit improbabili
lis & mendatam confusio que in multis
sacerdotibus quod commoti dicimus non
ratione auctoritatis alicuius sed so
late meritate presumitur ut passim
hac uere natalicus xpi seu ad partio
nis nec non & apostolorum seu marty
rum festiuitatib; inuoluerit & assensu
plebes baptismi mysterium consequan
tur cum hoc sibi prebilegium & apud nos
& apud omnes ecclesias dominicum specta
liter compente eosdem suo pascha de
fendat quib; solis per annum dieb; ad fi
dem confluentib; generalia baptismatis
tradi conuenit sacramenta huius dum ca
xat electis quante qua draginea uel
eo amplius dies nomen de derint &
exorcismis quot tidianis que orationib;
atq; ieiuniis fuerint expiati quatenus
apostolica uilla impleatur preceptio
ut expurgato fente ueteri noua
incipiat esse consparsio sicet sacra et
gopaschalem reuerentiam in nullo

didici mutesse minuenda ita infantibus
que nec dum loqui potuerunt per aetate
uel his quibus in qualib; necessitate
opus fuerit unda b; tismatis omni uolo
mus cogleritate sue curri ne ad nostra
cum perniciem tendat animarum
sine gaco desiderantibus fonte salu
tari exiens unusquisque de seculo &
regnum perdat & uita quecumque
etiam discrimen naufragi ob lita
tis incursum obidionis ambiguum
uel cuius liuet corporalis egritudine
desperationis inciderint & sibi unque
credulitate auxilio poposcorum sub
ueniri eodem quod possant momento
temporis ex petite degeneracionis spi
ritu conse quantur accensu ferrati
in hac parte sufficiat nunc preface
regulam omnes teneant sacerdotes
quod dunt apostolice petre super qua
xpi construxit ecclesiam soliditate
diuelli.

DE APOSTATIS

III **A**d hoc cum est etiam quodam xpi
nos ad apostati & quod dicitur de se
transientes & idolorum cultu
sacrificiorum contuminatione
profanatos que xpi corpore &
sanguine quod uadum uident fue
rant renascendo iubemus absolu
& h; episcopos forte aliquando
fuerint ad lamenta conuersi his

quandiu uibunt agenda patientia est
& in ultimo finis uore conciliationes
gratia tribuenda qui ad uocente dño
nolunt in mortem mortem peccatorum
tantum ut conuertatur & uiuat

**QUOD OFFICIUM ALIENUS SPO-
SAM AD MATRIMONI-
UM SORTIRI**

III De coniugali autem uel laxatione re-
quisisti si desponsatam alii uel
tam alter in matrimonium impo-
suerit hoc nefas modis omnibus
inhibemus quia illa benedictio
quam nupture sacerdos imponit
apud fideles cuiusdam sacrilegi
infans est siulla transgressione
uioletur

**DE HIS QUI PENITENTIAM INI-
ME SERUANT**

V De his uero enon in re uel dicitio
dicit apostolica a sede credi-
dit consulendam qui accipere penitentiam
tamquam canes uel ues ad uomitum
pristinum & bol ut abrare de uis et si-
militer angulum & ludicra uolap-
tates & noua conugia & in hibitor
denovo appeti uere concubitos quorum
professam continentia generati
post absolutionem filii prodiderant
de quibus quia iam suffragium non ha-
bent penitendi idduximus decernen-
dam ut solamtra acti lam fidelibus

orationem iungantur sacremysterio-
rum celebritati quamuis non mereant
interfieri ad dominice autem mensis conui-
bio segregentur uel saltem districtio-
ne correpti & ipsi in se sua errata castigati
& alius exemplum tribuant quatenus
ab absentis capiti dantibus retrahantur
quibus tamen qm carnali fragilitate
cecidere uic uatice munere cum ad
dñm coeperunt proficisci per com-
munionis gratiam uolumus subueniri
quam formam & circa mulieres que
se post penitentiam talibus pollutioni-
bus deuincere uincunt

**DE MONACHIS ET VIRGINIBUS
PROPOSITO HONESTANTIBUS**

VI Præterea monachorum quosdam
& atque monacharum abiectio propositio
scitatis in tantam procellarum demerit
esse lasciuia ut prius d'anculo uoluit sub
monasteriorum prætextatu illicita
acta cõlegate contagione miscuerunt
postea uero in abruptum conscientiarum
desperatione perducti de inlicitis con-
plexibus libere filios procreauerunt
quod & publice legit & a ecclesiastica
iura contemnant hasigitur impudi-
cas detestabiliter que per sonas amo-
nasteriorum coetu ecclesiarum
que conuentibus eliminandas esse
mandamus quatenus retrahere uisus
ergastulis tantum facinus continua

lamentatione desolentur purificato
possint penitus igni decoquere:
ut eis uel ad mortem saltem solius misere-
ricordie intuitu per communionis gra-
tiam possit indulgentiam subuenire:

DE CLERICIS INCONTINENTIBUS

Veniamus nunc ad sacratissimos or-
dines clericorum quos in uenerande
religionis inuiriā ita peruras pro-
uincias calcatos adq. confusus cari-
tate tua insinuante repperimus ut
hieremie nobis uoce dicendum sit quis
dabit capiti meo aquam aut oculis meis
fontem lacrimarum & flebo popu-
lum hunc die hac nocte si ergo beatus
propheta ad lugendam populi peccata
non sibi ait lacrimas posse sufficere
quanto nos possumus dolore percelli
cum eorum qui in nos sunt corpore
compellimur facinora deplorare
quibus precipue secundum beatum
paulum instantia mea cottidiana &
solicitudo omnium ecclesiarum in-
desinenter incumbit qui senim infir-
matur & ego non infirmor quis scan-
dalizatur & ego non aro plurimos
enim sacerdotum xpi atq. leuitas post
longa consecrationis sue tempora
tam de coniugib. propriis quam etiā
deturpicor tu subolem didicimus pro-
creasse & crimen suum hac prescrip-
tione defendere quam in ueteri testa-

mento sacerdotibus ac ministris gene-
randi facultas legitur ad tributa di-
cat nunc quisquis ille est seccator libi-
dinum preceptor que uitorum si es-
timat quia in lege moysi passim sacros-
ordinibus ad dñm laxata sunt freno
luxurie quare eos quibus committenda
sacrorum premonet dicens sci
estote quia & ego scis sum dñs dñs qui
etiam procul a suis domibus annua-
cissus in templo habitare iussit
sacerdotes: hæc uidelicet ratione ne
uel cum uxoribus possint carnaliter
cere commercium ut conscientiam
tegritate fulgentes acceptabile do-
minus offerent quibus expleto de-
seruitionis suae tempore uxoribus
solius successione causa fuerat rela-
xatus quia non ex alia nisi ex tribu le-
uita quisquam ad diuinitatem fuerat
preceptor admittende & dñs ihsu
nos suo illustrasset aduentu in eu-
gelio pro testatur quia leuitate
rat implere non solueret: & ideo
ecclesiam cuius sponsus est formositas
titatis uoluit splendor radiare ut in
die iudicii cum rursus aduenerit
sine macula & ruga in eo posita si-
cut per apostolum suum instituit rep-
perire quam sanctionum omni-
sacerdotes atq. leuitate insolubile
ge constringimur. ut adie ordinatio

nisi sobrietati ac pudice & corda
 nra mancipemur & corpora dummo
 do per omnia donro in his que cotidie
 offerimus sacrificiis placeamus
 quia autem in carne sunt dicente elec
 tionis suas placere & non possunt
 uos autem iam non estis in carne sed
 in spiritu sita mens spiritus dei habitat in uobis
 & ubi poterit in corporibus sic ut le
 gamus se in spiritu habitare & quia ali
 quantis de quibus loquimur ut tua sci
 tas retulit ignoracione lapsos esse
 se deflens his & condicione miseri
 cordiam dicimus non neganda ut
 sine ullo honore aut augmentum in
 hoc quod de reccisunt quam diu uxe
 runt officio perseuerent sita men
 post hoc continentis se sed uolunt
 exhibere in uero quia inlicita priui
 legu excusacione nituntur ut sibi
 asserant ueteri hoc ego conces
 sum nouerint se ab omni ecclesias
 tico honore quod digne ut sunt apu
 co sedis auctoritatem de reccos
 nec unquam posse uenerandam
 ad recca mysteria quibus se ipsi
 dum obsecant capidita tibus iniant
 priua uerunt & quia exempla
 presentia cauere nos premonet
 in futuram quilibet episcopus pbr ar
 quidam quod non optamus deinceps
 fuerit talis inuentus nam nunc

sibi omnino per uos indulgentia ad
 ditum intellecto feratam quia fer
 rone cesset esse excidantur uulnera
 que tormentorum non senserint.

DE ECCLESIAS QUALI DEBEANT PRAUOERI

VIII **D**icimus etiam licenter libere exam
 plorare fite homines quibus etiam
 fuerant numerosi coniugio ad prefa
 tas dignitates prout cuique libuerit as
 pirare quod non tantum illis quia ad hec
 immoderata ambitione perueniunt
 quantum metropolitanis specialiter
 pontificibus in putamus quidam inhi
 bitis ausibus coibent diuini quantum in
 se esse precepta contemnunt & ut tacea
 mus quod alius suspicamus ab illud est
 quod dicitur data per moysen lege consti
 tuit dicens sacerdotis in eis semel nobane
 & alio loco sacerdos uxorem uirginem
 accipiat non uidua non repudiata non me
 ritricem quod dicitur apu & persecuto
 re predicator uirius uxoris uirum
 sacerdote quam diu fieri debere man
 dauit que omnia ita uel stratum regionu
 despiciuntur episcopi quasi in contrarium
 magis fuerint constituta & quia non
 est nobis de huiusmodi usurpacio
 nibus neglegendum nec nos indigni
 nantis uox ista cor r
 que dicitur uides affute & con
 curretis cum eo & cum adula
 portione meam ponebas quid ab uni

ueris post hec edis sequendum sit
quid attendam generalipronun-
tatione deternimus

VII DE ECCLESIA RUM CONCUBSATIONE

Quicumque itaq; e eccle bo uir obse-
quium sua infantia antepuber-
tatis annos baptizati electorum debet
ministerio sociari qui accessi ad uirgen-
tis usque tricesimum etatis annum si
probabiliter uixerit unatantum &
exquam uirginem communispossa-
cerdotis benedictionem percepit
uxore contentus acolothus & subita
gradum supse primitus continentia
per eunte dignum prouaerit accede-
ubi si ultra v. annos laudabiliter mi-
nistraverit congruo pribrium conse-
quetur exinde post decennium episco-
palem cathedram poteri adpise-
sitamen post hec temporam integritas
ut ab hec fidei eius fuerint adprobata
DEGRANDI VIS

X Qui uero iam etate grande uis me-
liores propositione prouoca-
tus ex laico ad sacram militiam
peruenire festinat desiderius suis
fructum non altero obtineat nisi eo
quod baptizatur tempore statim lec-
torum ~~aut ex ore uirginum~~
nume ~~pro~~ societur sitamen-
tum ~~quoniam~~ habuisse uelabere &
hanc uirginem constite accepisse

uxorem quidam inuicem fuisse exple-
tobiennio per quinquennium ad adcolo-
thus & subd fiat & sic ad diaconatum si
per hec tempora dignus iudicatus fuerit
perueniat ut exinde iam accessu tempo-
rum presbiterorum uel episcopatus
sicut melos plebi uocauerit electione non
in merito fornetur

**QUOD CLERICVS QUI SECUNDAM
UXOREM DUXERIT DEONATUR**

XII **Q**uisquis sane de aut uidua aut ce-
ter secundam conjugem duxerit
omni ecclesiasticis dignitatis privile-
gio mox nudetur laicizantur simili com-
munionem concessa quam ita demum
nocente possidere simchil pestis prop-
ter quod hanc perdat admittat

QUOD FEMINE CUM CLIS HABITENT

XII **F**eminas uero non alibi se putant
indomiti clericorum nisi castitatem
quasi propriam solam necessitadinem
causas habitare cubili de sy no clis
in cena permittit

DE MONACHORUM PROMOTIONE

XIII **M**onachos quoq; quot ex annis mo-
rum grauitas & uirtute ac fide uirtuta-
tiosa comendat eloru officia ad
gregari & optamur & uolumus
ita ut in tricesimo etatis annu
sunt in minoribus per gradus sin-
gulos crescente tempore promo-
ueantur ordinitus & sic ad diacon-

tus vel ap[ostol]i insigni a mat[ur]e etatis
consecratione p[er]ueniant nec sal[ut]e ad
episcopatus culmen ascendat nisi in
his eisdemq[ue] iugulis dignitatib[us] s[er]u-
tius profiximus tempora fuerint
custodita

**QUOD PENITENS NON PENITENS
NON FIAT CLERICUS**

XII Illud quoq[ue] nos par fuit prouider[et]
ut sic ut penitentiam agere cuiqu[am]
non creditur et or[atio]n[is] nos post petu-
tudine h[er]e[ti]c[is] conu[er]satione nulli
umquam laico liceat honore cleri-
catu[m] adipisci quia qu[am]uis sint om-
niu[m] peccatorum contagione mun-
dani nullatenus debent gerendo
cum sacramentorum instrumenta
suscipere quidam fuerit
basia uitorum

**UT SI PRIGNORANTIA PENITENS
BIGAMUS VEL IUDUEM ARITUS
ET SI UERIT N[ON] PROUEATUR**

XV Et quod si omnibusque in repta
h[er]esione ueniant sola ex-
cusatio ignorantie ostenditur
cui nos in solis peccatis incuti
necesse est clementer ignoscere
quicumq[ue] penitens quicumq[ue]
dignatur quicumq[ue] uidue mari-
tus ad sacram militiam induit
et si incompetens et in repta
h[er]esib[us] condit[us] ne a nobis ueniat

intellegat relaxatum ut in magno de-
ueat competere ueneficio si adempta
sibi omni spe promotionis in hoc quo
inuenitur ordine perpetua stauilita-
te permaneat scitur ipos hec prouin-
ciarum omnium summi antistitem quod
si ultra ad sacro ordinis quemquam
de talibus crediderint adsumendum
& de deo & de deo u[er]o statu quos in craca
nonet & interdicant[ur] prouiderint
congrua ab apostolica sede pro-
mendam esse sententiam explicat
mus ut arbitror fr[at]r[um] k[on]e uniuersiq[ue]
de gestant in querellam & ad singu-
la causas quibus per filium n[ost]r[um] in bas-
tia n[ost]r[um] p[ro]b[us] & romanam aedem n[ost]r[um]
pote ad caput tuu[m] corpore reculisti
sufficiencia quantum opinor pos-
pontif[ic]e d[omi]n[us] non frater utat[ur]
t[ame]n animam ad seruandos canones
& tenenda decreta h[er]e[ti]c[is] constituta
magis hac magis incita incitamus
ut hec que ad tua consulta rescriptim
omniumq[ue] ep[iscop]o[rum] n[ost]r[um] q[ue]q[ue] per ferrita-
ciam nationem & non solum d[omi]n[um]
quintus sunt diocesis constituta
sed & iam aduersus cathaginiensi
haberi quos iustanos atq[ue] gallicos
uel eos qui uicinis tibi conlimitant
hic inde prouincis h[er]e[ti]c[is] que anobis
sunt salubri ordinatione disposita
sublitterarum tuarum prosecutione

mitantur & quamquam statuta sedis
 apostolice uel canonum uenerabilia di-
 finita nulla sacerdotum dñi si licetum
 ut illius tamen & pro antiquitate sa-
 cerdotum dilectionis tunc esse admodum
 poterit gloriosum si eaq; ad te specialiter
 mine generaliter scripta sunt per
 unanimitatis ac sollicitudinem uni-
 uersorum fratrum notitiam per-
 ferantur quatenus & que a nobis non
 in consilio sed proinde sub nimia cau-
 tela & deliberatione sunt salubriter
 constituta intemerata per maneat
 & omnibus in posterum excusationes
 additis quam nulli apud nos patere
 poterit obrogatur data in idibus ar-
 chadio & baltone iudicialissimi consi-

**INCIPIT DECRETORUM PAPAE
 INNOCENTII NONI IN VII**

<p> .I. De presbitero scilicet dandopoli confecta missa
 .II. De omnibus ante presbiteros sacerdotis
 .III. Quod non debeant baptizari nisi
 .III. Quod ritus ones abbas et ieiunent
 .V. De fermento quod ciuitatis tantam
 .VI. De heremum eius baptizatis
 .VII. De penitentibus
 .VIII. De epistola sancti iacob apoli inquam fir-
 .VIII. Quod extra conscientiam metropolita </p> | <p> ni non ordinetur episcopus
 .X. Quia de in suscipio non possim & ut
 .XI. Ut uiduam de non ducat uxorem
 .XII. Ut si laicus uiduam duxerit de non fiat
 .XIII. Ut quis secundam uxorem duxerit de non fiat
 .XIII. Ut qui alterius clericus nullus usurpabit
 .XV. Ut re baptizentur que ad presbiteros
 .XVI. Quis sacerdos de & leuita cum mulieri-
 .XVII. Quod monachos si de factus fuerit
 .XIII. Ut excurialib; de in omnia propter uo-
 .XVIII. De uirginibus uelatis si de uia uerint
 .XX. De uirginibus non uelatis si de uia uerint
 .XX. De incontinentia sacerdotum & leuitarum
 .XXII. De aliam penitentia
 .XXIII. De admittentibus
 .XXIII. Quod de ioco adulteris uxoribus non emant
 .XXV. Quod qui preces uel criminales dicant
 .XXVI. Quod si qui intercedente repudioduor-
 .XXVII. Quilibet in canone recipiantur
 .XXVIII. Si quis uolens parceret sibi corporis
 .XXVIII. Quod digam ad clerum admitti non possit </p> |
|---|--|

XXXI Quod de laicis ad clerum admitti non deus
 XXXII Quod de laicis possunt clerici fieri in hoc
 aperte concubina prohibetur
 XXXIII De temporibus in clericis fornicibus immerandis
 XXXIV Quod huiusmodi presbiterio filios genuerunt
 remoueri ad officios deant
 XXXV Quod penitentiam nullus ad clericum
 possit admitti
 XXXVI De ubi alio & cartiano damnatis a pro
 uincialibus episcopis quorum sententia
 sed apostolica retractare curant
 XXXVII De terminis minime transferendis
 XXXVIII Si uxor in captiuitate fuerit et ab
 ducata & alteram maritum accipere
 reuertente prima secundam mulier
 debet excludi
 XXXIX Ad aurelium caesariensiense modicum
 iustinum ypponense in episcopis
 XXXX Scriptam ad iulianum nobilem
 exortatoriam
 XL Item ad aurelium episcopum de
 pascha in quare fallit
 XLI De antiochena ecclesia
 XLII Ad alexandrum antiochenum epis
 copum de pace
 XLIII De aetio constantinopolitano episcopo
 XLIV Item ad alexandrum episcopum de pace
 XLV De alexandro episcopo quod prima sedis bea
 tae petri apud antiochiam esse memorat
 XLVI Quod non oportet a secundum consti
 tuta imperatorum duos esse metropolitanos
 XLVII Quod a rianorum clericis non sunt

suscipiendi in suis officis quamvis bap
 tisma quod deos datur confirmet factae
 XLVIII A cacio uero episcopo de scio iohanne
 constantinopolitano pontifice
 XLIX De bonis factis quod iudex sint componendi
 L Desuscipiendis clericis quos bonos uisante
 quam damnaretur ordinasse cognoscit
 LI Versi sacerdos uel quilibet ex clerico uidus
 uxorem duxerit uel abiectam suam ad officium
 LI Versi quis cathecumenus habuerit uxorem
 & defuncta eo post baptismum sortitus fue
 rit alteram clericus esse non possit
 LIII Quod non suscipiantur in clero ab
 hereticis ordinati
 LIII Quod in ordinationibus criminum non
 bene credantur auferri
 LV Quod huiusmodi ordinati sunt ab uno heretico
 propter eas in re ceptas in scandalum manent
 LVI Quod in ecclesia peccatum populi
 multam soleat praeteriri
 LVII Quod subreptum fuerit apostolice sedi
 & suam in melius sententiam commutauerit

EXPL CAP. DECRETOR. PP. INNOCENTII.
INCIP. EPISTOLA REGULARIS PAPAE
INNOCENTII.
INNOCENTIUS DECENTIO EPO
 Jozubino salutem in christo
 rita ut sunt ab aetate apostolis traditam
 te gra uelle ut seruari dicitur deo et
 nulla diuersitas nullam arietatem impis
 ordinibus & consecrationibus habere
 tur secundum unum quique non quo de radice

sed quod sibi uisum fuerit hoc existimat
 esse tenendum in deducendo uel in lo-
 cis uel ecclesiis aut ceneri aut celebrari ui-
 dentur ac sic scandalum populis quidum nes-
 ciunt traditiones antiquas humana presump-
 tione corpeptas putent sibi aut ecclesias
 non conuenire. aut ab apostolis uel apostoli-
 cis uel a sanctis ritibus inductam quis enim
 nesciat aut non avertat id quod a principe
 apostolorum petro romano ecclesie traditum
 est. ac nunc usque custoditur ab omnibus debere
 seruari nec superdici aut introduci aliquid
 quod aut auctoritate non habent aut ali-
 de accipere uideatur exemplum preser-
 tim cum sit manifestum in omnibus Italia
 Gallias Hispanias Africam. ac quicquid in
 insulisque interiacentes nullum in Italia
 istis ecclesiis nisi eos quos uenerabilis ap-
 petras aut eius successoris consecratis
 sacerdotibus aut legant in his prouincis
 alius apostolorum inueniuntur aut legunt
 docuisse. quis non legunt quia nusquam
 inueniunt oportet eos hostes qui quidam
 romana custodit. a quo eos principum acce-
 pisse non dubium est. nec dum peregrini
 ad terram. studeant caput institutionum
 uideantur omittere sepe dilectionem
 tuam ad urbe uenissent ac nobiscum in ec-
 clesia conuenisse non dubium est. & quem
 morem uel in consecrandis mysteriis
 uel in coeteris agendis arcanis teneat
 cognouisse quod sufficeret arbitrarer

ad informationem ecclesie tue uel refor-
 mationem si preces fore suum in nos aliquid
 aut aliter tenuerit sacerdotibus habere
 nisi de aliquibus consulendus non esse
 dixisset quibus de eis correspondimus non
 quod aliqua ignorare. credamus sicut
 maiore auctoritate uel tua uisitas
 uel si quis a romano ecclesie institutionibus
 errant aut communes aut indicare non
 differat. ut scire ualeamus quid sit quia
 ueritates inducunt aut aliter uisitas
 quam romane existimant consuetudine
 esse seruandam.

DE PACE POST CONFECTA MYSTERIA

Pace migritur asserit ante confecta
 mysteria quosdam populis imperare
 uel sibi inter sacerdotibus tradere. con-
 post omnia que consistit populum ad om-
 nia que in mysteriis aguntur ad que
 in ecclesia celebrantur per diuinitatem
 sensum ac finem esse pacis. concluden-
 tis signaculo demonstrantur.

DE NOMINIBUS ANTE PRECEM SACERDOTIS NON RECITANDIS

Denomnibus uero recitanda ante
 precem sacerdotis fiat ac quorum
 oblationes quorum nomina recitan-
 da sunt suam orationem suam oratio-
 nem commendet. quam suffluam
 sit & ipse pro uis prudentia res os
 nosse. ut cum hostiam uel ad id
 offeras eius ante nomen inue-

quamuis illi cognitum nihil sit prius
 go oblationes sunt commendande
 ac uocorum nomina quorum sunt

educenda ut inter sacramyteria
 nominentur non inter alia que ante
 promittuntur ipsi inysteriis uiam
 futuris precibus aperiamus.

**QUOD NON DEBEANT BAPTIZARI
 NISI AB EPISCOPO CONSIGNARI**

III De consignandis uero infantibus ma
 nifestum est non ab alio quam ab ep
 fieri licere nam presbiteri licentia
 sacerdotet pontificatus tam en apice
 non habent hoc autem pontificibus solis
 debet ut uel cognoscant uel para de
 tum spm tradant non solum consue
 tudo ecclesiastica demonstrat uerū
 illa lectio atum apostolorum que
 asserit petrum & iohannem esse di
 rectos qui ambaptizant tradant spm
 sem nam presbiteri se uextra epm
 seu presente episcopo cum baptizat
 chisinate baptizatos uel uel sed
 quod ab episcopo fuerit consecratio
 non tamen frontem ex olemoleo sig
 nare quod solus debet arepiscopis
 cum tradant spm para de tum uerba
 ueroducere non possunt ne magis pro
 dere uideat quam ad consulatione
 respondere.

QUOD RITE OMNIS SABBATO

IEIUNIATUR

III **S**abbatouero ieiunandum esse ratio
 ac uidentissimade monstrat nam si
 dominicum ob uenerabilem resur
 rectionem dñi in ihu xpi non solum
 in pascha celebramus uerum etiam
 per singulos circulos ebdomadarū
 ipsius diei imagine infrequentamus
 ac sexagesima propter passionem dñi
 iunamus sabbatum pretermittere non
 deuemus quia nec ita dicitur que letitia
 temporis illius uidetur in clausura nam
 que constat apostolus biduo isto & merore
 fuisse & propter metam iudeorum se oc
 culuisse quod utiq; non dubium est in can
 tu meos ieiunat se biduo memoratur ut
 traditio ecclesie habeat. ista uero sa
 cramenta penitus non celebrari que for
 ma utique per singulas tenenda est eb
 domodas propter id quod commemoratio
 die illius semper est celebranda quod si
 putant semel atque uno sabbato ieiunandu
 ergo & dominicum & sexagesima semel
 in pascha erit utiq; celebrandum sicut
 dñi diei ac sexagesime per singulos ebdo
 madas reparanda imago est. dementis
 est biduagere consuetudine in sabbato
 pretermisso cum non disparem habe
 at causam ac sexagesima uidelicet in terra in qua
 dñs passus est quando & ad inferos fuit
 tertia resurgens redderet tertia
 post bidua nam erit tertia precedente.

non ergo nos negamus sextam feriam ieiunandum sed diomus & sabbato hoc agendum quia ambo dies tristitiam apostolus uel his qui xpm secuti sunt induxerunt quid die dominico nihil arationis solum ipsum festum uisum esse uoluerunt uerum etiam imper omnes et domadas frequentandum esse duxerunt.

DE FIRMAMENTO CIVITATIS PRESBITERIS DIRIGENDUM

V De firmamento uero quod die dominica per titulos mittimus super flue nos consulere uoluerit. cum one ecclesie nra in raciuitate sunt constitute. quarum presbiteri quia de ipso propter plebem sibi creditam nobiscum conuenire non possunt. idcirco fermentum a nobis confectum per acolothos accipiunt ut se antra communione maxime illa die non iudicent separatos quos per parrochias fieri debere non puto. quia non longe portanda sunt sacramenta nec nos per cementaria diuersa constitutis presbiteris destinamus. & presbiteriorum conficiendorum ius habeant adq. licentiam.

DE INERGUMENTIS BAPTIZATIS

VI De his uero baptizatis qui postea demonio aut uitio aliquo aut peccato interueniente aripiuntur. que si uel dilectio tua si presbitero uel diacono possint aut de ueant consignari.

quod hoc nisi episcopus precipere non liceat. nam et manus imponenda omnino non est nisi episcopus auctoritate de derit deficiendi ut autem fiat fiat episcopus est imperare ut manus ei uel apresbitero uel acceteris clericis imponat. nam quomodo id fieri sine magno labore poterit ut longe constitutus erigumenus ab episcopo de ducatur. cum si talis a suis in itinere acciderit nec ferri ad episcopum nec referri ad sua facile possit.

DE PENITENTIBUS

VII De penitentibus autem qui siue ex grauioribus commissis siue ex leuioribus penitentiam gerunt. si nulla interueniat aegritudo quinta feria ante pascha eis remittendum romane ecclesie consuetudo demonstrat. coeterum de pondere ostimando delictorum sacerdos est iudicare ut ad tendat ad confessionem poenitentis & ad fletus adq. lacrimas congentis accumbere demitti cum uiderit congruam satis factionem. sane si quis aegritudine incidere adque ad desperationem deuenerit. est ante tempus pasche relaxandum. ne de seculo absque communione discedat.

DE EPISTOLA S. IACOBI APOSTOLI
QUAE PRO INFERMIS ORARI PROPIET

Sane quoniam de hoc sic uti de ceteris consu-
 lere uoluit dilectionis tuae adiecit etiam
 sibi filius meus celestinus diaconus in episto-
 la sua esse ad tua dilectione positum illud
 quod in beata apostoli iacobi epistola con-
 scribitur est. infirmatur quis in uobis in-
 ducat presbiteros & orent super eum
 unguentes eum oleo in domini & oratio fi-
 dens aluabit infirmum & suscitauit il-
 lum dominus & si in peccatis fuerit remitte-
 raret quod non est dubium de fidelibus
 egrotantibus accipi uel intelligi debere
 quod oleo chrismatis per unguis posuit
 quod ab episcopo confectum non solum
 sacerdotibus sed omnibus ut christiani
 licet in sua aut suorum necessitate un-
 guendum ceterum illud superfluum
 uidemus adiectum ut de episcopo ambi-
 gatur quod presbiteris licere non
 dubium est. Nam de hoc presbiteris
 dicitur quia episcopi occupationibus
 alius impedit ad omnes languidos ire
 non possunt coeterum si episcopo aut po-
 test aut dignum ducit aliquem a se uisi-
 tandum & benedicere & tangere
 chrismate sine cunctatione potest
 cuius est ipsum chrisma conficere nam
 penitentibus istud fundi non potest
 quia genus est sacramenta nam quibus
 reliqua sacramenta negantur quo-
 modo unum genus putatur posse con-
 cedi. Insignitur frater karissime omnibus

quatuor dilectio uoluit a nobis exponi prout
 potuimus respondere curauimus ut eccle-
 siam romanam consuetudinem aqua ori-
 ginem ducit seruare ualeat atque custo-
 dire reliqua uero que scribitis a non et
 cum ad fueris inter rogati poterimus
 edicere etiam autem potentie domini & iam
 id procurare ut & tuam ecclesiam &
 clericos nostros qui sub tuo pontificio di-
 uinis famulantur officis bene in-
 stituant & alius for man tribuas qua
 debeant imitari. data xiiii kl april
 theodosio augusto viii & palladium is cons.

EXPLICIT PAPAE INNOCENTII DECRE-
 TALIS EPISTOLA
 INCIPIT EIUSDE ALIA

INNOCENTIUS VICTRICIO
 episcopo romanensis salutem
 & si tibi frater karissime promer-
 to & honore sacerdotu quod pluri-
 mum polles uibendi & docendi a ec-
 clesiastice regule notasunt omnia
 neque est aliud quod de sacris lectio-
 nibus tibi minus collecta met se uideat.
 Tamen quia romanę ecclesie norma
 atque auctoritatem magnopere postu-
 lasti uoluntateque morem admodu
 gerens de gestis uite & morum pro-
 babilium disciplinas annexas licet
 ris meis in his per quas aduertant ec-
 clesiarum regionis ure populi quib-
 rebus & regulis xpianorum uita

in sua cuiuscumque professione debeat con-
 tineri qualisquę seruetur in his quę
 ecclesis disciplina et dilectionis tuę
 plebes finitimas & confacer docet nros
 qui in illis regionibus propriis ecclesis pre-
 sident regularum hunc librum quasi di-
 dascaliam atque monitorem sedulo insi-
 nuare ut nros cognoscere & ad fidem
 confluentium mores valeant docendi
 sedulitate formare. aut enim propo-
 situm suum ex hac nostra congruenti lec-
 tione cognoscant. aut si quid adhuc desi-
 deratur facile poterant ex bona imi-
 tatione supplere. incipiamus igitur
 adiuuante scō apostolo p̄ iro per quem
 & apostolatus & episcopatus in xp̄o
 coepit exordium ut quę plures sepe
 emerferunt cause que in aliquantibus
 non erant cause sed et minima ut de
 cetero sollicitudo sit unicuique sacerdo-
 ti in sua ecclesia cura ambuiusmodi ha-
 bere sicut apostolus predicat paulus
 eam ecclesiam exhibendam non
 habentem maculam aut rugam ne-
 aliquid in ordine obis afflatu consi-
 entia nra contaminata uoletur.
 propter eos igitur qui uel ignorantia
 uel desidia non tenent ecclesiasti-
 cam disciplinam & in multa non pre-
 sumenda presumant recte pos-
 tulasti ut in illis partibus istius modi
 quam tenet ecclesia romana forma

seruetur non quod noua precepta
 aliqua imperentur. sed ea que per
 desideriam aliquorum ne gloriassent
 ab omnibus obseruari capiamus que
 tamen apostolica & patrum tradi-
 tiones sunt constituta scripta sunt
 namque ad thesalonicensibus ad timotheum
 paulo monente. statim & tenere tra-
 ditiones nras siue per uerbum siue
 epistolam. illud certe tuam debet
 mentem uehementius excitare. ut
 ab omnibus ab eis caluistiis uniuersis
 antedicti conspectum securus in uena-
 ris cuius malum enim creditur plus
 ab eo exigatur. ergo quę non pro no-
 bis tantum sed pro populo xp̄i cogi-
 mur prestare rationem disciplina
 diuina populum eradicare debemus
 exciterant enim nonnulli qui statu
 tam uerum non tenentes castita-
 tem ecclesie suspresumptione
 uolant populi fauore sequentes
 & diuini iudicium non timentes ergo
 ne silentio nro existimemus his
 preuere consensum. dicente dño
 uidebas furtem & cum rebus sc̄i
 eo hec sunt que deinceps in uen-
 tuum iudicium omnem catholi-
 cam episcopum expedire cuncto dicitur
**QUO DEXTRA CONSCIENTIAM
 METROPOLITANI HONOR
 DINETUR EPISCOPVS**

PRIUM UT EXTRA CONSCI
entiam metropolitane episcopi nullus
audeat ordinare integrum in iudi
cium est quod plurimum am senten
tiam confirmatur nec unus episcopus
ordinare presumat ne furciaum be
neficium presertim uideatur hoc
enim & a synodo niceno constitutum
est atque definitum.

QUI AD CLERICUM ADMITTI NON
POSSINT ET AD CLERICORUM CA
VSE A PROPRIIS TERMINENTUR

X IESIQUIS POST REMISSIO

nem peccatorum singulam mili
tiam secularis habuerit ad clericatum
admissionem non debeat si quod
cause uel contentiones inter clericos
tam superioris ordinis quam etiam
inferioris fuerint exorte ut secun
dum synodum nicenam congrega
tis eiusdem episcopis iurgium ter
minetur nec alicui liceat sine
preiudicio tamen romane ecclesie
relictis his sacerdotibus qui in ea
dem prouincia diuina diuino guber
nant ad alias conuolare prouin
cias quod si quis forte presump
serit & ab officio clericis subma
tus & in uariarum reus ab omni
bus iudicetur si autem maioris
cause in medio fuerit de uoluntate
ad sedem apostolicam sicut syno

72
dus statuit post iudicium episcopa
le referatur.

VIUIDUAM CLERICVS SIBI UOXO

XI **U**T UIDUAM CLERICUS REM
non ducat uxorem quia scriptum est
sacerdos uxorem uirginem accipiat
non uiduam non eieccam itemque
quia ad sacerdotium labores uo & ui
te prouitate contendit cauere de
bet ne hoc preiudicio impeditus per
uenire non possit.

VI SILAICVS UIDUAM DUXE
RIT CLERICVS NON HAT

XII **U**T HIS QUI UIDUAM LICET

laicus duxit uxorem siue ante bap
tismum sibi post baptismum non
admittantur ad clericum quia eo
dem uicio uidetur exclusus in bap
tismo enim crimina dimittuntur
non accipere uxoris consortium re
laxatur.

VI T CLERICVS NON SIT QUI
SECUNDAM HABUERIT

XIII **N**e his qui secundam duxit uxorem
clericus fiat quia scriptum est uni
us uxoris uirum & licet unum sacerdo
tes mei semel nubant & alibi sa
cerdotes mei non nubant amplius
ac ne aliquibus existimetur ante
baptismum si forte quis accepit
uxorem & ea ad seculo recidence
alteram dixerit in baptismo esse

dimis sum sacis errata regula quia in bap
tis mo remittuntur peccata non accep
tarum uxorum numerus aboletur
cum atque uxor ex legitimo precepto du
catur intantum ut & in paradysu cu
parentes humani generis coniunge
rentur ab ipso sint dno benedicti &
salomon dicat ad o preparabitur uir
uxor quam in forma metiam sacerdotet
omnes seruare usus ipse demonstrat
ecclesie factum absurdum est aliquem
credere uxorem ante baptismum accep
tam post baptismum non computari cu
benedictio que per sacerdotem super
nubentes imponitur non materiam
deliquenti dedit sed de forma tenentis
se loquitur ad antiquitatis institute do
ceatur quod si non putatur uxor esse
computanda que ante baptismum
ducta est ergo ne filii qui ante bap
tismum genitum pro filii habent.

**UT ALIUS CLERICUS NULLIUS ORDI
NARE USURPET EPISCOPVS**

XIII **U**te de aliena ecclesia clericum ordi
nare nullus usurpet nisi eius episcopi pre
cipio exoratus concedere uoluerit
hoc etiam synodus statuit ne cetera
ut abiectionem ab alio clerico in
ecclesia non recipiat.

**UT NON REBAPTIZENTUR QUIA
NOUATIANSIUM MONTENSIS VENERUNT.**

XV **U**t uenientes a nouatiaris

uel montensibus per manus tantum
impositionem suscipiantur. quia quam
uis ab hereticis tamen in xpi nomine bap
tizati sunt. preter eos quos forte a nobis
ad illos transeunt et rebaptizati. hi
respicientes & remissius cogitantes re
dire maluerunt sub longae penitentis
satisfactione admittendisunt.

**QUOD SACERDOTES ET LEUITAE CUM
MULIERIBUS COIRE NON DEBENT**

XVI **P**reterea quod dignum & pudicum
& honestum est tenere ecclesia omni
modo debet. ut sacerdotet & leuite
cum uxoribus suis noceant quia minis
tera cotidiana necessitatibus occupant.
Scriptum est enim scilicet quod in legibus
sum dñs dicitur. nam prius in temporibus
de templo dicitur sacerdotet annuunt sua
non discidebant. sicut de zacharia legim
ne domum suam omnino tangebat qui
bus utique propter sobolis successionem
uxori usus fuerat relaxatus quia ex
aliis tribus & preter ex semine aaron
ad sacerdotium nullus fuerat pre
ceptus accedere quanto magis his sa
cerdotet uel leuite pudicitiam ex his
ordinationis sue seruare deueant.
quibus uel sacerdotum uel ministerium
sine successione est. nec preterit
dies quae uel a sacrificiis diuinis uel
ab baptismatis officio habent tam si
paulus a deo me hinc scribit dicens

abstinere uos ad tempus ut uacetis oratio
 nis & hoc utique laicis precipit multo magis
 sacerdotibus quibus adorandi & sacrificandi
 iugem officium semper debent ad
 huiusmodi consortio abstinere. quis conta
 minatus fuerit a carnali concupiscentia
 quod pudore uel sacrificare forsitan uisur
 pauit aut quam conscientia quod uemere
 exaudiri se credit cum dicit uisit omnia
 munda mundi quom quoniam autem &
 infidelibus nihil mundum sed forsitan seli
 cere hoc credit quia scriptum est amicus
 uxoris uitium non permanentem in con
 cupiscentis generandi dixit sed prop
 ter conscientiam futuram neque enim
 tegros corpore non admittit. quia uelle
 autem omnes esse sic uos & ego & apertius
 declarat dicens quia autem in carne sunt
 deo placere non possunt uos autem iam
 non estis in carne sed in spu

**QUOD MONACHUS SIC CLERICUS FAC
 TUS FUERIT PROPOSITUM SUUM
 SERUARE DEBEAT**

XVII **D**e monachis quidam morantes in mo
 nasterio postea ad clericatum ordinem
 peruenerint non debere eos a priori
 proposito deuiare autem in sic ut in mo
 nasterio fuit & quod diu seruabit in
 meliori gradu amittere non debet
 aut sic corruptus postea baptizatus &
 in monasterium sedens ad clericatum
 ordinem accedere uoluerit uxorem

omnino habere non poterit. quia nec bene
 medicum sponsa potest iam antea cor
 ruptus que forma seruetur in clericos
 maxime cum uetus regula hoc habeat
 ut quisque corruptus baptizatus clericus et
 se uoluerit sponderet uxorem omnino
 non ducere.

**UT EX CURIALIBUS CLERICUS NON FIT
 PROPTER UOLUPTATES QUAS A DIABOLO
 INVENTAS EXIBERE COMPELLITUR**

XVIII **P**roterea frequenter quidam & fratres
 in curiales uel quibus libet publicis func
 tionibus occupatos clericos facere contendunt
 quibus postea maior christiana comprecandis
 eis aliquid ab imperatore precipitur
 qua gratia nascitur de absente constat enim
 eos in presentibus uoluptates etiam exhibe
 re quas a diabolo inuentas esse non dubium
 est. & adorum aut numerum apparatus
 aut presertim aut forsitan inter esset. sic
 certe in exemplum sollicitudo & christiana
 fratrum quam sepe perculimus impe
 ratore presente. cum pro his sepius ro
 garemus quam ipse nobis composuit
 cognouisti quibus non solum inferiores
 clerici excurialibus uerum & iam in
 sacerdotio constituti in gens molestia ut
 redderentur instabat.

DE VIRGINIBUS VELATIS SIVE VIAGRANTIBUS

XVIII **I**temque christo spiritualiter nubunt & sacerdo
 te uelantur. si postea uel publice nupte
 rint uel se in angulo corruerint in uoces

a dimitendas esse ad agendam penitentiam.
nisi si cui uncerat demundo reces serit
sienum de hominibus haeratio custoditur.
ut quicumq; uiuente uiro alteri nupserit.
habeatur adultera. ne ei agendae penitentie
licentia concedatur. nisi unus ex his fuerit
defunctus. quanto magis de illa tenenda est
que ante immortalis sponso coniunxerat.
& postea ad humanas nuptias transmigra
DE VIRGINIBUS NON NIELATIS *cap.*
SID ENI AN ERUNT.

.XX **H**aec uero que nec dum sacro uelamine
recte tamen in proposito uirginali semper
se simulauerunt permanere. licet uel atq;
non fuerint si forte nupserint his agen
da aliquanto tempore penitentie est. quia
sponso eius ad no tenebatur. sienum inter
homines solet bonae fidei contractus nul
laratione dissolui. quanto magis ista pol
licitatio quam do pepigit. solui sine iudic
ta non poterit. nam si apostolus paulus
que a proposito uidetur atq; discesserant.
dixit eas habere damnationem. quia pri
mam fidem uirginitatem fecerunt. quanto
potius uirgines que prior^p e promissionem
fidei. frangere sunt conate. hec itaque
regula frater karissime si plena uigi
lantia fuerit ab omnibus disacerdotibus
obseruata. cessauit ambitio. dissensio. con
quiescet heresis. & schismata non emer
gunt. locum non accipi & diabolus seu
endi manebit unanimiter. iniquitas

superata calcabitur. ueritas spiritali fer
uore fraglabit. pax predicata labit
cum uoluntate animi concordauit. imple
bitur & dicitur apostolus uocantur
unanimiter per maneamus in xpo.
nihil per contentionem nobis. neque per
maneam gloriam uindicantes. non ho
minibus sed do nro saluatori placentes.
cui est honor & gloria in secula seculorum
EXPLICIT EPISTOLA PAPAE LII HOCENTII
INCIPIT EIVSDEM ALIA

INNOCENTIUS EX SUPERIORIBUS
EPISCOPUS THOLOSAE SALUTEM
Consolenti tibi fratres karissimi quid de
proposita specie unaquaque sentire
pro caput intelligentie meae que sum
uisa respondi. quis sequendum uel codi
cillis ratio persuaderet uel auctoritas
lectionis ostenderet uel custodia
series temporum demonstraret a qui
dem dilectio tua in hac uiam secuta pru
dentium ad se de apostolicam refer
ret maluit. quid debere de rebus dubis
custodire. potius quam usurpatione
presumpta que sibi uiderentur de sin
gulis optinere. quare enim magis pu
dendum putemus discere aliquid.
quam omnino nescire. mihi quoque
ipsi de conlatione docilitas accedit.
ut preseruatatis rationibus ad propo
sita respondere compellar. eo que
cogit ut aliquid semper addidit qui

postulatur ut doceat proponamigitur
singula subiciamque responsum.

**DE INCONTINENTIA SACERDOTUM
VELLENITARUM**

XXI **P**roposisti quid debis obseruari debe
re quos in diaconi ministerio aut in offi
cio presbiteri uel in episcopos incontinentes
esse aut fuisse generati filii prodiderunt
de his & diuina uel legum est disciplina
& beate recordatio uirum sic uel episcopi
monita euidencia commearunt ut in con
tinentes in officio & alibus positi omni
honore ecclesiastico priuarentur.
Nec admittantur ad tale ministerium
quod sola continentia oportet impleri.
Est enim uetus admodum sacre legis
auctoritas iam inde ab initio custodia
quod in templo annouit situm diuisi sue
habitare preceptis sunt sacerdotes
ut seruiet sacris oblationibus pu
ros & ab omni labepur gator sibi un
dicent diuina ministeria neq. eos ad sa
crificia fas sit admitti qui exerceant
uel cum uxore carnale consortium
quia scriptum est scies scire quia & ego
scilicet sum dñs dñs q. quibusq. prop
ter suboli successione propter ea
uxoris usus fuerat relaxatus quia
ex aliorum ad sacerdotum nullus
fuerat preceptum accedere quan
tomagis huiusmodi sacerdotum uel leuice
pudicitiam ex die ordinationis sup

seruare debet. quibus uel sacerdotum
uel ministerium sine successione est.
Nec preteriti dies quauel ad sacrificium
diuinis uel ab apertis matris officio uacant.
nam si paulus ad corinthios scribens
dicit abstinete uos ad tempus ut uac
cent orationi & hoc utiq. laicis pre
cipit multo magis sacerdotes quib;
seruandi & sacrificandi iure officii
uacant. semper de uel ab huiusmodi
confortio abstinere. quis contami
natus fuerit carnali concupiscentia
quopudore uel sacrificare usurpauit
aut qua conscientia quouemerit o
exaudiri credit. cum dicitur am sit om
niam mundamundis conquinatis autē
& infidelibus nihil mundum sed forcas
se hoc licere credit. quia scriptum est.
unius uxoris uirum non per manente
in concupiscentia generandi hoc dicitur
sed propter continentiam futuram ne
quem integros corpore non admittit
quia uel uel uel omnes dicitur sicut
& ego & ipse uel declaro dicens quia autē
in carnes sunt deo placere non possunt
& habent filios non generant dicitur
xii. sed ex parte dicitur & dicitur a sen
tentia est in dicitur aliquos forma
illa ecclesiastice
uice pariter & dicitur
discipline que ab episcopo
sacerdotum ad pro uincias

come aut non pro uabitur per uenisset
his ignorantibus uenire mittetur ita
ut de cetero penitus incipiant abstinere
& ita gra du suo in quibus inuenti fuerint
si erent ut eis non liceat ad
potiora conscendere quibus in beneficio
esse debet quod huc ipsum locum que
retinent non amittant si quis autem
scit se formam uibendi missam ad irri
cio detinguntur nequitate cupiditate
tacet libidines abieuisse illi sunt mo
dis omnibus sub mouendi qui post ad
monitionem cognitam preponenda
arbitrat sunt uoluptatem

DE ULTIMA PENITENTIA

XXII **E**t hoc que sit uis est quid de his obser
uari oporteat qui post baptismum
omni tempore in continentis uolupta
tibus dediti in extremis induitque po
nitentiam simul & reconciliationem
communione exposcunt de his obser
uatio prior durior posterior inter
ueniente misericordia inclinatio
est nam consuetudo prior tenuit ut
concederetur penitentia sed commu
nionem negaretur Nam cum illis temporibus
crebre persecuciones essent ne com
munionem concessa facultas homines
ad reconciliationem
securos non reuocaret alapsu merito
negata communitio

est concessa penitentia ne totum profuerit
negaretur & durior enim remissionem
fecit temporis ratio sed post quam dicitur
non pacem ecclesie suis reddidit iam
terrore depulso communionem dari
ab eunibus placuit & propter dñi misere
ricordiam quasi uiancum prefectu
ris & in nouationis hereticis negatis
ueniam ad peritatem & duritiam sub
sequi uideamur tribuitur ergo comp
nitentia extrema communitio ut homines
huiusmodi uel in supremis suis permit
tentis saluatore nro aperpetuo oxio
iudicetur

DE ADMINISTRATORIBUS

XXIII **Q**ue sit uis etiam est super his qui post
baptismum administrauerunt
& aut tormenta sola excruciantur
aut etiam capitalem protulere sen
tentiam de his nihil legitur in ma
ioribus definitum meminerat enim ad
potestates habuisse concessam &
propter uindictam noxiorum gladiū
fuisse permissam & dimissam esse
datum in huiusmodi iudicem quomodo
igitur reprehenderent factum quod
auctore dño uiderent esse concessum
de his ergo ita ut actenus seruatum
est sic habemus ne uel disciplinam
euertere aut contra auctoritate
uenire uideamur ipsi autem in ra
tione reddenda gesta sua omnia seruabunt

MODUS UIRICUM ADULTERIS INCOVENIENDIS

XVII Illud desiderat uel sciri quor com
municantes uiricum adulteris uxori
non conueniant: cum contra uxores
in consortio adulterorum uirorum
manere uideantur. Super hoc xpiana
religio adulterium in utroq; sexum
pari ratione condemnat: sed uiros
suos mulieres non facile de adulte
rio accusant. & non habent libentia
peccata uindictam uirtutem liberi
u uxores adulteras apud sacerdotem
deferre consueuerunt. & ideo mulierib;
proditio earum criminis communitio
denegatur. Uirorum autem latente
commisso non facile quisquam exsus
picionibus abstinetur: qui utiq; sub
mouebitur si uis flagitium dete
gatur. Cui ergo par causa sit inter
dam probatione cessante uindicta
ratio conquescit.

**QUOD QUI PRECES VEL CRIMINA
LES DICANT HABENT INMUNITES**

XXV Illud etiam scitari uoluit an pre
ces dicantibus liberum conceda
tur utiq; post baptismi regenera
tionem a principibus poscere mor
tem alicuius uel sanguine debeat
quam rem principes nunquam si
necognitione concedunt. sed ad iu
dices commissam ipsa uel crimina
semper remittunt: ut causa cognita

uindicentur: que cum quesitor fuerint
delegata aut absolutio aut damnatio
pro negotii qualitate profertur. & dū
legum improbos exercetur auctoritas
erit dictator innoxius.

**QUOD III QUI INTERCEDENTE REPU
DIO INORTINAM PERTULERUNT
ALIISQUE SE UIRI EXERUNT INUITIS
ADULTERISSE MONSTRENTUR**

XXVI Delus etiam requisitum dilectio tua
quinter ueniente repudio a iure
matrimonio copularunt: quos in utro
q; parte adulterose esse manifestū est
qui uero uel uxore uiuente quamuis
desociatum uideatur esse coniugū
ad aliam copulam festinarunt neq;
possunt adulteri non uideri: in tan
tum ut etiam hęc persone quib; tale
coniunctis sunt & iam ipse adulteriū
commississe uideantur: secundum illud
quod legimus in euangelio: quidam
seruit uxorem suam & duxerit aliam
moechatur. & ideo omnes a commu
nione fidelium abstinentes: depa
rentib; autem aut propinquis eorū
nihil tale statui potest: nisi si in cento
res illiciti consortiū uis se detegant.

QUIN LIBRI IN CANONES RECIPIANT

XXVII Quis uero recipiantur in canones
scripturarum breuis adnexus
ostendet: hęc sunt ergo que desidera
ta moneri uoce uoluiti.

preceptum & clericos fieri. & si in clero fuerint reperiunt non abici in illis nisi voluntas est iudicata que sibi auferantur ferrum iudicare. quod si licet & alii id facere dubitare non possit nisi si fuerit casus ueniam meruit.

QUOD BIGAMI AD CLERUM ADMITTI NON POSSUNT

XXXVIII **D**edignitas autem nec consili debuit quod manifestata sit lectio apostoli unus uxor sit uirum ad sacerdotium siue ad clericatum admitti debere. & hanc ipsam tamen si uirgine accepit nam ea que habuerit ante uirum licet defunctus sit tamen si clerico postea fuerit copulata clericus qui eam accepit esse non poterit qui in lege cautum est non uiduam non abiectam habere posse in uirgine sacerdotem.

QUID LAICIS AD CLERUM NON BEANT PROUOERI.

XXX **D**elaici uero religio tua consuluit quod canonice ordinari prohibeantur certum est quidem in hoc regulae ecclesiasticas continere. sed non ita definitum est ut de omnibus sic laicis constitutum. neque enim clerici nati & fieri non possunt sed de dignata sunt genera de quibus ad clericatum peruenire non possunt. id est si quis fidelis militauerit

si quis fidelis causas egerit. tamen quibus sepius ad curiam reperuntur. cauendam ab his est procer tribulationem que sepe de his ecclesie peruenit.

QUID LAICIS POSSUNT CLERICI HIERI HIC APERTI CONCUBIA PROHIBET

XXXI **L**aiici uero qui habentes uxores baptizati sunt ac si se instituerint ut optimo eorum in nullo bacillet. ut aut clericus iuncti sint aut monasterius ex quo baptizati sunt hese sint. si non concubiam non proelicem nouerint si in omnibus bonis operibus biglarint. non prohibentur. huiusmodi ad clericatum sorte adsumi.

DE TEMPORIB; MORANDIS IN CLERO

XXXII **I**ta sane ut in eo tempora a maiori bus constituta seruentur nec cito qui libet lector cito acolitus cito diaconus cito sacerdos fiat. quia in minoribus officiis fidi per daretur & uitae eorum pariter & obsequia conprobantur ut ad sacerdotium postea emerfita. pendiorum meritis ueniant nec preteripiant. quod de prouata meretur accipere quoniam ergo certa definitione monstratum est quid debeant admitti qui uere prouari ex his omnibus quos uidet dignatio tua non posse reprobari. eligere debetis quos clericos faciat. si enim nullam

gratiam hominibus ac beneficium prestare uelimus tales uimre possimus de quorum adsumptione incurtere nec erubescere ualeamus

EXPL PPAE INNOCENTII III

INCIPIENSDEM V

INNOCENTIUS MAXIMO ET

In seculo epi perbricitus ac ecclesiasticorum canonum normam nulli esse debet incognita sacer doti quia nesciri hec a pontifice satis est inde corum maxime mecum alacris religiosi uir u & sciat ut & custodienda esse ducatur super maximilianus filius nri agent in rebus cuius modi querellam de culer u libelli eius series adnexa declarat

QUOD HII QUI IN PRESBITERIO FILIOS GENUERINT REMOUERI AB OFFICIO DEBEANT

XXXIII **Q**uia deo fidei ac disciplinæ ductus non patitur ecclesiam pollui ab indignis presbiteris quos in presbiterio filios adserit procreasse quod non licere exponerem nisi nos sem uir imprudentia legis totius habere notitiam & ideo frs karissimi libelli qui subiectus est tenore perspecto eos qui tali a per petras se dicunt ut libebitis in medio collocarî discussis que obiectionibus que si presbiteris impinguntur si conuicti poterint a sacerdotali remoueantur officio

quia quis in non sancta contempere non possunt a d q: aliam efficiantur amittentur quod diuendo in licite polluerunt miramur autem hec eorum dissimulare episcopus ut aut cohibere aut nescire esse in licite iudicentur

EXPL EPIA PPAE INNOCENTII

INCIPIENSDEM VI

QUOD POST PENITENTIA NULLUS POSSIT AB CLERICO ADMITTI

XXX

INNOCENTIUS ALEXANDRINO

In macedonia & mariano epi apolis multa in prouincia contra canones ecclesiasticos decretaq: maiorum usurpari plurimis & relationes diuersorum & suggestiones fidelissimere et culerunt que quidem possunt facile refectari si episcopi in his non uenirentur auctores quidam magis aut obsequentiis gratia prestare nituntur religionem uiolant ordinemq: corrumpant ac sic uent uandigniquis honore suscipiant ac ecclesiasticos & admittantur ad clerum quinec in clerico quidem dignum locum habere mererentur sicut nunc dato nobis libello monstratum est modestum quendam multas criminibus inuolutum propter quæta impunitatem egit sed dicitur non solum dicitur esse effectum quod licet uerum etiam ad episcopo

pacis sperantendere. cum canones apud
necnon confiteantur penitentiam ab in-
fimis officio clericorum excludant &
ideo sic hinc per se totum libellum
ubediens presentari actiue confite-
talem qualem libellus adfirmat. non so-
lum ab ambitione sed etiam a clericis
renouatur officio.

EXPL' EPLA PAPAE INNOCENTII III'

**INCEPVSDEM VII
DEBUBALIBETABIANO DAMNIATIS
A PROVINCIALIBUS EPIS QUORUM
SENTENTIA SEDISAPOSTOLICA
RETRACTARE CURAVIT**

XXXV Innocentius fruso geronimo sofronio
flabiano macedonio proflacio & arif-
reg' episcopi per macedoniam consti-
tuti mora coepiscoporum nrorum
maximiano & eumeni uel potius imper-
tunitas temporum fecit ut uos iterum
et debubalio & cariano quos moniam
& nos iterum homines perditissimi in-
surgeremus. sed ut possum pauicioribus
uerbis malorum tantorum imitabor
compendium & strictumque in oculum
ne litterarum uestrarum contempserim
retractabo. Graue non potuit uideri
pissima mentis: ut si cuiuscumque
retractari iudicium quid ueritas
degrata sepius magis splendescit
ob uice & per mentis reuocata in iudicium

grauis & sine penitentia condemnatur.
Nam fructus diuinae est iustitia sepius re-
censeri. fructus hinc uerum illud uideo mouit
se animos arros quod in multis bubuluis
sepe fallacis deprehensus obiecerit.
Exemplaria factorum quasi nobis litte-
rarum cum pro consuetudine hominis
nihil quod proferret. iam fide dignissi-
mum uidetur se sileator omne iam
detalnegotio marmur & conuicticia
beli ipsi anbelitus comprimentur sub
iunctum autem huius prioris litteras
quas per memoratos episcopos miseram
quibus plenaria sententiarum sensum
designata est. ut dum relectis nihil am-
biguum nihil requirendum in hac cau-
sa de cetero repetatis hanc autem pagi-
nulam nram sollicitius credentibus
episcopis redlegendum mittite ut suam
plenissime quid sit debubalio & cariano
& ceterisq; pronuntiatum uel ut ser uent
quid digna admonitione sunt. cauere
atque ne talia forciant.

EXPL' EPLA PAPAE INNOCENTII III'

**INCEPVSDEM P' VIII
DE TERMINIS MINIME TRANSFERENDIS**

XXXVI Innocentius florentino episcopo abarti-
nensi non semel sed aliquoties cla-
mas scripturas diuinae transferri.
non oportere et minus a patribus
constitutos quia necesse est si quod aliter

semper possiderit aliter inuadac. quod
tuam bonitatem frater & coepiscopus
ur sus ad se te per te trasse. nam nomen
tanantique feliciensem parrochiam
ad suam de becessim a maioribus peranen
te inuasisse. te atque illic diuina celebra
se in y. iterum in consilio eodem ac nescien
te non sine dolore conquestus est. non
leuiter te incurrere cognoscas. unde
sic declinare cupis tantae usur patio
nis inuitiam. nris lateris admonitum te
conuenit abstinere. Certe si aliquid
biroditus hinc suffragari integris om
nibus & in pristino statu manentibus
possidit uenerabilis patris adesse
debet ut nemo rati possit intentioni
bus respondere partibus que in medio
collocatis quidam antiquitas aut ueritas
habeat requiramus.

**SICUTI Uxor uerita abducta
in captiuitatem et alteram
maritus acceperit. uerita
tertia secunda mulier
debet excludi.**

VII
XXX Innocentius probo concubatio pro
cella & barbarice facul. caelegit
intulit. catum nam bene constituto
nactrimonio inter fortunium &
ursam captiuitatis in
cur sus fecerat. nact uum n. scire religio
nis statuta prouiderent. cum enim
in captiuitatem predicatam ursam

mulier teneretur. alud conuiziu
cum restituta. forcanus memoratur
inisse cognoscitur. sed s. uore d. n. re
uer sa. ur sa. nota dit. & nullo diffiden
te uxore se memoratis esse per docuit
quare d. n. e. fil. merito in lustris sta
tumus fide catholica suffragant
illum esse conuizium quod derat pri
mitus. gratia diuina fundatum con
uentum que secunde mulieris prio
re super stite. n. ex diuotio eicete
nullo pacto posse esse legitimam.

**AD ANRELM CARTHAGINEN
SEM ET AGUSTINUM VEPONEN
SEM EPISCOPOS SCRIPTA SALUTA
TORIA PLENA CARITATE.**

III
XXXV Innocentius aurelio & augustino
episc. acceptissimi. mihi germani
conpretibueri. illo recur sos uacant
officionro esse non debuit. per ca
ros enim salacare barissimos. na
turale quod admodum nobis uidet
& consequens gaudere igitur in dno
uram germanitatem amantissimi
cupimus. & pro nobis paria addm ue
ra rependere precamur. quia ut
beneficentis communibus & alternis
plus agimus orationibus quam sin
gularibus aut priuatis.

**AD INCIANIAM NOBILEM EWS
DEAM PAPAE SCRIPTA
EXHORTATORIA.**

Singulari membrum ecclesie tue religionis amplitudinem existere & anobis reuerentissime colis facis est omnibus manifestum. in ipso enim apicem nobilitatis multo nobiliorem ecclesie deuotionem impendis & magis letaxpi agnitione preceptis diuiso pretemperas. & infide potius exultas quam te antigneris flore iactaris summe uirtutis est uti se gloriam carnis & in agna est xpi gratie nobilitatem moribus superas se domina filia merito inlucris. cor raigitur existens dilectissimauite huius que cumque sunt spacia pter ut diuinit que officium inlostrare conende ut qui insignem te prestiti reddat sibi per secula clariorem

AD AURELIUM EPISCOPUM CARTHAGINIS DE PASCHA

XL. Innocentius aurelio caritatis nre officium nullo uerballo dirimitar etiam sic cartha nulli of apices ferat uiuic enim spiritalis gratia alter ut in cordibus & amore in nrm consober sacerdotalis ipsa societas. quare ergo indignum est unitatem ecclesie custodire. Idemque omnes pariter & sentiamus & pronuntiamus frater karissime. haec ergo litteras deratione paschali alterius dico futuri anni per se ipsi. nam cum ante che. xi kalendarum aprilium

paene luna xvi colligatur nam que piam minus est. ite omque in ante de em uti kalendarum earundem ueniat uicesimatercia extrema ut undecimo kt. u memoratarum die festa paschalia celebrandum. qm in uicesimatercia luna nullumpascha unquam ante pascha factum esse cognoscimus sententie meae exposur atq. ac dixite no rem. iam prudentie erit tu conseris in hi frater cum unanimis & consacerdotibus nris hanc ipsam rem in synodo religissima retractare. ut si nihil dispositione nre resultat nobis plenissime aper teq. rescribas quod deliberatam paschalem diem iam luteris ante ut moris est seruanda suotempore prescribamur. conscribiter uia autem archidiaconum quam uisnouerim quod dilibentissime ac more suscipias. consueto tamen ex habundantibus postulo ut eum in tertuos habere digneris.

XLII. DE ANTI OCHENA ECCLESIA

Innocentius bonifacio presbitero ecclesie antiochene quam prius quam ad urbem peruenit et roma beatus apostolus petrus sua presentia inlustrauit. uel ut germana eccleie romane diuise ab eadem alienam esse non passus est. nam missis legatis sic pacem postulauit & meruit.

ut & euagrianos suis ordinibus ad lo-
cis inemerat ordinatione quam acce-
perant a memoratis susciperent. &
iohannes seg memorie uel clericos
uell aicos in unum colligeret atque
congregaret. promittens si uis ciui-
tatis epi frater meus alexander
etiam si quis forte uel a nobis uel
aliunde posterioris ordinationis ad
eos demaduenerit se sine controuer-
siam recepturum. ac nomen episco-
pi memorata inter quiescentes epis-
copos recitaturum. cui et nos noue-
rit tradidisse manus frater karis-
sime & eos in nra uiscera recepisse ne-
dum membra que requisierant sani-
tatem a unitate corporis habere
natura aliena omnia uero que per
ordinem gestasunt filius meus dia-
conus pallus harum scilicet portator
litterarum tue dilectionis poterit
enarrare. ut & gaudium communem
nobis habeas eos in formos qui pro
actis paratibus interuenire con-
suerunt.

**AD ALEXANDRUM ANTIOCHE-
NUM EPISCOPUM DE PACE**

xlvi Innocentius alexandro epo quam
grazam mihi quam pia quam necesse-
saria legatio tua scitatis frater
karissime ad nos directas uerit
gestorum impiorum replicatione

cognosces uoluit enim comprehenderet
cassianus hanc metiarum nra um pa-
gmulam per comprehenderet um nra um pa-
lum nicolaum diaconum & petrum subdi-
aconum filios nros quasi p rimitias pa-
ci sine conscripse. saluto itaq; & tuam
mihi impo germanitatem. & omnem il-
lam que te cum tam bene tenet ecclesiam
nosq; ut facit & alloquamur peto cre-
brius litteris & frequentius de uia sa-
lute letificetis. dabit enim ut confido
dnt totius nos p rterit temporis dis-
pendia a mantissimolitterarum
conloquio repensare.

DE AETICO CONSTANTINOPOLITANO

xlvi Innocentius maximo epo **EPO**
Miramur prudentiam tuam scriptam
tam ad aeticam epim constantinopo-
litano urbis a nobis. & prosecutione
propria & dato libello. qui subter
adnexos est potulare aquonec-
mis fas ullas saltem episcopos ad-
nos uel ad uiam synodam utique
pertulisti. idq; non potentia aethi-
mes tribuendum quod debeat de
precautionibus discussa ratione con-
cessum communionem suspensa
restituatur. demonstranti causas qui-
budeiderat iam esset detersas & pro-
fitemi conditiones pacis impletas
quod neq; apud nos ut p r dixi artus
missis aliquibus suorum uel dicere

uoluit uel demonstrare completum.
 quem adum antiochene ecclesie fra-
 ter & coepiscopus noster Alexander dig-
 nalegatione & profecutus est & proua-
 bit quib; omnib; utiq; interesse digna-
 tus cognouisti quem admodum sin-
 gillatim omnia scriptorum nrorum
 ante hac de causa beatissimi iohannis
 quondam episcopi nri idis cussent
 atque illi in omnibus satis euidenter
 monstrauerunt uniuersa que apud
 antiochiam fieri debuerint fuisse
 completa quorum amplexatipacem
 utiq; fidem fecimus & in agnum tra-
 mite omnibus eandem postulaturis
 ostendimus. sinodo que discussa sunt
 atq; completa & iam ipse pro uolo-
 co fecisse uel compleisse aliquando
 monstrauerunt. communionemq;
 ut illi legationem sollempniter desti-
 nata sibi rogauerint reduere. ex-
 peccamus ergo & professionem
 memorati de completis omnibus con-
 ditionib; quas diuersis temporibus
 pre diximus & petitionem commu-
 nionis uerite & penitentie & pro-
 bante eandem mereri reddamus
 frater karissime. nam de omnib;
 plenissimas ad scia fratrem nrm
 synodam dudum litteras per-
 cepisti.

**INCIPIT DELEMENTAE ITEM ALEXANDRO ANTIOCHENO
 XLIII EPISCOPO DE PACE**

Apostolicis fauoris gratia magno
 pacis usq; ad nos decore resplenduit
 tantumq; lucis gaudiorum que infal-
 sit fidelibus. ut dicentes do maximas
 laudes maior nos debere fateremur
 plus quia ad hoc iocundati sumus quod
 discussis omnibus lateribus actionu
 tue fraternitatis. reatorum pietate
 ac patientia gestum cognouimus. ut in
 omnibus dnm laudaremus successu
 que ipsam ideo prestitum tuis lau-
 ribus uideamus quod tota munditate
 pacis amator existens tam requiritu
 inueneris & repper tam summam
 caritatem ser uaberis cum orzoonis
 tuum precipue circa illos qui conda
 paulini atq; euagri episcoporum
 censeti fuerant nomine habeo sum-
 mam uocorum meorum cum antiqui
 nae uipurgatio tuis temporibus tuis
 qmeritis prorogatur quorum ead
 illos eiusdem nominis qui in italia
 merita clericatus acceperant cen-
 subono quietis gratiam retinere
 susceperam. & quia nos ter conpro-
 biter cassimus gratum dixit tua
 fore dignationis in meo consilio
 ieiunare ura clericatus ordinem
 ducere censerentur. statui propter

benivolentiam tuam promissa que me
morati ut inter ceteros sacerdotum
ministerosque qui in ciuitate sunt ad
numerentur frater karissime liben
ter preter eadem episcopos elpidio
atque pappo cognoui quod sine quietio
nescias ecclesias recuperare uerum
& multum in gestis & subiecta testan
tur sollicitudinis inquisiuerum omnib;
esset condicionebus satisfactum in
causa beati & uere dno digni sacerdotis
iohannis & cum per singula adseruo
legatorum ex uoto completa esse
facerentur gratias agens dno com
munionem ecclesie uestrae ut arcepi
ut preme feram apostolicas sedis con
discipulos primos dedisse ceteris
uiam pacis in qua firmatos uos nosq;
dn̄i xpi ita benignitas amplectatur
ut que communi & in nullo de cetero
titillamento uelle uicium quam con
tentiones pudore pulsetur scripta
autem acacia episcopi quicunq; sunt
porrecta suscepimus ne per uiam
riam ille qui olim a nobis suspensus
fuerat repudiaretur & amantiss
habunde in actis statuimus sicuti dig
nante relegere procurabis quid in
eius persona debeat custodiri ut si per
omnia uestris consiliis actibus que
tametsi sero gauerit esse communem
presterat semper fauore uestro quo

XLV

udicio communionis ac litterarum ma
gis gratiam prorogata subscripserunt
argenti episcopi italie.

**INCIPIT ENDE M. PAULI
IT. EM. ALEXANDRO EPISCOPO
QUOD PRIME SEDIS BEATI PETRI
AP. V. ANTIOCEI. M. ESSE MEMORIE.**

Ethonus & honor nobis atque frater
mitate inpositus necesse sit ut tractis
causas induxit quolitteris uel comun
torum uestrum ut datis ipsi gratias respon
dere possimus reuoluentis itaque aucto
ritatem necesse sit nos dū que cum om
niam per orbem terrarum mente
explicat sacerdotem que censuit de
antiochene ecclesie cunctis fidelibus
nec dixerit in sacerdotibus esse necessa
riam custodire quas super die ecclesie
sua predictam ecclesiam non super
aliquam prouinciam recognoscimus
constitutam unde aduertimus non tam
procuratū magnificencia hostidem
tributum quam quod prima primapli
sedes esse moneretur ubi dno nomen ac
cepit religio xpiana & que conueniam
apostolorum apud se fieri celeberrimū
meruit que que urbs rome se di non ce
des nisi quod illa transitum nec uisita
susceptum apud se consummatumque
gaudet itaque arbitramur frater ka
rissime ut sicut metropolitanos aucto
ritate ordinari singulari non sine missa

consequencia que ruz sinas episcopos
 procreari in quibus hoc modum nec
 referuabit ut longe positos litteris
 datis ordinari censeat ab his quinanc
 cessao tantum ordinant arbitracu
 clionof autem si aestimas ad ma
 nos impositionum tue gratiae
 fecit ut speruenire quorum nemin
 te maxima expectat cura precipue
 tuum debent mereri iudicium.

**QUOD NON OPORTET SECUNDUM
 CONSTITUTA IMPERATORUM DICTOS
 ESSE METROPOLITANOS EPISCOPOS.**

.xlvi Nam quod se fecit ut fuerit diuisis
 imperiali iudicio prouincis ut due
 a metropoliffiant si duo metro
 politanepiscopi debeant no
 dminari non ergo uisum est
 ad nouitate necessitatam
 mundanarum di ecclesiam commu
 tari honor et que aut diuisiones per
 peti quas profuis causis faci
 endas duxerit imperator.

Ergo secundam pristinum prouin
 ciarum morem metropolitano
 episcopos conuenit nunc et ruz pti
 of sane ad heretico in a ruz ne impiet
 tatis potentia fatigatos non tenuit
 se nec nos canones in ordinandis
 sibi episcopis dūsq; adhuc habere
 presumptum ut suo arbitra co ordi
 nent neminem consulentes quocir

ca per se ad moseos ut curent iuxta cano
 num fidem catholicam sapere ad que
 unum cance ter if sentire prouincis
 ut appareat ipi tū grana ipi of quoque
 ut omnes ecclesias gauer nari

**QUOD ARIANORUM CLERICI NON
 SINT SUSCIPIENDI IN SACRIFICIIS
 QUAMVIS EORUM BAPTISMUM
 QUOD CATHOLICAM CONSTAT
 CONFIRMET A ECCLESIA**

.xlvii Arianos preterea ceterosque eius
 dem modi pettes quae coram laicos
 conuersos addim sub imagine pen
 tentie ac scis ipi scificatione per ma
 nus impositionum suscipimus non uide
 tur clericoseorum cam sacerdotu
 aut ministreru causam suscipere
 dignitatem qm quibus sol umbaptisma
 ruz am esse promittimus quod utique
 in nomine patris et filii et sps scis perfici
 tur nec tū ipi eos habere ex illo bap
 tismate illis que mysterus arbitramur
 qm cum a catholica fide eorum auctores
 defecerent perfectione m ipi quam ac
 ceperant amiserunt nec dare eius pleni
 tudinem possunt que maxime in ordina
 tionibus operatur quam per impietatis
 suae perfidiam potius quam fidem dix
 erim per diderunt qui fidem ipi est ut eoru
 profanos sacer dotes dignos epi hono
 ribus arbitre mur. Quorum laicos in
 perfectos ut dei adscis ipi percipiendā

gratiam compenitentiis imagine recipiamus gratia tua que tu habet ad nos etiam coepiscoporum uel per se nodam si potest uel per harum recitationem faciat peruenire ut que ipsa am necessario percontatufes & nos felicitate respondimus communi omnium consensu studio que seruetur.

**INCIPIT EIVSDEM PAPAE
ALACIOUEROE AEPISCOPO DESCO
IOHANNIS CONSTANTINOPOLI
TANO EPISCOPO.**

XLV Ad gaudere licetis fraternitatem tuam de receptis paulini uel euagrii episcoporum clericis populisq; & de reticentis helipudio ac q; pappo coepis percensuimus ut uel sero recepte pacis gratiam te fouere postposita omni contencione peruidimus unde has ad ad prestantissimum fratrem & coepiscopam nostram alexandram reddenda que transmissimus unanimitate uel delictet ut si omnis inimicitia omnis emulatio tandem nomine sci iohannis mundici quam de omnibus eiusdem communionis participes at uia animositate discessit has nra societatis recipias litteras frater karissime modo ut omnia que hic actis firmata sunt apud mediatorum nra amabilem alexandram ore proprio ut communicantem conuenit fatearis

ut enim hec nobis unam imitatis caritatis que causa uenerabilis est sicut heret sollicita nec quid oblicam aut subficuum in quo quam residerenoscatur.

**DE BONOSIACIS QUOD IN DEIS
SINT COMPARANDE**

XLVIII Innocentius laurencio episcopo semeli diu miratissimus dilectionis tuae litteris lectis hereticos forni uenenas sectant et interritorio dilectionis tue non solum esse se et publico sibi conuenticula in aliquorum possessionibus preparare. com detorone urbenuliquis tam multa quam ad uos delegerint habitare. quorum doctrine faris auctor marcos dudum de urbe pulsus temeritate tante est ductus uulsa ut primum sibi intercos uindicta loca in se dne uel terius debacchandi habeant facultatem & anima simplicum ac rusticorum secum in genina cauidobnat isunt trahant acrum est aduersum eos ad defensoribus ecclesie nostris quod eos possint expellere atqui xpmdm ex patris absceant uante secula negant genti uolucum iudeis que am ditatem negauerunt & non eal que negant par

81
cipiunt habent damnationis tuam est
frater karissime que precepta sunt non
sensit agere ne plebem tibi creditam dis-
simulationem deperdas & incipias deo de-
perditis reddere rationem.

**INCIPIT EPISTOLA PAPAE INNOCENTII
DE SUSCIPIENDO DISCLERICO QUOS
BONOS USANTE QUAM DAMNARE
TUR ORDINASSE COGNOSCITUR.**

Innocentius marciano episcopo nassitano
superiore tempore sita mente te-
reor memine tam ad dilectionem tuam
quam ad fratres & coepiscopos tuos rasum
& ceteros huiusmodi litteras declari-
cis nassitanis tuis transmissis his fide-
litatibus ante damnationem bonosi adse-
rerent ab eodem tempore presbiteros qua-
dam diaconos ordinatos ut si relicto ad quendam
nato eius tempore uellent eadem copulari
libenter reciperentur ne forte quies-
sent digni recuperanda salutis in eodem
deperirent uerum nunc in rademmati
urbe mihi constat propter romani
populi necessitatem creberri-
mas germano quise assere esse presbiterum atque
lupentius quise diaconum dicit multo-
rum talium quasi legatione suscepta prece-
sus ad dolores proprios exprimere ges-
tuerunt asserentes se quidem ecclesias
in dilectionis tue constitutas parrochias
retinere sed tuam communionem
non potuisse mereri eam delictatio

nequarum facinus quodam nomine iterato or-
dinatione presbiterium suscepisset & non
leui impedimento sit dum aut illi dolent
huiusmodi hominem in ecclesia retineri aut
ille sic peccare debere in alios arbitretur
que minus agnoscat esse peccatum & quam-
uis de eadem replemus littere meae con-
tineant quas superius memoravi tamen
etiam non admonendam duximus fra-
ternitatem tuam ut si uere constat ali-
quos ante damnationem bonosi ab eodem
ordinatos postea uoluisse uel nunc uelle
re ueraciter recipiendos esse censem-
maxime cum memorati asserant se in-
tantum anteriore tempore ordinatos
ut si recordationis uirum cornelium
episcopum firmensis urbis nec non &
fratrem nostrum in nicetam aliosque nullos
fuisse presentes cum honoribus quos se
habere memorant augerentur unde
nobis frater karissime sic oramus asser-
tios fidei ueris suscipiendos esse ambi-
gere non debet quos tam diu ecclesias
sibi creditas patuisse retinere.

INCIPIT EPISTOLA PAPAE INNOCENTII

Innocentius raso & eusebio & ceteris
episcopis macedonibus & diaconibus in domino
salutem magnam gratulationem habuit
composse tot discipulorum ecclesias ut ita
dixerim mundi uitalis archidiaconus
uicarius uicarius litterarum ex illis
partibus a domino usque directus aduenit.

Quem cum ad istum hunc uocor ceberet
contatide uos factus uis uerum ubi repperim
uox sententia de gere don'to uberes gratias
redidimus. quod uos famulos suos suisq. alia
ribus seruientes & in aduer sus uocatur & in
prosperis zuernare dignatur. quicam tra
didit epistolam ad precepta licor eccemē
ri in quibus multa posita esse per uidi. que se
pore mentibus in iudicere facerent que
nos non modicum dubitare utrum aliter
putaremus amica illa essent posita quem ad
modum personabant. que cam sepius repe
rim fecisse maduerit sedia postolice ad qua
relatio quod si ad capud ecclesiarum missa
curretur fieri in iuriam cuius adhuc in am
biguum sententia duceretur. unde de quibus

dam in uoludum scripsisse memini. nuncite
rare forma argumentis euidentioribus
geminata per contatiora compellit.

**UT SI SACERDOS VEL QUILIBET EX CLERO
UIDUA MUXOREM DUXERIT VEL
ABIECTAM SUUM PERDAT OFFICIUM.**

LII **E**os qui uiduas accepisse suggerantur
uxores non solum non clericos effectos
agnouit uerum etiam ad infulas summi
sacerdotis peruenisse. quod contra legis
esse precepta nullus ignorat. Nam cum
moses legislator clamaret sacerdos
uxorem uirginem accipiat. ac ne in hoc
preceptum aliquid pataretur ambi
guum addidit. non uiduam neque etiectā
contra quod preceptum diuina uocato

ritate submixum. nulla defensio man
data alterius opponitur. nisi consuetu
do uia. que ut ipsi fatemini ex igno
tia ut aerandias dicam. Non ex apos
tolice ueritate & ratione integra
constitutum est. nos autem omnes que
per orientem occidentemque sacre
as in ueritate. ut ad dilectionem penitus non
admittere. nec ad altimum a ecclesi
a stior dunt locum cales adsumere
& si repperit fuerit submouere.
**UT SI QUIS CATHEM ET URS HABUERIT
UXOREM ET DEFUNCTA EAM
POST BAPTISMUM ACCEPERIT
ALTERAM CLERICUM ESSE NON
POSSIT.**

LII **D**em de ponitur non dicio potere
digamum eam quic ad hec amenas
habuerit. ac qui amiserit uxorem
si post baptismum fuerit aliam sora
tus. eam que primam uideri que
nouo homini copulata sit. quauit
coniugium per baptismi sacramenti
canece teris criminibus sic ablatū
quod eam de uindicta que dicitur. cerce
sic res habuerit in ueritate. et si
homine uxores ferit. que post bap
tismum quarta est. sic inter pre
tantibus. prima uirginem que nomen
accipiet. que quarto dicitur. est loco
qui dicitur. si uel non uideat contra. apof
tolice se preceptum. quia ait.

onis uxoris carum oportere fieri sa
 cerdorem. tēb obicitur quod in baptismo
 quidam diueter e homine gestam et
 sit solutam dicit em hic am patre uia
 loquor et iminacantur dimittantur
 in baptismo an & illa que secundum
 dñi pceptum & diuinitata comple
 tur uxorem ducere crimen est. aut
 non est crimen si crimen est ergo
 prefata uenia dixerim et auct
 or in culpa quia crimina com
 mitterentur in paradiso cum ipse
 eos iungeret benedixit si uero non
 est crimen quia quod dicitur iuxta nefas
 sit crimen appellari & salomon
 addidit & in modo preparatur unō
 uxor. quomodo ergo creditur uiter
 crimina et se dimittit cum quod do
 auctor legitur consummatur
 quiddam alium filius per bene tur.
 nam quid non erant admittendi in
 hereditatis consortio. qui ex ea sus
 cepti sunt que ante baptismum fuit
 uxor erant que appellandi uel natu
 rales uel spurii. quia non est legiti
 mum matrimonium. nisi illud uobis
 sideretur quod post baptismum
 adsumitur. ipse dicit cum interroga
 retis a iudeis sicut edemittere
 uxorem atque exponeret fieri non
 debere. addidit. quod ergo dicitur iuxta
 hominem separaret. haec ne debet

locutus esse et datur. que post baptismum
 sortantur meminerunt hoc & iudeis
 interrogatum. & iudeis se responsū
 quero & sollicitus quero si una eadem
 quae sit uxor eius quia te cathecumenus
 postea sit fidelis filiosque ex ea cum
 esset cathecumenus suscepit. ac post
 tea alios cum fidelis uocatis sine frater
 appellandi an non habeant postea de
 functo patre hereditas debere dicitur.
 confortiam. quibus filiorum nomen re
 generatio spiritualiter dicitur. ab illis
 se quod cum ita sit. ut per atque iudica
 re absurdum est. quae mala ratio est
 hoc defendi. & uacua cum magis opi
 nione taccari. quam aliquam auctori
 tate reprobari. cum non possit inter
 peccata deputari. quod lex precepit. &
 lex iunxit. nam quid si quis cathecume
 nus uir tuus. si uiderit homicidam secu
 tus fuerit patientiam tenuerit. elemosi
 nas fecerit. mortis damnatus. qualibet
 ratione eripuerit. ad ultera deormue
 rit. castitatem tenuerit. quae os ille
 cum fecerit. factus fidelis amittit.
 quia per baptismum totum quod uotus
 homo gesserat patatur auferri. Aspi
 cias gentilem hominem corneliū
 orationibus. adque elemosinis. reuelatione
 petrumque. ipsum uidit se. Tum quid per
 baptismum hęc illi ablata sunt. propter
 que et baptismum uidetur esse concessū.

sitacere dicitur mihi credite non modicamer
ratur. quia quid quid bene gestum fuerit &
secundum precepta legalia custoditum non
potest facientibus deperire nuptiarumer
gocopula inquit a mandato perficitur
non potest dici peccatum & quod peccatum
non est solum inter peccata omni non de
bet eritque integrum estimare aboleri non
posse prioris nomen axoris cum non dunt
sum sit pro peccato quia ex disicis lantate
conpleta

**QUOD NON ADMITTANTUR CLERICI
AB HERETICIS ORDINATI**

LIII **V**entum est ad tertiam questionem que pro
sua difficultate longiorem exigit disputacionem
Cum nos dicamus ab hereticis ordinatos uul
neratam per illa manus impositionem habe
re capud ubi uulnus infixum est iudicium est
adhibenda que possit recipere sanitatem quia
nitas post uulnus secuta sine cicatrice esse non
poterit ac si ibi penitentis remedium necessa
rium est illic ordinacionis honorem locum ha
bere non posse: nam sicut legitur quod detigerit
in mandatis in mandatis erit: quod et tribuetur
quod mandata ac puritas consuevit accipere
se de uera asseritur et qui honorem amisit
honorem dare non possit: nec illi aliquid ac
cepisse quia nihil mandante erit: quod ille possit
accipere ac quiete uiuat: & uerum est certe
qui quod non habuit dare non potuit: dam
nationem utique quia habuit per prabam
manus impositionem dedit: & qui participat

factus est damnatus quomodo debeat ho
norem accipere in uentre non potest sum
se dicit uera ac iusto legitime acertis
benedictio auferre omne uitium quod
a iusto fuerat in eam

**QUOD INATIONIBUS CRIMINA
VEL VITIA NON BENE CREDANTUR
AUFERRI**

LIII **E**rgo si facta est ad placentur ad ordinato
nem scribitur de legi dicitur atque omnium
crimina in re quia per benedictionem
ordinacionis crimina uel uitia putantur
auferri nullus sit penitentis locus quia
id potest prestare ordinacionem quod
longa satis factio prestare consuevit.
Sed nunc lex est ecclesie uenientibus ab
hereticis quia non illi baptizantur
per manus impositionem nisi accedant un
tribuerit communionem necesse est ali
quem in clericatus honorem uel exiguu
subrogare:

**QUOD III QUIA BOHOS HERETICO
ORDINATI SUNT PROPTEREA SUNT
RECEPTI IN SCANDALUM BEMANE
BIT ECCLESIAE**

LIV **A**duerobique catholica adheret in
transierant quos non aliter oportet nisi
per penitentiam suscipi apud uos
Non solum penitentia non agunt uerum
etiam honore comulantur: sed dany su
fracti quondam in aliorum que con
sacerdotum summa delicta ratio hec sunt

ut quod bonos ordinaverat ne cum eis
 remaneret ac fieret non mediocriter
 salutem ordinari caperentur. uicimus
 ut opiner ambiguum iam ergo quod
 pro re medio ac necessitate tempo
 ris statutum est. constat prout ut
 non fuisse ac fuisse regulas veteres
 quas ab apostolis aut apostolicis tra
 dias ecclesia romana custoditam
 custodiendas que mandata que amau
 dire consuerunt sed necessitas tempo
 ris id fieri magis opere postulat. ergo
 quod necessitas per remediorepperit
 cessante necessitate debet utique cessare
 pariter quod dicitur quebat quia illis est
 ordolegitimus alia usurpacio quam ad
 presentem fuerit tempus impellit. sed cano
 nes apud niceam constituti denouatio
 nis fieri permiserunt prout ille canon
 apatribus infirmitatibus ponendus est ut
 possumus aduertere uel quid uel qua
 liter ab eis demensum sit uel precep
 tum de his in quid quominant scriptis
 catholicos id est mundos & aliquando
 ueniunt ad catholicam ecclesiam
 placuit scilicet & magis huiusmodi accep
 tam manus impositione sic manentem
 melius possumus dicere de solis
 hoc nouationis esse preceptum
 nec ad aliarum heresum clericos
 pertinere. nam si utique de omnibus
 ita discernent addidissent anouationis

alius que hereticis reuertentes deuore in suam
 ordinem recipi quod si ita esset etiam illud maxi
 me quod de paulianis dictum est poterit con
 firmare a quibus uenientes etiam baptizari
 precipiant. numquid nam cum de paulianis sit
 iubent omnes qui ab hereticis reuertuntur
 erunt hoc exemplo baptizandi quod cum illos
 auderet facere de ipsi tantum est se preceptum
 ratio ipsa demonstrat denique baptizatos siue
 ab euangelista philippo petrus & iohannes
 solam manu impositione consumant illos uero
 quos apostolus paulus iohannis baptizatos
 baptizatos repperit. interrogauitque in ipm
 sim susceperunt facientes que se illud ne quide
 nomen audis se iustitiam baptizari uidetis
 ergo ite baptizatos illo dono iterari non
 posse & aliter sola aqualitatis baptizari
 in nomine patris & filii & spiritus scilicet. necessa
 riu per uideri ita & denouationis tantu
 iussum est. uel uicida manifestatione per le
 gatur quod idcirco distinctum est se ipsi duob
 heresibus ratio manifesta declarat. quia
 paulianis de in nomine patris & filii & ipu
 scilicet in nomine baptizant. ne caput istos deum
 tare potestatis diuine hoc est patris & filii
 & ipu scilicet que factio aliquando commocuit &
 ideo de omnibus segregatis haec sola electa
 est cum ita deberent concedendum
 quia nihil in patris & filii & ipu scilicet sacra
 mento peccarent si quis uero de catholica
 adheres in transiens aut si de his ad apos
 taticum reuertens & respiciens redire uolue
 rit.

nam quideadem ratione poterit ad clerum
permitteri quorum commissum non nisi longa
penitentia poterit abolere nec post peniten-
tiam clericum fieri ipsi canones sua aucto-
ritate permittunt unde constat quide catho-
lica ad bonos sumerantire damnatum adque
sepas sunt uel capuerunt ab eodem ordinar
non oportuit eor dinationis ecclesiastice
suscipere dignitatem qui commune omniu
ecclesiarum iudicium deserentes suapculia
rit er in bonos uantatem sequendam esse
dixerunt. sed multos constat impas tos acque
multos adtractos repugnantes que ab eodem
ordinator. dicat mihi uolo quis hoc credit
sino post ordinationem bonos inter fuit.
cum conficeret sacramenta sic commu-
nicatus participatus non est. si statim disceden-
tibus de eius pte sino concilio ablo ad ecclesia
redire. iste talis potest habere colorem ali-
quem excusationis caeterum qui post annum
aut mentem ad ecclesiam redierunt
intellegendi eos quia in catholicam noae
rante se propter uitiam suam non posse sus-
cipere ordinationem. idcirco ad illum per-
rexisse quipassum & sine ulla discussione
ordinationes inlicitas faciebat. credent
esse posse per istam institutionem locum
in ecclesia catholica reperire de qua tanta
desperant. nunc illud quo dsuper est inter-
rogo qui post mentem aut amplius redit
cum se presbiterum a bonos confideret
ordinatum sino sacramenta confecit.

si non populus tribuit sino nisi sit secunda
consuetudinem compleuit quid de his con-
seacis que pro macis a per totis ad summa
certe quimhil a bonos acceperunt. rei
sunt uti rpare dignitatis qui conficien-
dorum sacramentorum sibi uindica-
uerunt auctoritatem acque id se para-
uerunt esse quod debis nullas uerac
regulari ratione concessum.

**QUOD IRE ECCLESIA PECCATUM PO-
PULI INULTUM SOLEAT PRETE-
RIRE.**

LVI. Per uide ergo dilectione uia actens
sedia transisse & ad ueritate quod
utique ut dicitis necessitas impera-
uit in pacem iam ecclesias constitu-
tam non presumere. sed ut se peac-
cidit quotiens a populo dicitur
peccatur quia non est propter multi-
tudinem non potest uindicta mul-
tumioleat transire priora ergo
dimittenda dico di iudicio & dereli-
quo maxima sollicitudine precau-
dam.

**QUOD SUBRECTUM FUERIT
POSTOLICE SEDI ET SCIAM IHE-
LIUS SENTENTIAM COMMUTA-
RIT QUANDO DAMNATIONEM
POTIUS RESCINDIT.**

LXII. Veniam nunc ad maximum quasi
quondam thema photinum & quod
milianexium est aedificillimum.

maiorum meorum reuoluam sententiam
 fuerat de illo quo pacto ut etiam ipsi com-
 munitatis aliquid utique grauius constitutum
 est unquam per ramos falsum utas
 seruis subiectum huiusmodi & elicitum per
 iudicium demonstratis quare ad salutem
 redire ueniam nos hunc in tantum uobis
 admittentibus postea de damnationem in
 re apostolico subrogamus. Tantisque
 ut in adsertionibus uobisque tam bonis
 tam et in non dare consensum omnibus
 duris rebus durius arbitramur.
 Prouideat ergo ad approbatione frater kmi &
 sententia acceptatione episcopum
 forum in habere et elicitum est ita consti-
 tuere ut de pre camini & inram in me
 lius conuertam sententia la uore uel
 testimonio uero con potes uotis suscipite
 aequie uis thachium a me sepiissime con-
 probatum nolite expectare ut diaco-
 nuz ad expoliet ut sollicitos emm
 uos pro salute luenter audio.
 Contra caput etiam uis faciendum est
 non libentes admittere cor manum
 porrigitis uobis cum porri ego. cui por-
 ri ego nec cum porri ego hec enim ad
 cor in hio capollicae est declarata
 benignitas for munos pu ducta me re-
 duce uis sententiam bonis semper indis-
 ferenter sequantur.

nam fateor hec me primum res
 bene habet erga eusebium diaconu

quo dicit contra fidem quidquam locutus
 sit nec loquentem admiserit nec ad mor-
 tem erimen aliquo commississe uel iacta-
 tam unquam uel fictam recognouerim
 & quibus saluus est.

Si quo pacto conuersationes amabiles
 non habet habendum est ut minus
 pro tempore dilectus non ut inimicus
 a se uisatus diabolus in perpetuum
 mancipandus cognosce illum inter il-
 las simulzates accubines contra
 multorum studia non dico qualia di-
 uersa sensisse.

Et cum hinc res calamitates que ipse
 emendate sint adhuc diuioniam & cy-
 riaci subdiaconorum non potius se
 apud uos emendatione reuiscere

Confesite que so ab illo predicet que
 quorumcumque uidetis animo ac non
 iustas aemulationes ut ipse apud nos
 integer apud uos cum suis reparatus
 in creatur pacem non ficam per ui-
 dens caritatem omnes igitur uobis
 ac singillatim occurrat caritas & am-
 culis que nullis modis a xpo soluun-
 tur. Nobis cum pariter in perpe-
 tuum con exaltetur in dno.

EXPI CONSTITUTA
 PAPAE INNOCENTII

**INCIPIT DE CRE
TORVM PAPA E ZOSI
MI NVM III**

- I** Quod monachi uel laici nisi per gradus
et clericos non debeant ad summum
sacerdotium peruenire
II Quod si quis inter dicta despexerit gradus
sua periculo subiacet
III Quod in singulis clericis gradibus temporas
sine praefixa
III De presbiteris rauenantium

**INCIPIT CONSTI
TUTIO ZOSIMI PAPA**

**QUOD MONACHI UEL LAICI
NISI PER GRADUS ECCLESIE NON
DEBEANT AD SUMMUM SACER
DOTIUM PERUENIRE**

- Z**osimus episcopus
urbis romae. Et sic iosepho
salonitano exigit dilec
tionis praecipuum apostolicum se
dit in qua patrum decreta consen
tiant. Et significat nonnullos ex
monachorum coetum quorum so
litudine quamuis frequentia maior
set & laicos ad sacerdotium festinare

hoc autem specialiter & subprodesse
sorbibus & in operibus interdicit
constat licet et ad gallias hispaniasq;
transmissis in quibus regionibus familia
rius est ista praesumptio. Quamuis
nec a fratribus super hac admonitione
nra habeatur aliena ne quis penitus
contra patrum praecipua quia aec
clesiasticis disciplinis inbutus per
ordinem non fuit set & temporis ad
probationem diuinis scripturis diseru
ditus. Nequaquam ad summum
a ecclesiis sacerdotium adspirare
presumeret. & non solum in eo omni
tio inefficax haberetur. uerum etiam
inordinato reseruit ut careret eo ordi
ne quem sine ordine contra praecipua
patrum crediderit praesumen
dum. Unde miramur ad dilectionem
tuam statuta apostolicae sedis non fuisse
seperata. Laudamus igitur propositum
constantiae frater karissime ne aliud
de pontifici censuram ueteris & uero
ritatis genus expectandum fuit. quam
ut talibus ambitionibus propter praecipua
patrum improbecus fidei constantia
tus occurreret. Igitur si quid auctori
tatis quod nos inopinamur aesti
mas defuisse. Supplemus uos obli
tate & alibi ordinationibus obliuiscer
superbie & arrogante uenientem
cum faciunt praecipua patrum

Te cum apostolice sedis auctoritas non
 officia secularia principum locum non
 aestibulam actionis in gestis sed per plu-
 rimos gradus examinato temporibus
 deferunt. quia ille tam adrogant tam
 impudens inuenitur. Ut in celestibus
 taxa que penitus ponderanda est. & sicut
 aurum repetitis ignibus explorandum
 sic auctoritas se desiderat. Cum pro-
 ante non fuerit & prius uellit ducere
 quam discere ad huc in dicitur. In
 lectorum primitiis gradu diuini ru-
 dimenta seruari nec illi uelint exor-
 cismum per ordinem dei ne hoc saltus
 sed statim maioram ordinatione tem-
 poribus. In uero ad presbiterii fasti-
 gium talis accedat ut & nomen aetas
 impleat & meritum probitatis supen-
 dia ante aetate testentur iure inde sum-
 matione facit locum sperare de uebit
 facit hoc enim remissio confacerdotum
 nrorum qui pompam
 multitudinis querunt
 Et putant ex hac turba
 aliquid sibi dignitatis
 adquire hinc possim numero apo-
 pularitas etiam loci ubi solitudo est
 talium reperitur. Dum par roechi-
 as extendi cupiant aut quibus aliuc
 prestare non possunt. diuinos ordi-
 nes largiuntur quod oportet dis-

tricti semper esse iudicari. et est enim
 omne quod magnum est.

**QUOD SI QUIS INTERDICTA DE SPE
 XERIT GRADU SUI PERICULO
 SUBIACEBIT.**

II. **P**romdenos nequid meritis dilectionis
 tuę derogemus ad te potissimum scrip-
 ta diximus que in omnium fratrum
 & coepiscoporum nrorum facies reuo-
 catis. Non tantum eorum quine a pro-
 uincia sunt sed etiam quicquid dilectio-
 nis tuę prouincis adiunguntur. sicut
 quisquis hoc postposita patrum & apos-
 tolice sedis auctoritate contemnerit
 a nobis districtius uindictandam ut loci
 sui minime dubitet sibi non constare ratio-
 nem. Si hoc putat post tot prohibitiones
 impune posse temptari. Contumelie
 enim studio fit quidquid uiter dictum
 totiens usurpatur.

**QUE IN SINGULIS CLERICI GRADIB;
 TEMPORA SINT PREFIXA.**

III. **H**aec autem singulis gradibus obseruan-
 dasunt tempora si ab infantia ecclesi-
 asticis ministeriis nomendederunt
 interlectores usque ad uicesimum
 etatis annum continua obseruatio-
 ne perduret si maior iam & grande
 uis accesserit. hinc amen ut post bap-
 tismum statim se diuini militie
 desiderat mancipari. siue interlecto-
 res siue inter exorcistas quinque-

mo teneantur. exinde a colobus ael
subdiaconus quattuor annis & sic ad be-
nedictionem diaconatus sine recur-
a cedat in quo ordine quinquannis si-
m culpatæ gesserit herere debet.
exinde suffraganeis; stipendius per
eogrados datus propriis fidei docu-
mentis presbiter ut sacerdotiam pœ-
rit promereri. del quo loco sic uen ex ac-
tior ad bonos; nores uia produxerit
Sammum pontificatum sperare debet
hoc amentle gesserit ut ne quidigan-
neq; ppenitens ad hoc gradus possit ad-
mitti. si ne ut etiam defensor et accede
qui ex laicis sunt supra dicta obser-
uatione teneantur. Si ueruerit et
se in ordine clericatus

Dat̄ VIII kl̄ mart̄ ad in honore XII
& theodosio XIII augst̄ conf̄

**INCIPIT EPISTOLA ZOSIMI EP̄I
AD PRESBITEROS RAVENNENSIS DIRECTA**

III

Zosimus commonitorium pres-
biteribus & diaconibus; qui raven-
nesunt & exalatione fratris nri
archidiaconi presbiteri qualiter
suscepti sūt uel quid egeritis agno-
simus uel qualiter illis susceperitis
qui contra canones aduersum nos
ad comitatum nescio quia audentes
temeritate uoluerunt. ad quos hec
quoniam misimus obmseripiam

feceramus eorum quas in uariis se-
miserunt respondentes epistolis
sed quoniam non potuerunt compresby-
teris commorari has ad uos illis
tradendas litteras destinauimus.
In quibus decretis nos sancimus me-
moratos perturbatores omnium
ab apostolice nre sedis communio-
nem alienos fuisse atque nra sub-
scriptione prolata sententiam
suscepisse. Illos etiam strenua
huius consilio que ad sensum com-
modare uoluerunt. Nestor car-
tatis famare qualiter habeant
quibus hoc uincere uos debetis
quod iuxta canonum precepta
fortiter incurrere. & qua-
liter presbiteros non decebat
reuelare existere uos tamen mo-
nemus in speculato esse de uere.
Neque eorum propter auidia
tia quos anathematizatos
sunt scilicet & apostolica
a ecclesia. De his
uero que eorum
se societate tunc
xerunt quid debui agere
debemus. Cum reuerenti fuisse
tis consilio meliore tractauimus.
Italia manu. dat̄ V. non october
honore XII & theodosio XIII
augst̄ conf̄. **EXP̄. EP̄I. ZOSIMI EP̄I.**

**INCPIT DE CRE
TORVM PAPERBO
NIFATI NVM III.**

- I Supplicatio eiusdempape ac constituat
aprimape quatenuus in urberoma per
ambitu nunquam pontifex ordinetur
- II Rescriptum honorii augusti quos sca
tute ut si duo rome epi fuerint ordi
nati ambo decuitate pellantur
- III Epistola eiusdempape de maximo epo
dixerit si ex inimicis accusato
- III Ut in unaquaque provincia nemo con
tento metropolitano epō ordinetur

**SUPPLICATIO EUSDEM PAPAE
BONIFACII UT CONSTITUATUR
APRINCIPES QUATENUS IN URBE
ROMANUM QUAMPER AMBITUM
ORDINETUR ARTISTES**

BONIFACIUS EPISCOPUS
honorio augusti aecclē
ne excaidē in meum sacerdo
tium uobis res humanas regentibus
deputavit cura confermit. Hec sa
sificat quam multo adhuc corporis
incommoditate detineat. Propter
conuentus quos sacerdotibus inuer
sit ad clericis & xpiane plebis per tur
bationibus agitantur. Apud aures

xpianis in principibus detin. si quidem
sicut quam oportet et eueniat non uos id
facere qui cuncta aequa moderatione
componitis. sed nos per nos in excentes
desidia uidebimur. quod ciuitatis quiete
et ecclesie pacem per uertere ualeat
ammissis se. cum enim humanis rebus
diuine cultor. religiosi dno fauente
presidia supra cal pauere. si non in sub
ura gloria quam incertam est diuini sem
per rebus animo proumpcione exiit se
firmos & stabile iure custodiat. quod
per tot annorum seriem & sub illis en
am principibus obanuit quos nulla ure
regionis cura constrinxit. Id est licet &
subare imperio dementis minime que
sunt in licet a formidetur. ipsa enim aec
desia deuotione in tua xpianis sine
imperator meum quidem sermone
sed tu uenerabili appellat affectu. qui
xpianis in urbi dux recor & gubernator
imperii uide spensat amsibis in aecclē
arguuntur uac ne in aliquos pacia
non in sidia in procella ram frue
tus in lide & quiete a facie competeat
in solite amore turbari. gloriosissi
me & tranquillissime imperator
aogutē ipsa aereo quom desponsa ca
ura tamen mater est aecclētia
hac pietate in urā in legationem quam
uis sacerdotibus commisit appellat
propter ita presentia que reperit.

Uobis inquit religiose imperantibus mo-
docutus est populus tam fidus dō quam
tibi quies principis xpiano. Ecce enim inter
ipsa mysteria inter precessus quos
proari felicitate dependit imperu-
tate apud quem & de cuius se de agitur
sō petro sollicitus pro legionis obseruan-
tia uocibus clamant. cum sollicita petiti-
one miserarum ratione. Hos in uariis res
semel euulsa distrahatur aculeo solitō tempa-
core sollicitante discordia ageret. pluri-
bus principis xpianissime. filia puer thes-
auram et se secura causam & inop-
pressio in uoluntate inheret coram
correctionibus fidei ad diuino calu-
pariter cum imperio semper florence-
dicis se habet refugium tam mansuetu-
dinis animam. cum fuerit religionis ue-
neratione comuncum. cum quidquid
hinc proficiat uos sagacis consensum fratribus
& cum sacerdotibus in eis probatissimis uir-
tibus & ab omnibus qui ecclesiam faciunt
istud mandalegatio. Quibus precamur ac re-
causa religionis prosequantibus in urbe uir-
mansuetudinis hoc am pro quo postulatis
annatis imperpetuum in se uerum uer-
salis ecclesie consolatis. Dicitur ut
INCIPIT SCRIPTUM HONORII AGŌS
AD BONIFATIUM PAPAM ROMANUM
IN QUO STATUITUR DE HUIUSMODI
EPISCOPI ORDINATI FUERINT DUO
AMBODI ECCLIAE PELLANTUR

II Victor honorius inelytus triumphator
semper aūg scō ac uenerabilis bo-
nifatio pape urbis eterne. Scripseba-
tū dū mīscus deuotus euerente gratu-
lacione suscepi mus. Quibus recensitis
egimus omnipotentis dō maximas gra-
tias. quod sermō tam tuam post longū
incommodum optate reddita mēdi-
mus sanitati. & ideo reuerentibus ue-
nerabilibus uiribus gaudium mīsc-
rorum apicū ad detestatione signam-
acpetimus uti cotidiana orationibus
apostolatus tuus studium ac uotum suū
circas saluē tamque imperium in mē dig-
netur impendere. illud autem pie-
tatis nre satis placitum esse cognosce.
Quod sermō tuus de ecclesiarum
aut populis per turbacione sollicitud-
que ut aliqua ratione possit euenire
satis clementiam nre edidit esse pro-
uisum. Denique predicante beatitudi-
ne tua ad auctoritatem clericorum in-
notitiam uolumus peruenire ut si
quid forte religionis que quod non op-
tam ut humana forte contigerit
seiant omnes ab ambitionibus esse
censendum. ac si duo contra scōne
ritate certatū fuerint ordinati
Nullum ex his futurū paenitū sū
cerdō com. se dillū mīscū mīscū dem
apostolica impermansurū quem ex
numero clericorum noua ordinatione

diuini iudicium & auerſitatis conſenſus elegerit unde id obſer uandum eſt ut omnis tranquillam mentem & pacificos animos ex ermitatis inſe ad monitione cuſtodiant. Nec aliquid ſeditioſis conſpirationib; con temptare conentur. cum certum ſit nulli par tui ſua ſtudiapro futura

**EPISTOLA BONIFATII EPIS
ROME AD EPISCOPOS GALLIE
DE MAXIMO EPO DICERSIS
CRIMINIBUS ACCUSATO**

III Bonifacius epiſpatro clo. remidio maximo iuliano caſtorio leontio conſtante mo iohanni montano marino mauricio & caeteriſ epiſ per gallias & ſeptem prouincias con ſtituit ualentine noſ clorici ciuita tiſ adgerant proponentes per libel lum crimina quem maximum teſeſt tota prouincia adſerunt comiſſiſſe dele gata totient cognitione illum con ſtituta ſemper ſubter fugiſſe ſe iudi cia ne conſuſum conſcientia ſeſti naſ ſe ut ſie ſet innocenſ examina tiſ omnibus purgaretur queto nent decerata ex noſtraram coque carcharum inſtructione cognoui maſ que conerario probabit deſe illa que dicta ſunt quia de a conſu randa cum eſſent innumera ade caſtorib; ſmaſ prouincialis dele

gata cognitio conuentuſeſta iudicior cuitaſſe. & ad eſſe mon me aoluiſe & nul luſ dubitat quod ita iudicium nocent ſob ter fugit quoma admodum ut abſolua tur quieſt innocenſ querit ſea ſtura cauillatio eorum qui uer ſutiaſ agendum credunt eſ ſe conſiluiſ numquam innocen tie nomen accipiet conſitetur enim de omnibus quiſ quiſ ſe ſubter fugire iudiciu dilatoribus putat ueniet tam enali quando quit aliſ prohibetur in mediu nec pro deſt illi totient latuſſe tot ent ſubter fugiſſe quem ſua actus & commiſſa quocumq; fuerit ea que obiciantur illi ſua ſua ſunt crimina per ſe uentur debueram quidem nam nunc dignam pro etiaſ accuſa tiſ inno iudicio actibus qui cognitio nem & decretum iudicium. Sepe de clinando credidit in ludendum ſere ſententia. Ac ne aliquiſ prece quem for ſicam iudicaret & ſibi que abſentiaſ licet ſe que ſit uſa nobiſ preſer uatum eſſet nihil diceret malum ſi inter cape dme tempor iſ data differri cum hoc etia etiaſ accuſatores aſſerere ſent decuiſ intencionibus & moribus ſic ſecur u maximum. Tantomagis damnanda committere quanto arduuſ ſe con ſtituto iudicio preſentiaſ et. Quom manicheorum in uolucum calligine arguant tur piſeſta olim ſtane eum

possit abluere animum sordidat se impro-
batione obiecter egesta synodalia pro-
ferentes & commissi sinu elucum undiq;
flagitius nullum eum sanitatis habuit
se respectum quem furore suo & insana
temeritate ad secularium quoque iudi-
cium tribunalia subditam questione
Quod in uli quoque ppersonaturpissi-
mum est obicerent peruenisse homici-
du damnata adferunt gestis prolati in
medium & hunc talem post tanta taliaq;
commissa episcopatui adhuc sibi nomen
in suis latibus iudicare improprie
ciuitatis infamia nimis doloribus con-
quiruntur & seminomerruindican do si-
bi uelle puluere. Ideoq; fr̄s k̄r̄s quia
audiendum hic presentare se noluit.

Ne conuictus forsitan ab accusantibus
se clericus possit dignatandem aliquam
de presentatus episcopi iudicio pronun-
tiationis congrue ferri sententiam.

Quamquam illi cum hoc edocui fuerint que
quo huius nominis esse iactura qui podo-
rem nunquam habuit se sacerdotum per-
libetur & locum suam nemo dico quide-
tempore custodisse dilationem dedim-
& decreuimus ur̄m debere in tra pro-
uinciam esse iudicium & congregari
synodum ante diem kalendarum noue-
brum ut si adesse uoluerit presens
si confidit ad obiectam respondeat
si adesse ne glexerit dilationem sen-

tentie de absentia non lucretur. Nam
manifestum est confiteri eum decrimi-
ne quimulto & ceteris delegato iudi-
ci par gaudere occasione non uentur.
Nihil enim inter est utrum uis presentem
examine omnia que dicta sunt compro-
uentur. Cum ipsa quoque pro confessio-
ne procurator ceteris constet absentia
Nos autem per omnes prouincias lito-
ras dirigemus ne excusationem sibi
ignoracionis obtendat ut ad prouinciam
uenire cogatur & illi esse constituto pre-
sentare iudicio. quidquid autem in tra cari-
tas ad eam causa duxerit decernendum
Cum ad nos relatum fuerit nra ut con-
deceret necesse est auctoritate firmes.

**UT UTI QUAEQUE PROUINCIA
NEMO CONTEMPTUM METROPO-
LITANO EPS ORDINETUR**

III Bonifacius ep̄s ur̄bis rome hilario ep̄o
narbonensi. Difficilem quidem fide-
querimoniam commodamus. quare un-
ceteros dñi pulsat intentio maxime
cameos loquantur quid pram contra
patrum statuta tempra se. sed frequen-
ter asserit sicut nunc malitiam do-
causantem. ecce enim uicariatus sua
recognoscit ex subditis latubentis
ecclesie. clero ordo uel plebs preser-
cet suas uell acrimas ad nos quantum
datur intellegimagno cum dolore

87 88

miserunt dicent et coepisco
puniti in patrocium sua
potione cessante in locum
decedentis epi. Nescio quem
in aliena provincia praece-
pit in metropolitano contra
patrum regulas ordinasse
quod nequaquam possumus
ferre patienter. Quia con-
uenit nos facernarum sanc-
tionum diligentes esse castro-
des nulli & enim uideatur in
cognita synodi constitutio
necne que ita precipit ut ea-
dem propria uerba ponamus
per unamquamque provinciam
uis metropolitano singulos
habere debere. Nec cuiquam
duas se res subiectas quod illi
qualiter credendum non est
seruandum se ipsi subsequen-
tes sibi met censuerunt.

Unde fr̄ k̄ me siczaret sunt
& ecclesiam supradictam
provincie eius lumen indu-
dat. nra auctoritate com-
manitas quod quidem face-
re sponte deberes deside-
rur supplicatum & uolun-
tate respecta ad eundem
locum in quo ordinatio ta-
li celebrata dicitur metto

politanum remanent & praecep-
tionibus nris fretus accede intel-
legens arbitrio tuo. Secundum
regulas patrum quae unquam
facienda sunt anobis esse con-
cessa. Itaque per actis omnibus
apostolice sedis quidquid sta-
tuerit se et referente clarescat.

Cuiusmodi provincie ordina-
tionem licet esse mandatum
nemo ergo ex parte terminos
audax temerator excedat nec
aliquid in illorum contumeliam
partibus suisque sibi uideatur
concessa defendat. cesset huius-
modi praesumptio eorum quae
praesumptio eorum quae
digitum super limitem dignitatis
excendant. Quod de re codici-
mus ut ad ueritatem caritatis tuae
adeo nos canonum praecipua
seruare. ut ita constitutio
quoque nra definit quatenus
metropolitano sui unaqueque
provincia in omnibus rebus
ordinationem semper expectet.

Da. v. id. febr. ad n. n.
honoru. xii. & theodosio. x.
conf.

**EXPI SUPPLICATIO
PAPAE BONIFACII.**

INCEPTA DECRE

TORVM PAPAЕ

CELESTINI N^o CXI

- I Deprospero & hilaro quicor
dam gallie presb^o teros ac
cusant pelagii sectatores.
- II Descoepo augustinomiralaudis
asseruo.
- III Preterorum sedis apostolicę
eporum auctoritates de gradadi
- III Quodadam omnes homines le
serit nec quemquam nisi xpi gra
tia possit saluari.
- V Quod nemo sic bonus suis iurib;
nisi participatione eius quis o
lusest bonus.
- VI Quod nisi gratia di continua iu
bentur insidias diaboli deuita
re non possumus.
- VII Quod per xpm libero bene uita
mur arbitrio.
- VIII Quod omnia scōrum merita
dona sint di.
- IX Quod omnis scā cogitatio & mo
tus pie uoluntatis ex dō sit.
- X Quod gratia di non solum pec
cata dimittat sed etiam adiu
uet nec committantur & pres
tet ut lex impleatur non sicut
aut pelagius facile quasi sine di
gratia difficilius possit impleri.
- XI Quod preter statuta sedis apos
tolice om̄s orationes ecclesie
xpi gratiar e resonant quo genit
reparatur humanum.
- XII Quod gratia di etiam baptizan
dorum restetur in statu
purgatio cum exorcismis &
exufflationibus xpi ab eis ex
pelluntur immundi.
- XIII Quod profundiores questiones
nec contemnendę sint nec pe
nitus asserende.
- XIII Quod non debeant sacer dotes
aut clerici amicitia pallescere &
pre cuncta lumbis inq ecclesia
ministrare.
- XV Quod nulli sit ultima peniten
tia deneganda.
- XVI Quod per gradus ecclesie stuf
a de p̄sopacut debeat officiu
perueniri.
- XVII Quod una quaque pro uincia
suo metropolitano debeat
esse contenta.
- XVIII Quod nolentibus nemo debeat
episcopus ordinari.
- XVIII Quod ab illicitis ordinationi
bus abstinentum.
- XX Quod nulli sacer doti canonis
liceat ignorare.

XXI Quod non oportet contemp-
tiferis aeclesiarum delu-
tis episcopis ordinari

XXII Quod docendus sit populus
non sequendus

IN COP DECRETA

PP: CELESTINI

DE PROSPERO ET HILARIO

QUI QUOSDAM GALLIE

PRESBITROS ACCUSANT

PELAGI SECTATORES

DILECTISSIMI FRIB;

Venerio marino leon-
tio auxonio archadio
filtrano & caeteris galliarum
episcopis Celestinus apostolici
verbo preceptis antea patitudo
atq; gentiles sine offensione
non esse debere hoc qui christi
andis est tota animi uirtute
custodiam Quod cum ita sit
non parum periculi illumina-
re poterit ante ad quibus
decretis etiam fidelibus exhi-
bere Nam qualiter nos quia
nempe imperare uolumus

Ita contristent que auctoribus
christianis percellant animos
christianos Dominicus in eu-
gelio sermo est tacetur

88

aut enim ipse saluator quod christe
dicit scandalizanti unum de par-
tis in mari profunda demerget
& ideo quod sit eius iam poena quera-
mus cunctis supplicium legitimum
expediare filiarum presentem
prosper & hilarium quorum cir-
ca dominum sollicitudo laudanda
est tantum nescio quibus presbi-
teris illic licere quid sit sententi-
a aeclesiarum ut studeant sunt apud
nos persecuti ut in disciplinae
questiones uocant in medium
per tinaciter eos dicant predi-
care ad ueritatem ueritatem sed
urgere dilectionis iustitiam impetam
Quando illi supra uos habent co-
piam disputandi legitimum supra
magisterum non esse discipulum
Hoc est non sibi debere quemquam
iniuriam doctorum uindica-
re doctrinam Nam & hos ipse
ad non propositos nouimus ad do-
cendam Cam sic dicente apos-
tolo sic tertius locus in tra-
desia deputandus Quid illic
species est ab imago istis tacenti-
bus huius locum ut Quis ita est quo-
rum discipulus non fuerunt in
meo Ne conhibere sic hoc tacere
Timeo ne magis si loquantur
qui permittunt illis aliter

loquuntur libus causis non carer
suspensione tacuit meas quia occur
ret et ueritas sicut sicut displice
ret. Merito namque causa nos res
picit sicut silentio fauimus errori.
Ergo corripiantur huiusmodi in omni
bus liberum habere pro uolunta
te sermonem. Desinat sicut et
sunt in cessare nouitas aetate
ecclesiarum quietem. In quiete
do turbare conantur. Sepe
naufragio mergere quos in era
por tam sciantes se ad iam facit
fida securus fida quippe est
omnium se ad ipso quor um por fec
tis gressibus bestia non mouen
tur. Recurrunt ad apostolicam
predictis dom. Hic ipsi an obis
que tempore per tur batio conque
rentes habet occisus hinc pro
catholice plebis pacem tracta
tum sciant se. Si enim cessent
presbiteri indignitatem uobis
et se subiecti. Sciant quod sibi
omnes qui male docent discere
magis a magis conpetat quam
docere. Nam quid in ecclesias
agras sicut summam in eorum
predicandi uisus et illud.
obis facit quod non auctoritate
non adhuc ratione colligitur
ut aliqui e fratrum numero

Super delatorum consilio
in conlegium in formam
amisi. Desinat quod sibi de
beant uindicare super his
multa iam dice sunt. Locum
pore quod ad frater uentum
dedimus scripta responsum.
Hanc tamen repetentes se plus
admonemus ut eorum huiusmo
di qui laborant per terram ad
Quam illenostet uis sic agricola
seminare nec tam in miris ipso
sumus si hinc et habentes hinc
nunc tempore audent. qui
tantum etiam quietentium
fratrum memoriam discipulis

DESCO IPO AUGUSTINO

MIRAL AGDIS AD SERTIO

Augustinus sic recordatio
nis uirum pro uita sua
Ueque meritis in nra communi
ne semper habuimus. Hec am
quam auctoris se suspitionis
saltem rumor asperit.
Quem tunc scientie olim fuisse
meminimus ut inter magistros
etiam ament semper decesso
ribus haberentur.
Bene ergo de eo omnes in com
mune senserunt. ut poce qui
ubique cunctis & amoris fuisse
& honori unde resistatur

talibus quo male crederet uideatur
 nefas est hec patre religiose
 animas quas affluatone
 quia membrana sunt. Nos quo
 que conuenit macerari quamuis
 maneat hoc beatus d. promissis
 sa quicumque probantur per
 secutionem propter iustitiam
 sustinere. Quibus quid promittit
 tunc dicitur futurum sequens
 sermo modo clarac non est agen
 tum causa solarum uniuersa
 lae ecclesia quacumque nouita
 re palietur. In collegamus
 hec ipsa uobis que nobis non
 placent displicere. Quod ita
 demum probare poterimus
 si inposito improbiu silentio
 de talire in posterum querel
 laceffauit. Di uobis in colu
 mis custodiat. fr. skm.

**INCIPIT PRETORIUM SE
 DISAPOSTOLICE EPORUM
 AUCTORITATES DE GRATIA ADI**

III Quia nonnulli quicatholico
 nomine gloriantur in dam
 natis hereticorum sensibus
 seu prauitate siue imperitia de
 morantes pusillius disputa
 toribus obuiare presumunt
 & campelagium atque electi
 nam anathematizare non

dubitent magisteros tamen nr os.
 Tamquam necessarium modo dux
 cesset ut oblocantur ea quantum
 modo sequi & probare confitentur
 Quaedam gratissimabeati apostoli sedis
 petri contra inimicos gratie di
 per ministerium presulū uniuersū
 sancit & docuit necessarium fuit
 diligenter inquirere quid eorum et
 humane ecclesie de heretique totū
 temporibus exorta fuerat iudica
 rante & contra nocentissimos libe
 riarbitrii uel defensores quid de gra
 tia dissentientiam esse consuevit
 I tunc etiam africanorum concilio
 rum quas ad sententiam iurget om
 Quasunque suas fecerunt apostoli
 anathetes cum probantur ut ergo
 plenius qui in aliquo dubitant in ser
 uantur constitutiones siorū impa
 trum conpediō manifestamus
 in diluculo. Quo dicitur nonnimum
 est contentiosus agnoscat omnium
 disputationem conexione ex hac
 subditam auctoritatum umbrebi
 tate pendere. Nonnullam quesi
 tu contra dictiones superesse ra
 tionem sicum catholicis credat
 & dicat

**QUOD DAMMOMHISHOMINES
 LIBERITHECQUEMQUAMTISI
 XPIGRATIA POSSESALCIARE**

III In preuaricatione adae omnes homines naturale possitilitatem & innocentiam perdidisse & neminem de profundo illius rami per liberum arbitrium posse consurgere nisi eum gratia dimirans erexit pronuntians beate memorie papae innocencio atque dicente in episcopa ad cartaginense concilium liberum enim arbitrium ille per se suscipit dum sui in consilio succurrit bonis & deus in preuaricationis profunda demersus est & nihil quemadmodum exinde surgere possit inuente suaque internum libertate deceptus huius rami latius sit oppressum. Nisi eum possit christi sua gratia releuasset aduentus qui per nouam regenerationis purificationem omnem preteritum uitium sub baptismatis labacro purgavit.

**QUOD NEMO SIT bonus SCIS
CIRIB; NISI PARTICIPATIONEM
HICIS QUI SOLUS bonus EST**

V Neminem esse per se me ipsam bonum nisi participationem sui ille donec quis solus esse bonus quod in eis de pontificis sententiam protestatur dicens nam qui dicit deo omnipotenti haec rectum in omnibus se firmem ut quis sibi se putant debere quod boni sunt nec illum inconsiderant

causae ad gratiam consequuntur qui sine illo tantum se ad se quod se confidunt.

**QUOD NISI GRATIAM CONTI
NENTIA LIBERUM IN SIDIAS DIA
BOLIS SUPERARE NON POSSUNT**

VI Neminem etiam baptisimatis gratia renouat idoneum esse ad superandas diaboli insidias & ad succedendas carnis concupiscentias nisi per cotidianam aduocandi per se uerantiam bone conuersionis acceperit quod eius demanantia in his dampnatis decretis confirmat dicens nam quamuis hominem redimeret a preteritis ille peccatis amen scienter am posse peccare ad reparationem sibi quemadmodum possit illum & post se corrigere in ultia seruat cotidianam praestantia illi remedia quibus nisi se confitenti quentiamur allatenas humanos uincere poterimus errores necesse est enim ut quod auxiliante uincamus eorum non adiuuante uincamus.

**QUOD PER CHRISTI LIBERUM
UTAMUR ARBITRIO**

VII Quod nemo nisi per christi liberum bene utamur arbitrio
Idem magister in episcopa

admile uicium concilium data
 predicat dicent: Aduerte tandem
 opus illius in amentiam per
 uerit ad docerina. Quod primum
 hominem taliter et ipsa decipit
 uel dum indulgentias fruentis
 uerit in preuaricatione presump
 tione concederet. Hec ex hac po
 tuerunt in seiprouidenciar ege
 nerationis scaturit sine liber
 tatis xpianis reformationis aduenit

**QUOD OMNIA SCORUM
 MERITA DONASINT DI**

VIII Quod omnia scilicet & omnia ope
 ra ac merita scorum ad di
 gloriam laudemque referen
 da sint quia ne moali unde ei
 placeat nisi ex eo quod ipse do
 nauerit. Inquam nos sententia
 dirigit beate recordationis
 pape zosimi regularis aucto
 ritatis cum scribens ad totius
 arbis episcopus ait. Nos autē
 instanciam omnia enim bona
 ad auctorem suum referenda
 sunt. unde nascuntur ad fra
 trum & coepiscoporum nostrorum
 conscientiam uniuersales
 tulimus. Hunc autem sermo
 nem sincerissime ueritatis
 lucerach antequam cano as
 epihonore uenerat sunt.

Quia ad eundem uirum liberent
 illuz uero quod in litteris quas ad
 uniuersas pro uicinis curas et se
 mittendat posuit dicens. Nos
 tamen instanciam & cetera sic
 accepimus dicitur ueritatis uel
 ut cursum transiens amputaret.
 Quid enim tam libero fecisset arbi
 trio quam quod uniuersa in
 humilitatis conscientia retulisset.
 & tamen instanciam di factum est
 se fideliter sapienter quid dicit
 ueraciter fidenter que dixisset.
 Ideo utique qui appropinquatur uolun
 tas adno & ut bonum aliquid agant
 patet in inspirationibus suorum
 ipse tangat corda filiorum quod
 quod enim spiritu di agunt or hutili
 di sunt ut nec in deos sententiam
 arbitrium & in bonis quibusque
 uoluntatis humane singulis
 motibus in agis illius ualere non
 dubitemus auxilium.

**QUOD OMNIS SCOLA COGITATIO ET
 METUS PIE UOLUNTATIS EX DOSIT**

VIII Quod dicitur in cordibus hominum
 atque in ipso libero opere cor arbi
 trio ac scilicet cogitatio primum consiliū
 omniumque motus bone uoluntatis
 ex dicitur. Quia per illam aliquid
 bonum possumus sine quoniam nil pos
 sumus adhuc enim nos professio

nem idem doctor in se iuat. quicū
ad eorum urbem episcopus de diuine
gracie opitulatione loquetur
Quod ergo ait. tempus in eorum uenit
quod deus non negamus auxilio
in omnibus: igitur actibus causisq;
cogitationibus motibus adiutor
& protector orandus est.

Super uemese enim ut quidquam
sibi humana natura presumat
clamante apostolo non est nobis
conluctatio aduersus carnem &
sanguinem sed contra principes
potestates & aeras huius
contra spiritalia nequitię in celestibus:
& sicut ipse iterum dicit.

In felice ego homo quis me libera
bit de corpore mortis huius gra
tiae di per ih̄m xp̄m dñm nr̄m &
iterum gratiae di sum id quod sū
& gratia in me uacua non fuit
sed plus illis omnibus laboraui
non ego autem sed gratia dimēti.

**QUOD GRATIAE NON SOLUM
PECCATA DIMITTAT SED ETIAM
ADIBET NE COMMITTAT
TIT ET LEX IMPLEATUR NON
SICCITAT PELAGIUS FACILE
QUASI SINE GRATIAE DIFFICILIS
POSSIT IMPLERI.**

X Illud etiam quod in cartagina
ensis synodi decreta

conficitur uemese. quasi propriū
apostolice sedis amplectimur
Quod scilicet tertio capitula
definit uemese ut quicumq;
xerit gratiae di quasi iustificatur
per ih̄m xp̄m dñm nr̄m ad so
lam remissionem peccatorū
ualere quae iam commissas sunt.
non etiam adiutorium non
committantur anathematis.
Et iterum quartio capitulo ut
quisquis dixerit gratiae di per
ih̄m xp̄m propter hoc tantū
nos ad iudicium ad non peccan
dum quia per ipsam nobis re
uelatur & aperitur intelle
gentia mandatorum ut scia
mus quae apparet & quae
uitare debeamus.

Non autem per illam nobis pres
cari ut quod faciendum cogno
uimus etiam facere diligam
atque ualeamus anathematis
cumenim dicat apostolus scien
tia inflat carnis. uero edificat

Ualde impium est ut credamus
adeaque inflat nos habere gra
tiam xp̄i & ad eam quae acifi
cat non habere. cum sit ut un
q; donum di & scire quid & acore
debeamus & diligere cur facia
mus ut edificante caritate

scientia non potest inflare.
 sic autem de deo scriptum est.
 quod ecce hominem scientiam suam
 etiam scriptum est caritas ex deo.
 Item in hoc capitulo ut quisquis dixe-
 rit: ideo nobis gratiam iustificatio-
 nis dari ut quod facere per liberum
 iubeamur arbitrium facilius
 possimus implere per gratiam
 tamquam si gratiam non da-
 recur non quidem facile sed ca-
 men possumus etiam sine ulla
 implere diuina mandata. anache-
 mastic. De fructibus enim manda-
 torum dicitur loquitur ubi non
 aut sine me difficilius potestis
 facere sed aut sine me nihil
 potestis facere.

**QUOD SE DISAPOSTOLICE OMNES
 ORATIONES EXPIGRIAM RESONANT
 QUI AGERE IN SCIMATIUM
 AD AETERNA DAMNATIONE
 REPARATUR.**

Preterea beatus sine apostolice
 sedis inuolabilis sanc-
 tionibus quibus nos sumus patres
 per se ferre nouitatis relatione
 de re et bene uoluntatis exor-
 dia & incrementa probabiliu
 studiorum & in eis usque in finem
 per se uerantiam ad per gratiam
 referre docuerunt. obsecratio

nam quoque sacerdotium sacra-
 menta respiciamus que ab aposto-
 lis et ad hanc in eodem mundo ac que in
 omni catholica ecclesia unifor-
 miter celebrantur ut legem re-
 denatiles scaturat supplicandi.

Cument in se carum plerumque presu-
 les mandata si bimet legatione
 fugantur apud diuinam clementiam
 humani generis agunt causam.
 Et totam se cum ecclesiam conge-
 met ceteris posse ulant & precant
 ut infidelibus donetur fides ut ido-
 latrie ob impiecatas sup liberentur
 erroribus ut iudeis ablatu cordis
 belamine lux aericacis appareat.

Uther taci catholice fidei perfec-
 tione respiciant ut schismatici
 cis spure diuibe caritatis accipiant
 ut lapsi penitentiam remedia con-
 ferantur ut demum cathecume-
 nis ad regenerationis sacramen-
 ta per ducis celestis misericordie
 aula referretur.

Hacc autem non per se in corie
 neque uaniter ad opetare um
 ipsarum monserat effectus.

Quomodo quidem ex omni terra
 genere plurimos de dignatur ad-
 trahere quos seruitos de peccata
 te tenebrarum transferat
 in regnum filii caritatis sue.

Et ex uas sit et faciat uasa miseri-
cor die quod ad otium diuini
operis esse sentatur. ut hec ef-
ficiendo gratiarum semper
actio laudisq; confessio pro inlu-
minatione talium uel correc-
tione referantur.

**QUOD GRATIA DEI NAM BAPTI-
ZATIONIS TESTATUR IN
TUTA PURGATIO CUM EXOR-
CISMIS ET EXULTATIONI-
BUS SPIRITUS ABIGATUR
IN MUNDUM**

XII Illud etiam quod circa bap-
tizando finantur somno de sa-
a ecclesia uniforniter agit
non a diuino contemplantur
inuita cum siue paruulifue
iuuenes ad regenerationis
ueniant sacramentum. Non
prius fontem uicadeunt
quam exorcismis & exulta-
tionibus clericorum sps
ab eis in mundum abigatur. ut
tunc uer ea appareat quomodo
princeps mundi uultu in tate
foras & quomodo prius allige-
tur fortis & deinceps uas eius
diripiantur in possessione
translata uictoris qui capti-
uam ducit captiuitatem & dat
donis hominibus huius ergo sic

si facit regulis & ex duma
sampsit auctoritate ducimen-
tis. Ita adiuuante dno confir-
matissimus ut omnium bono-
rum affectum atq; operum
& omnium studiorum omnium
quiritatum quibus ab initio fidei
ad admittitur dno profitea-
mur auctorem. & non dubite-
mus ab ipsius gratia omnia
hominis merita preueniri.
per quem fit ut aliquid boni &
belle incipiamus & facere.

Quod utiq; auxilio & in ueredi
non auferatur liberam arbi-
trium sed liueratur ut uideat
ne brosoluidam deyrabo-
rectum de languido sanum
de imprudente esse prouidam.
Tanta enim est erga omnes ho-
mines bonitas diuina uelut
esse merita que sunt ipsius
dona & pro his que largitus
est eternis premis sic donatu-
rus. Agimus se in nobis ut quod
uult & uelimus & agamus.
ne codioso esse in nobis patitur
que exercenda non neglen-
da donauit ut & nos quo ope-
ratores simus gratia illi
A si quid in nobis ex nra uiderim
remissione languescere

ad illam sollicitudine recurramus qui
sancti omnes languores suos & re
dime de merito uiam nram
& uiciorum dicimus ne inducas
nos in compratione sed libera nos
a malo

**QUOD PROFUNDIORES QUES
TIONES NEC CONTINUENDE
SINT RECIPITUS AD SERENDI**

XIII Profundiores uero difficultio
propter partes incurrentiam ques
tionum quas latius pertracta
runt quiberecicis perferunt
Sicut non audeamus continere
ita non necesse habemus adseru
ere quia de confidenda gratia
dicimus per accidit dignationi nihil
penitus subrahendum est satis
sufficere credimus quidquid se
cundum predictas regulas apos
tolice se dissonantia docuerit
Ut pro his non opinemur catho
licum quod oportuerit presi
xissententis esse contrarium

EXPLICIT AUCTORITATES

**PREFECTORUM SEDIS APOSTOLI
CE EPISCOPORUM DE GRATIADI
ET LIBRO COLUW LATISARBITRIO**

Caelestinus uniuersis episcopis
per biennium & in arbore
sempro uinciam consistit ut in
dno salutem. Cuperemus quide

de uisitarum ecclesiarum ita or
dinatione gaudere ut congruente
mur potius de profecto quam mali
quid commis sum contra discipuli
nam ecclesiasticam dole remus

A dnra enim mltitudinem & beneficia
perueniunt & meritis aculeis
nosque fuerint male facta compun
gunt nec silere possumus cum hoc
ut ab imbecitate uocemus aliquos
officiant prouocemur instanti
inspeculis ad constituti ut uigi
lantie nre diligentiam compro
bant et & que uoluerunt sunt
refecimus & que obseruanda sunt
sanemus & quamuis circulongin
qua spiritalis cura non deficit

Sed se per omnia quano mendipre
dicator extendit nec necciam nrom
subterfigunt que in uerhione
regularum non uelle preterumpao
nis auctoritate temptantur

**QUOD NON DEBEANT SACERDOTES
AOTCLERICIAM ET PALLESITIBUS
TILAMBIS IN ECCLESIA MINISTRARE**

XIII Dicimus enim dnisacerdotes
super fatioso potius cultum in
feruire quam mentis uel fidei parti
cipari sed non mirum si contra ecclie
sasticam morem faciunt quia nec
desiam quia malia conuersatione
habuerant inculerunt amicti

palleo & lumbos precincti credunt
se se scripturæ fide non per spm
sed per litteram complecti nãnti
adhoc ita precepta sunt ut taliter
serbarentur. quia non sunt pari-
ter que faciuntur uel uer ne arden-
tes in acumbaculo teneantur.

Habent suam istam yfiterum & in-
telligentibus ita clara sunt. ut ea
magis quæ de eis significatione
seruentur. Nam in lumborum
precinctione castitas in uaculo
regimen pastorale in lucernis
ardentibus boni fulgor operis
de quod dicitur sic operatur a luce
ant indicatur. habent tamen
istum forsitan uel uel uel uel uel
potius quam rationem sequentis
qui remotionibus habitant locis
& procula ceteris degant.

Unde hic habitus in ecclesiis galli-
cans ut tot annorum uel uel uel uel
q; pontificum in alterum habi-
tum consuetudo uel uel uel uel
correndi a plebe uel ceteris su-
munt doctriam non uel uel uel uel
satione non habitum mentis
puritate non uel uel uel uel
re in eis iam uel uel uel uel
nobis a patribus ordinem da-
ma uel uel uel uel uel uel
ut locum super uel uel
ut superstitionibus faciamus

Rude sergo fidelium mentes ad
liam non de uel uel uel uel uel
enim sunt potius quam uel uel uel
nec in ponendum eorum esse oculis
sed in uel uel uel uel uel uel
ta sunt erant quidem multa q;
pro disciplina eccliaistica uel uel
ut se dicere ratione possent
sed ab his ad alia de uel uel uel

QUOD NULLI SIT ULTIMA PEN- TENTIA DENEGANDA

XV **A**gnouimus enim penitentiam mo-
rientibus denegari nec illorum
desiderium annuquibus suis tem-
pore hoc animæ suscipiant sub-
ueniri. Orremus fateor ante
impiorum aliquem repperit ut
de diuinitate desperet. quæ non
possit ad se quous tempore an-
currenti succurrere & periculi
tante subonere peccatorum
hominem perdere quod se ille expe-
dire desiderat & liberari.

Quid hoc rogo aliud est quam mo-
riente mortem addere eius q;
animam suam in credulitate non
absoluta esse possit occidere.
eam q; ad subueniendum parati
simus in uel uel uel uel uel
sic promittat peccator inquit
quia quecumq; dico uel uel uel
peccata eius non reprobabitur.

dicere non voluere: peccato
 r' sed ex se am conderatur &
 unaz salute ergo homini ad
 me quisquis moras preterea te
 pore penitentiam denegavit
 que om subueniendam nori
 endam morientis of ficere uel
 momentoposse nonere didit
 perdidisset lacto in cruce pre
 mium ad xpi dextera pendes
 fillum unius hore penitentia
 non ubi set cum et set in pena
 penituit & per am us ser mo
 nis promissionem habitaculu
 paradisi dno promittente
 promeruit uera ergo addm
 conuersio in lamiis positon a
 mente potius est aeterna manda
 quante tempore propheta horta
 liter adferente cum conuersus
 ingemueris tunc saluus eris

Cum ergo dñs sicut dicit in peccator
 quous tempore non est denegat
 da penitentia postulanti cum il
 lise obliget iudicium occulta om
 nia nouerit reuelari

**QUOD PER GRADUS ECCLESIASTI
 CUS ADEPISCOPATU S DEBEAT
 OFFICIUM PERCUFFIRE**

Quod dicitur in uero quosdam
 fr' km ep'c qui nullis ecclesiis
 non foratibus ad tante dignitatis

fastigium fuerit in se tunc contra
 patrum decreta huius usurpatione
 ne quis hoc recognoscit esse didi
 cimus cum a de p'sco patrum his
 gradibus quib; frequentis time
 cautum est debeat peruenire ut
 minoribus initiati officus ad ma
 iora sit moneatur debet enim ante
 esse discipulus quisquis doctor es
 se desiderat ut possit docere quod di
 dicit omnis uice in se tunc in hac ad
 ti que eundie feratione confit mar
 qui in imelictor is operando
 derit preceptor esse non potest
 litterarum qui non per singulas
 stipendia creuerit ad a meritū
 stipendiu ordinem non potest
 peruenire solum sacerdotiam
 in cruce argo uilius est quod
 facilius tribuitur cam diffici
 lius implet or se diu quorum
 criminal longelateq; per omnes
 paenesunt nota prouincias for
 dinantur Danibel autem nuper
 missa relatione ex orientalibus
 ad nos partibus ab omniquo detru
 rat uirginum monasterio nefa
 rus est obiectionibus accusatus mal
 ta demultis obiecta flagitia in qua
 nam laeret cor tarum parte
 que fitus est ut si sup innocentis
 consideret coneras iudicium pot

culatum minime declinet et misse.
ad harelateense episcopo pumper
fortunatum subdiaconum nrm
preceptione et ad iudicium deti-
naratur episcopale tantis gra-
uatuse testimonis tanta facino-
ram accusatione pulsatus sacra-
rum ut dicitur uirginum pol-
lutus in casto episcopo adseritur
ordinatus in nris libellis seruis
continentur quorum ad uos qua-
que exemplaria direximus inpon-
tificis dignitate hoc tempore
quoad causam dicendam misit
a nobis licet res uocabatur
obspesit sacro nomini absit uita
facilius ut hanc dignitatem tali
dando amiserit ordinator quia
eam opineat ordinatus. cui con-
uincto sociabitur qui eum sibi
credidit largiendo pontificiu
sociandum qualis enim ipse sit
quisquiscaus ordinatus offendit
his ergo in medium nunc deductis
cum plerique uis sint quia postoli-
ce sedis statuta cognouerint. no-
bis cum tempore aliquanto uer-
sati ad disciplinae normam nris
conuenta adhortationibus omnia
fraternitas ura euocare festine.

**QUOD UTA QUAE PROCIENCIA
SUO METROPOLITANO DEBEAT**

ISSI CO N TENTA

XVII. **P**rimum ut iuxta decreta ca-
nonum ana que ppro uincia suo
metropolitano contenta sit ut
deces for is nris data ad narbo-
nensem episcopo continent confita-
ta nec usurpationi loci alicui
sacerdoti in alcerius concedat
iniuria sic concessis sibi conten-
tus unus quisq; limitibus alter al-
cerius provincia nihil presu-
mat nec meritis in suis ecclesiis
peregrinis ex tineris quia nre g-
norat is ant ad exclusionem eoru
quibene des uor am cuium meritis
tur testimonio preponantur
Nenouam quoddam de quo episcopi
fiat in feru ut eum uideatur
esse collegium.

**QUOD HOLLINTIBUS CLERICIS
UEL POPULIS NEMODI BEAT
EPISCOPUS ORDINARI**

XVIII. **N**ullus in uicis de tot episcopo clerici
plebis & ordinis consensus & de-
siderium requiratur tunc alor-
de altera deligatur p uel etia si loco
tatis ipsius clericis cui est episcopo
dinandus nullus dignus quod deue-
nire p rimum enim illi epro
bandis ant ut aliquid alienis nec
desus merito proferantur
habeant unus quisq; sue fructum

in ecclesia in qua suam per
omnia officia transiit gratiam.
In aliena stipendia inuicem aliter
obrepit nec aliquid de iura alter
sibi audeat vindicare mercedē.
sic facultas clericis remittendi si
se uiderint pregrauari & quos
sibi ingerit extransuerso cogno
uerint non timeant re futare.
quis in debitum premium
uelli liberum de eo que os rectoris
est debent habere iudicium.

**QUOD AB ILICITIS SIT ORDINA
TIONIBUS ABSTINENDUM.**

Abstineatur etiam ab illicitis
ordinationibus nullus ex lai
cis nullus digamus nullus quis sit
uidus maritus aut fuerit or
dinetur sed in reprehensibilis
& qualem legit apostolus fiat.
Per moysen dñs precepit uir
gnem accipiat sacer dotes uxo
rem subsequitur & supplet apos
tolos eodem locutus ipse unus
uxor si uir am de uere episcopū
consecrari. Ad ergo eligantur
formulam sacer dotes & si qui
facere sunt ordinationes in li
citas remobentur qm scire
non pos sunt nec discussione
nam subter fugere quam aut
later e se actum em qualiter

per uenerunt ut nulla religio nisi re
uerentia obsecrante suscipitur.

Non sit uane gloriatio palliatus pisco
palem morem que pisco psumt se
quantur. Danibel ut diximus qui
accusationem pontificali honore
subter fugere se posse credidit &
ad fastigium tantum accusatoris
suos latendo peruenit. scitatis
urq caetu inter unse nouerit se
gregatum: quis em iudicio debet
obicere. si conscientie sue no ait
confidentiam optinere. Maxili
ensi suero a ecclesie sacerdotem
quid dicitur quod dicitur nefas se
innocem fratris taliter gratula
tus aduenerat portionem cu eo
dem habiturus occurreret ex
uro cum audiendo collegium de
legamus. Dat. xii. kl. aug. felice
& tauro conf.

**QUOD NULLI SACERDOTICANO
NES LICEAT IGNORARE.**

.XX.

Caelestinus uniuersis episcopis
per apuliam & per calabriam
constitutis nullis sacer dotis uos
liceat canones ignorare nec que
quam facere quod dicitur in possit
regulis obviare que em manobis
res dignas et uabitur si decreta
lium norma constitutorum pro
aliquorum libi licentia a populis

permissa frangatur.

**QUOD NON CONVENIAT CON
TEMPUS CLERICIS ECCLESiarUM
DE LAICIS EP̄OS ORDINARI**

XXII **A**udiamus quosdam proprius
definitos rectoribus civita-
tes episcopos sibi petere uelle de
laicis: ut hoc his qui nunc de se-
culo militauerunt etiam nos
posse conferre non solum ma-
le desunt clericis in quorum con-
tempu hoc faciunt iudicantes

Sed denobis pessime quos credis
hoc posse facere sentientes
quod nunquam auderent si non
quorundam illic hic consentiens
sententia cohiberet. Sciamus
que frequentius sunt decreta
proficiunt ut hoc quasi in qua
de hac parte scriptum fuerit
ignoretur quid proderit per
singula clericos stipendia
militasse & omnem aegisse
in dominicis casibus aetatem.

Siquis his presumat sunt & la-
cis requirantur qui uacante
seculo & omnem a ecclesiasti-
cum ordinem nescientes alcu-
pre proprio in alienum hono-
rem ambiunt. Immo derata
auiditate transcendere & in
aliud ut genus calcare reue-

rentia & desuasiore discipline
transiret. Talibus itaque qui
iuris nisi id est canonum gu-
uernacula custodimus nos
se esse obbiemus hisque frater-
nitate tua episcopis com-
monemus ne quis laicum ad
ordinem clericatus admi-
tat & si nacti fuerint unde & illi
decipiat & sibi causas genere
quibus reus confectus de cre-
talibus fiat.

**QUOD DOCENDUM SIT POPULUS
NON SEQUENDUS**

XXII **D**ocendus est populus non
sequendus nos quos sine sei-
ant eos quid liceat commone-
re non his consensum prebe-
re debeamus.

Quisquis uero conatus fuerit
tempore prohibita sententia
centura sedis apostolice mi-
nime defuturam que enim
sola admonitionis auctori-
tate non corrigimus: necesse
est per se ueritatem con-
gruentem regulis iudice-
mus per totas. hoc ergo que
proprie rectoribus carem
ecclesiam uolumus innotescat.
Ut nulli sibi spe aliqua forsi-
tan blandiatur in laudat.

D. LXVII. KL. AUG. FLORENTIO & DIONYSIO CONF.

IN CELESTINUS PP. ECCLESIE ROMANE DATA ADSINODUM IN EPHESEM CONSTITUTUM

Sponsi te fiat ut presentia congregatio sacerdotum certum esse enim quod legitimus quia nec potest esse ueritas nam in mentibus in euangelio ista sententia est ubi dicitur uel res congregati fuerint in nomine meo ubi ego sum in medio eorum Quod cum ita est nam hebreum breuium numerorum scilicet deesse quanto magis eum nunc inter esse credamus in unum conueniuntur beatorum semina quae est pro debita ueneratione collegium in quo utique nunc apostolorum frequenter si me illiusque legitimus congregationis aspicienda reuerentia est. Numquam his defuit quem receperat predicandum. Adfuit semper his dominus & magister nec docentis a suo doctore deseruit. Docebat ille qui miserat docebat quia dixerat quod doceret docebat qui in apostolis suis se confirmat audire hec a domino communem dominus sacerdotum

mandate curam predicatio nis ad uentem hereditaria namque in hac sollicitudine in uere infringimus quicquam per diuer facerit ar ueorū uice nomen dñi predicamus dum illis dicitur uel docentis et omnes ad ueritatem ad fructum quia accipimus generale mandatum omnes etiam nos agere uoluit Quibus si in commune mandauit officium necesse est in se sequamur auctorem subeant omnes eorum labor et quibus omnes succedimus in honorem. Preterea in se eorum diligentiam predicantem postquam monente apostolo nullam predicacionem inuenimur admittere non est timor et adentis officio custodia traditorum illi lactauerunt fidei seminaria hec sollicitudo custodia diaconi. Ut in corruptam multiplicem fructum in partibus amiliatis duentibus inueniat cuius sol utique adsignatur ueritas loquentem namque electio nis sua se plantare & rigare non sufficientis dedit incrementum. Agendum igitur nunc est laore communitate predicandi apostolice cum successione in huius querebant ser uamus illud in nobis per quod secundum apostolum ambulamus arguitur non enim nunc spectet

sed fides in rāsa duocatur ad causam
spiritualia arma sumenda sunt quia
bella sunt mentium & tela aerborū
ut in nō regis federe per dū emus
Omnēs nunc ab ipositor beatus pau-
lus apostolus monet habitam otheo
permanere mandauit Idem gīt
locus ea de causa psumit requirit
officiū nō quoque nunc cogamus
quod agendum ille suscepit ne quis
aliter sentiat & presantibus fa-
bulis ne quis intendit ut ipse pcepit
simus unanimes unum quid sicut
pedit sentientes nihil per con-
tentione nihil agere per inanem
gloriamus una anima cum uno
cor desit cunctis quando quidem
fides quid est una pul sātur
Doleat immoluzat hęc nobiscum
omnem in commanem collegio
uocatur in iudicium quando iudicu-
tus est mandas discutitur quid sit
car sātus est omnes & ad omnia
patitur qui redimit accingatur
urā frater nixi scitis que galoea
ex pat nō munitat que loricas
peccat includat nō uos nūc de
mūm pte lesiasticas rector et
castra ceperunt nemo dubitet
fauente dño qui facit uera q unū
Deposita sāt mis pacem futuram
quando se causa ipsa defendit

respiciamus rursus etiam illa
nō uerba doctorib: quib: propria
apud epōs uerba ut ita p dicitur
ad tendite quib: uobis & unuer so
gregi in quo spī scī pōs uerba p greg
ecclā nūc inquam ad que fuit sanqui-
nes suo in de ad hoc uocet ut hoc le-
gimus quid sit uadū dicit et quā nūc
scitatur a conuenit effectus Ergo
quib: est fides in oca predicatio sit
nūc erga hanc etiam in nota
defertio exhibeamus hūmīz
mentis illa ueneratione constantia
quā sunt digna que magna sunt quā
pōs sāt tranquillitas dicitur nā sāt
uabit in cetera ut ut nō sāt ab
apōs sāt predicatā regnā rōne
nūc quā contrarietate rōne
uerba tyrannice disputationis
admit sāt nūc opprimis per
falsitate potuit neco diu me
ritatis Quos tot sāt hūmīz
piciatur illa sola dilectio in qua
utiq; secundum uocem in ois apli
cuius reliquas sententia uenera
minimanere debemus quā diu
nō p pte sentē sāt uera sāt p pte
cantes concorditer tanta mul-
titudine sacerdotum quando
locus ille moueri potuit in quo
unanimitate XII legitimos sup-
placat sāt que tamen in a p pte

portio deprecandum. Semper
 acciperent uerbum dei loquiam
 fiduciam. & speremus in astra
 ab eger quorum presentant expo
 ditio. & sperant potestatem. &
 uero non sacro conuenit in quide
 aliud potestandum quam uicem
 fiduciam loquam uerbum dei qua
 deest seruari. & que predicare conue
 sit. & plenitudo spiritus sancti tempore
 licet oratione. & sanctorum. & in quod
 ipse spiritus docuit proferat de his
 omnibus breuiter animati. Quia
 sicut apostolus sciens legem
 loquitur & loquitur sapientiam. inter
 perfectos ad deum catholicam fi
 des. & caritatem. & de deo. & quia
 studium de se. & pro rectoris
 presentibus. & futuris. & rogantes
 adque fructus. & que ad pacem sunt.
 Hierusalem dixerunt pro sua
 sollicitudine. & fratrum. & confor
 ditatem. & unanimes. & obsequium
 ad aduam. & prolectum. & quod
 filio. & propter in quibusque
 agentur. & inter sint. & qui nobis
 antea. & facta sunt. & exequentes. & qui
 loquuntur. & presandum. & scitatem. & non du
 bitamus. & ad hunc. & quando. & id quod
 legitur. & uidetur. & pro uerba. & facta
 legitur. & dignitate. & omnia. & ita. & ita
 decretum.

IN EPISTOLA CÆLESTINI PAPAE
 AD HISTORIAM

Dilectissimo fratri aliquantis diebus
 uicentis post nefandus & sepe
 damnatus domus. & adque celestem
 catholicam. & fide in quibus habuit. & quan
 do. & de se. & sue. & disputacionis. & sequa
 bimus. & de. & unitate. & sententia. & orient
 occidentis. & per. & cunctis. & denique. & sic. & re. & cor
 dationis. & actus. & catholicæ. & magister
 fidei. & uerbo. & uero. & ioh. & etiam. & ad. & ita.
 successores. & eos. & per. & secutus. & pro. & re.
 communi. & ut. & hic. & nefandus. & quidem.
 illi. & cop. & presertim. & mansit. & non.
 posterius. & sextum. & sollicitudo. & uel. & ma
 xima. & cum. & successores. & ipsius. & ut. & am.
 etiam. & in. & eius. & fide. & successores. & scilicet. & et.
 queremus. & qui. & ad. & difficile. & continua.
 & si. & que. & bona. & sunt. & Flami. & ubi. & sepe.
 alter. & nisi. & uicibus. & ad. & per. & facta. & succedunt.
 Habuimus. & tamen. & post. & hunc. & quo. & era
 mus. & continua. & deserendissimum. & sim
 mum. & celebramus. & simplicitate. & & scitatem.
 & collegam. & fidem. & quam. & in. & uene
 rat. & predicantem. & in. & legem. & ac. & profecto.
 simplicitas. & scitatem. & simplicitas. & creden
 dum. & magis. & quam. & malte. & sibi. & esse. & sp. & pi
 endum. & ad. & ubi. & aliorum. & se. & secunda.
 non. & essent. & sic. & et. & um. & si. & quid. & aliud.
 predica. & ueritatem. & quam. & quod. & predi
 cauimus. & anathema. & sit. & hoc. & tamen.
 exeunte. & de. & seculo. & cum. & sic. & sollicitudo.

in tantum in quantum eis in
permissis extendere letificauit ani
mum in uenientium narrationum
tuarum quod mox firmavit eorum
quum fuerant ordinatio tua que
latio colligarum quibus testimoniu
tantum tulerunt quantum ferri
huius debuit quia aliunde uidebatur
electus tanta opinione uixisset ut
iste aliena ciuitas indueret antonum
errere uizaris ut uin alius uideant
qualiter uideant qualiter fuerint
liberati dudum sumpsimus epistolam
quas quibus in angusto nihil pacamus
dare responsi. Et tamen in latine ser
mouerendus pollicetur sermo feci
mus scitis & quo episcopi cyrilli pro
batissimi sacerdotis per filium meum
possidonium diaconum uel talia
dece scripta suscepimus. Quibus
quod deciam ordinatione retulerunt
perisse suum testimonium doleremur
Bonis enim principis cuius malus quantum
uidemus successit euentus bonis
in quam principis quea pud nos ita
celebrata fuerunt ut responsum
dantes ad reuelationem fratrum
nos faceremus participes gaudere
sed considerantes nos & querellam
de predicatibus in tei petras tande
epistolam tuam asperam blasphemiam
continentes illud nobis apostolicum

uidemus esse docendum uelle pu
tare uocem meam quia confundor
ua uobis quum motum in depre
cipit uerere uocet impus deputa
tur necesse est etiam malum quod
ipsis precipitur auferamus. Legimus
ergo epistolam tenore & cos li
bros quos in laferi uiro filio meo
antiocho reddente suscepimus.
In his quidem in nobis inuestigatus
deprehensus & confessus quodam
multiloquus laborator idam
uera in uoluit obsequi rursus
atque confundens uel confiteris
negare confessus. Sed in epistolis
tuis non tam infidam quam
declusis sententiam uolens de
diu uerbo aliter quam fides habet
omnium disputari. Et in qua
dece uocamus sententiam ecce
que tuarum sunt beneficia noui
bi nouitarum posse quam ignora
tus electus cognitus accusans
iam nunc cum illo genium docto
res docendus est. Nam qui dore
mus secundum quod oportet
nescimus nonne hoc & fide illi
conueniunt que probatos sibi
uiris non notatiam tua in se fama
secura contempsit in positum opi
niombene dece credentium quod
em in tra oule bello si apaci

Lupus puzaret & abscondit. Vox
 est eius ad apostoli oporteret
 etiam hereses esse ut probatiman
 fesisunt. Aperiatur et tuas & eius
 timotheum dicitos audito sermo
 nes quibus saluud precipit. Quam
 uenouitate uident quo comprosa
 nas ad impietatem enim quippe
 ita proficiunt qui semper spinas
 & tribulos inculleunt. Timothei
 certe etiam rogassit se dicit ut
 effesiremanens denunciet qui
 bas damnis quis saliter predicas
 serante oculos in hiberem ipto
 phece uerbasunt. orribilium quid
 factasunt super terram pro pece
 iniquitatem prophetae hec di
 cas. Uolo quasi ignoro tate tran
 seunt non sic pudor is dicitum dis
 cere quando amoris non fuit do
 cere per uerba si quasinota con
 temnis intelligite in excusabile
 fore tum a te comisit tibi thaluenti
 quesierte illerationem qui per nos
 de hactio femorem suum lucrum
 semper expectat aspice quippe
 illo maneat qui abscondit accep
 tum qui integrum ceretere fuit
 quod accepit unde euidenter
 auerte quod se de quale pericu
 lum nemo quod accepit red
 didisset. Ad non dico uerum est

quod dedisti mihi custodiui cum sicem
 diuiparce ferus audiant ecclesiam quia
 conscientiam uiuis in hac ciuitate de
 fertis obcauerameos tunc fuisse ca
 cautos quam nunc sunt cum si bide
 siderant subueniri. Unde tibi in hac
 questione fuerit ad dirigeret que sit
 blasphemia cogitasse. Unde hec in po
 pulo epim predicare quibus uirgines
 partum reuerentia saucietur non
 debent ueteres fidei paritate blas
 phemie in dnu uerbatur patrequam
 quam non dignum est anathemate
 iudicatus uel a dicens uel retraheris
 fidei plane enim manifeste red
 dita ab apostolis nec augmentum
 nec inuincione requirunt. Legim
 in libris in risona adhibere non re
 trahat. Magna quippe addentem re
 trahentem pena conserngit unde
 cauter iam preparamus & ferum
 qui ultra nouerunt fouenda uulneta
 quem erentur abscondimus certe
 malora uigila. Maiore semper dolo
 re sanari inter multa que atempie
 predicata uniuersalis recusat pecta
 symbulo ab apthraditoplangimus.
 Hec uerba fuisse sublata quonobis
 totius spem uite salutis que pro
 mit tunc. Quod quare fiat episc
 tus de quibus nulla dubitatio est
 quia ea si se misisti quas immanus

nra si noluisse nos uenire ne de cano
 cogere mur scelus genere iudicare
 omnium disputationum tuarum uia
 breuis earum sermo conclusit. Exten
 distate latius multis hanc tribus cir
 uis sero eam en diuer solum inere perue
 nisse ad impium confatum scimus
 quia ille cauerit quid precepit conuo
 nes & pugnas se futandas. Nam conu
 quid inatiles & uane quod dicitur uano
 & inuicil e iudicator nemo iudicat mi
 nime profuturum. Itaq; quamuis
 etiam si frater cyrillus secundis
 epistolis suis adserant esse conuentu.
In allegant uolo post hoc primum
 & secundam illius & hanc correptione
 nem nre quam confat esse iam ter
 tia ab uniuersitate allegu & con
 uentum xpianorum esse se iuciu
 nimoq; maledicant orrigant
 nisi in eam uiam redas quam ex pres
 se testatur in a in huc arma despera
 tionem obiter. Quis super familia
 suam uelut fidelis prudentem
 quas se uim permisit ante confitui
 per te tibi huius officii beatitudo
 promissa. Non solum da scibum in
 tempore uerum etiam uenenum in
 ter ficis quos ille suos sanguine & sua
 morte que siuit. Venenum namque
 est sub cuius labris que maledictionis
 & amaritudinis plena uidemus.

cum contra eum quis uauis esse nice
 rit disputare. Huius est diligentia
 pastoralis pastor bonas animas
 suam ponit pro obis; suis mercen
 narius est uero que eam lupus dum
 dimitat & eradic. Quid dicitur
 pastor accutus est quid dominica
 gregem que pro lupus ipse discipulis
 ad quam grex septa confugiet sin
 tra ouile ecclesie saucietur quas aris
 est uisione de sensus; quae patitur
 pro custor et a corpore aliquid
 dnt habeo oues quae non sunt de hoc
 ouile & illas oportet me ad ducere
 & ille alius re promittit adducere
 tibi per eum que habebas si quid
 certum sit sic quae tunc ista conuige
 non oues pastoribus sed magis
 ouibus; potire pastores & uocem
 meam in quid audent quae re.
Ut fiat unus grex ad illius uocem
 an usque grex ad eum maeris aut
 inficitur aut fugatur durum
 esse ac in te de acub; apostolorum
 beati pauli uerba conueniunt.
Ego in quid scio quia in tabula post
 dice sum meum lupus graues in uos
 non parcentes gregi & uobis
 ipsis surgens homines loquentes
 per uersa ac adducant discipulos
 post se hecane calus quam tibi dic
 ta ualemus docenda enim tibi fue

tant non dicitur quom dicitur nā
 doceri quā fuerat ep̄m qualiter debe
 at esse xp̄ianum diligenter aspice
 inquam conditionem aoceri in cel
 seris arguaris acausarū quid orū
 conuenit sacerdoti duri dare res
 ponsio sit amen aicis sita docti uer
 bis blasphemiam uindicare Anz
 binobis sciamus esse porcendum
 cum ammetoz ita ipse non parat
 cam omnib; cauellis & preteritis
 & presentib; & futuris beneficiū
 salutis Auferre per se cor plane
 boni dñi mei fidelis seruus in mi
 coscum propheta asserat esse
 odio odisse per se cor Moncorarū
 altero loquente ne par cam que hic
 orgo respiciam cui honorū aliquid
 seruem quando agitur ut mihi
 totus sp̄s mei causa tollitur ipse
 us in euanglio uerba sunt dñi quib;
 ut non sibi patrem nec matrem
 nec filios nec aliquam necessitu
 dinem debet ip̄o pom. Et cōm
 talis frequenter pietas ex qua
 nascatur pietas cum uincence
 carnis affectu caritati illiquid
 est caritas proponitur corpora
 lisenus in uita aliquid; sepe de se
 rimus ad huius adempenditur
 quiete ipsa dilectio necesse est
 nec illa seruentur. Quorum auc

tor uocatur in causa ex per gēre
 tamen quia non sunt iste dicende
 uigilie qua non exibet cutio die sed ra
 pine Dormire te uellimus in hoc quod
 predicas & uigilare in hoc quod impug
 nas leuius certe feremus si uero q̄
 dormiret nemo tibi per dicit esse
 nemo que sitis. In nullo animarum
 dispendio merere q̄cta nullo compen
 dio letaretur fati esset sibi ac sp̄s
 suo ita ut acciperat et ignararet
 Sed quid multis in miror loquente
 architecto paulo frustra pro te sup
 edificato aliquid uero in quo non
 inuenio fundamenta maudio um
 maximo catholico sentientes quib;
 nos communicamus illos sustinere.
 Quib; etiam inter dicta ciuitas dicit
 letari nos sp̄m confessionis
 adquirere sed dolemus ep̄m per
 sequente beatus p̄s paulas per
 secutores mutauit ne fa se si maxi
 mus predicator et persecutore
 mutatum. De gere in numerum
 retro hereticos quibus in mo diques
 tiones ecclē in uellerunt quisam
 quam de hoc cer tamen uictor
 euerit habes certe tuas ciuitatis
 exemplum paulus ciuis famosā
 tenus occupata ecclē antiochie
 cum aliqua predicat et collegit
 suorum semine mensum reliquos

inuentoresinalorum peccatis occupare
 censura semper non dispar aetis hos
 quoque hereticos de quibus nos uelut eos
 que gestasunt nescio consuleret uolu-
 istis edib: suis iniusta dicentes Expu-
 liti iuxta damnatio quos illic inue-
 nisse requiem non putamus esse
 mirandum inueniant enim in
 pia predicatione cuius comparatio-
 ne se hoc scilicet innocentes hoc loco
 quia oportunitas sermonis expos-
 cit tacere non possumus quos scru-
 pemus legimus Quam benezene-
 as originale peccatum qualiter
 ipsa natura adseruor is Deuic-
 tri icem & eomerit reddere qui
 discenderit de genere debitoris
 quid tecum faciunt Quisunt hec
 neganda damnatum quam sine
 suspitione hisquisitibus aduer-
 consentiant et ceteris Denique
 sitibi quoque similiter displice-
 rent qui tamen etiam nunc eaq;
 in hostiis sunt acta queruntur
 tunc certum sit illincanos aca-
 tholico antistite at tico gestas
 directa cur non sic memoris
 sisimus ista que siuit Quia utiq;
 sub decessore tuo probauerat
 eos iure damnatus defleant
 infelices spe se hominum fuis-
 se deceptas quibus iam potuit

propter communionem solum
 penitentiam subuenire. Ecce fa-
 re dehis incipis si qua antea scis
 causa tua magis in doctis
 aliorum catholica & festina de-
 berationis curatio quia conueni-
 enter dicimus medice curate
 ipsum quia alius desideras subue-
 nire egritudo in teus qualitas
 non recipit aut prestare per-
 mitti in diuitas alexandrine de
 sacerdoti fidem & probauimus &
 tua admonitus per eum rarisam
 sentantobiscum si esse nobiscum
 castris si ad te debetur a diensio
 damnatis omnibus que hunc usq;
 sentisti. Hec uolumus predicet
 que ipsum uideat predicare nos con-
 traria sciam sacerdotis uolumus
 esse cor reperi quibus siat premissa
 conuentionem consulimus si abone
 cesset est damnationis sententiam sibi
 abutuntur. Nam solubria admonitio-
 nem firmemus hoc tamen et post
 damnationem prauidogmatip le-
 num cor reccationis Inducum si reuo-
 centur omnes quod nisi fiat quod dicim-
 ticiendusectat quamuis in rā com-
 munionem sunt scilicet in quos aliosq;
 noscitur ex tunc se ad deum quoque
 constantinopolitane uel omnes con-
 ter nomine xpiano qualiam cessit

posulauit scripsit diximus
Utiniper uere disputacionis ob
tinacione persistens nechetiq; fra
ter cyrillus predicat nobiscum
predicaueris anro collegio cu
quibus tibi non potest esse commu
nionem te intellegant se parati
sunt ut exemplum in cauti qualiter
anone sue de cocco & in auro
iudicio debeant prouideri et per
te regitur hanc nam si uideris sen
tentiam ut nisi do dux ponit oeo
predices quero mana & alexan
drina & in uer salis facta catho
lica tenet sicut & scia constantino
politane urbis ecclie actusque
optime tenuit & hanc perfidam
nouitate que hoc quouenera uis
scriptura comuni separare in
tuadecimum diem primo inno
tescentis tibi huius conuentionis
diem numerandum a per ta & scrip
ta confessione damnaueris abu
nuer salis eius ecclie catholice
communione de eorum quam
formam ad te in iudicio per me
moratam fratrem meum possi
dum diaconum cum omnibus
ad se in consuetudinem meam me
moratam tuam alexandrine
urbis antistite quia nos super hoc
plenius et uoluit desinauit at agat

98 190
uicenam quatenus uel fratrum
nr̄ in uel tibi uel unuer sis fr̄ib; no
rescat quia om̄s debent nosse quod
agitur. quod tenet om̄s causa rescat
& alia manu dicit in columecasto
dicit frater km̄e. dat in iudicio the
odosio xiiii. & ualentianam in augus
tus consules explicit.

**INCIPALIA EPISTOLA EXORTATORIA
EIVSDEM SCI EPI CELESTINI AD CON
STANTINOPOLICENSIUM EPISCOPORUM
ET CLERICORUM**

Celestinus episcopus servus seruorum dei & discipulus
et catholicę plebi constanti
Constantinopolim dilectissimis
fr̄ib; in dno salutem a deo sibi
quid faciunt ecclie locatur a p̄o
los det sermo pr̄ incipiam ut scidit
apuli prius audire illius qui pre
dicauit gentib; uerba doctoris
preter illa que sunt in fr̄is in
stantiam a cot̄a diana sollicitudo
omniū eccliarum & rursum
quis in fr̄ maior & ego non in fr̄
quis scandalizatur & ego non in fr̄
Ita ad nos licet longeposita pr̄a
te doct̄ in cognoscimus in mem
bralacerari patet no sollicitudine
nosurgentes pro nobis alieno &
flagramus incendio licet in ecclia
di que munum xp̄i thalamum abuy
referuntur nihil aliud sit
nichil sentiat alienum cum ergo

nra uiscer astitit uerit er epida uim us
 ne fidem nram que ubiq; predicator
 atramite ueritacis in sinuacionem
 male docentis aueritac nam nec otius
 epi de uirgine ueritac & de diuinitate
 xpi dicit saluator nri uelote uis reue
 rentie & commonionis omnium sa
 lucis obliuio nefanda predicat ut
 denda per suadit sicut et eius episto
 la ad nos ab ipso cum propriis subscip
 tione transmissa sicut et in re lauo
 scitris & quo cepit in cyrillu per filiu
 meum diaconum possidendum
 me misit spate fecit quib; omib; re
 censit in magna uitandam que p
 ueritatem impię predicacionis
 inuenimus humanum in impo
 nro discutit. Diuinam quę natura
 nunc solumeum hominem nunc et
 cietatem diuocientiam indignatur
 ad signans sed nos sicut hieremias
 ait talium prophetarum non pos
 sunt uanos audire sermone audire
 ezechielem & quibus in me ex re cog
 noscat. Extendam in quid manum
 meam super prophetas qui uident
 mendacia & locuntur uana in po
 puli mei non erunt disciplina neq;
 in scriptura domus israhel scribent
 & in terra israhel non interabunt quia
 populum meum seduxerunt ubi est
 debita erga semper rege carapatonis.

Ubi est dominicorum sollicitudo de sep
 torum quis per habeat grex quando
 lupam seipsum pastorem ascendit
 ut grassetur in singula seonamq;
 horel amantur qm impia serunt
 prebentur pabula non refectu
 ra sed noxia. Beatus tamē grex
 cui de die dñs depascuit iudicare
 undescit uos facere nro ambigi
 mus impia disputacionem debet
 fidei sura seruet et ut apud uos
 uigilantes in xpo inter abumē ue
 nenam si certe discretio & perma
 neatis in his que sermone superio
 rum pastorum docentes didicistis
 Scientes fuisse uobis sacerdotet ma
 gisterio & scitacē pollentes qui
 numquam pater nra dationib;
 de uiantes facta in dñs & qui se
 runt & utare recentiorib; in quo
 mus quid nra in uis uer uditio
 sic memorie epi iohannis udit ca
 uis sermo ad serone catholicam
 fidem toto orbe diffusus est qui
 nusquam per doctrinam suam
 defuit quib; cumq; locutus est predi
 cavit illius diligenti prudentiq;
 constantia celebrata successit
 rex iten in sermone memorie epi facti
 cui xpianum populum decessoris
 exemplo & sagri legas persecutus
 est hereticorum furor et habum.

Hoc decedente collegam beatememo-
 ris sibi innumscientem quid pro
 est gloriose maneret. Si integra
 & inalterata & quoad usq; per ue-
 nerant catholice fidei ornamen-
 ta seruari & intellaximus et nec
 columbe simplicitate nec a se uia
 fuisse serpens fleuimus fr̄i km̄i
 uelut presens futurorum ut uos
 eius presidio desit utus. In hoc
 enim de dōnō aliter disputat
 quam ipse de se quam de ipso
 apostoli tradiderunt quis pei
 ueniam us ignoro quimonsolum
 ad ritos nollegat sed & conte-
 rit allegantes non solum elisos
 non alleuat sed etiam stant et
 conantur elidere. Non solum
 dispersa non collegit sed collecta
 dispergit quamuis non contere
 possit dñō mens dicata nec eli-
 dit quis eat uir uite celestis nec
 sc̄a turba dispergi. A per te enim
 dilectionis uir̄e quod si in lacri-
 mis non pot sunt dicere nuntia-
 mus mouit disputator ur̄ pre-
 lium ueritati antiq; fidei intu-
 lic manus. Impugnata p̄t̄s pro-
 pheta respuit ipsius dñi n̄i de
 sedicente uerba non sequitur.
 Cuius religionis uel quib; legib;
 se ep̄m u dicat. ab usq; nouus

& ueritate scamento nam in lecto
 figure respuit & inter nos ueritatum
 non recipit ueritatem. Aliter deniq;
 xp̄i dñi tractat archanum quam si
 deim̄e patitur sacramentum quod
 reuerentes secutus est. Om̄s catholi-
 cus disputator nemo enim aliter le-
 gioni de dicit aliter de xp̄o sentit. quā
 desoluit ipse sentiri. Mouit hanc agri
 legam questionem in samo fate nus pau-
 lus cum sic apud antiochiam preesset
 octā sed eunde se detuit fragiliter
 presidebat sacerdotem catholicorū
 sententię una deiecit semper enim abs-
 cidē disunt qui conturbant animā
 xp̄ianis & pro arbitrio suo euangeli-
 uerentes dō fructificare non possunt.
 & colenda est uinea quam eius pos-
 sessor agnoscat certum est quod da-
 le sententiarum nam nouitates de
 malo ḡte amore decedant. Dum sibi
 nonnulli uolunt acuti per spicaces
 uideri querunt. quimoui proferant
 una apud animos imperator tempo-
 ralem ac amingta consequantur.
 sed quis umquam ueram ḡtam dū
 sibi sapiens uideretur obtinuit. Dñem
 n̄i infirma mundi elegit ut con-
 fundat fortia & sapientes per
 moti sc̄a uita confundit. quis demun
 disapientia gloriatur nisi quis es-
 cit esse demando una et ḡta sicut ap̄t̄s.

Qui gloriatur in dño gloriatur non
nequid dicit sed nanctiq; utro nūquid
credimus credat auidemus nisi hanc
sententia conuenire sculatus factus
est. Cum se dicit sapiente professus
quippe sculatus est illum quom dicitur
et se sapientiam uirtute inq; nescire
nescire enim se eaq; dicitur confite
tur. Ne hunc dilectione meretur
auia ueritatis errasse qui p̄m qui
est uia non cui deatur perdidisse
deprehendimus eum. Interdum
esse sinistra disputatione pru
dentem interdum latentem qui
busdam cuniculis & sua uenena
celantem & cum oportuerit nos
sequere sentiam prudentissimi
salomonis nullus a deus in pru
dentiam prebere responsum.
Ne similis scissimus sua demus
tamen ut ap̄tōs nobis ut prophe
ta nobiscum sequatur necum
omnib; solus occurrat solus ab
omnibus refutetur uobis uero
de illis uigilandum est ut in uici
predicationib; resistatis. Malor
enim uobis sollicitudo est in tra
pectam uobis q̄c̄t̄q; aduersa dicunt
habeant laboris inducias. Quod
aduersarius foris possit inces
sit quid dispersa propugnaculis
semurorum defensione tuantur.

nescient et erit qui intus est hos
tis. Sed in hoc in te nobis in hoc
domestico prelio fides uobis inu
ruset que contra perfidiam sp̄a
lib; seculis ipsa defendit seruem
hanc que nra seruata custodit
per hanc firmamentum nrm d̄
est adq; per fugum eripidemanu
peccatorum quib; in flucto posi
tis conuenit dicere. Dñe libera nos
per unum ad uos nunccti & omnes
quid uotetis dño nrm sermouer
tendum est dicat fortas si salu quis
ordinem non esse seruatum
uolumus & nos ut ratio postu
labat habere uerba uobis cum
se deorum cura maior obtinet
quos uolumus in commune serua
re. Quib; utiq; ducibus illos pro
fide stare credamus sc̄i & dō
amaulif fr̄is & quo ep̄i mei
cyrillus per filium meum possi
domum diactum ad me directo
relatio es in uos aq; loquitur po
t est in p̄cta membra agere qui
eius capiti non peperit non uos
ista discrucient maior q̄t̄ est
in labore maiore quia certami
nis qualitas facit premium
qualitatem legis enim uobiscū
Quo dñis qui legitime certauerit
coronatur unde adoratio

nra uobis debetur que & pusilla
 nimes & duriter resistentibus
 necessaria est & firmus possunt
 scire quicquid numquam nri
 regiarum uincitur probatio est
 hominis temptatio xpiani quippe
 compatiens sicut legimus ope
 ratur & haec speciosa scitur que
 neminem scriptura spondente
 confudit Unde frs k m quia
 consolatio ura ex dicitur caior po
 raora hoc est uos ipso suat ut
 ut apti hostia se libetis repug
 nantes nolite deficere dicit ille
 uirtutem qui per apti dicit nos
 monentes se nos uoluit arma
 iustitiae se habetis & exempla scio
 quod in seminantes in lacrimis
 in gaudio messur sunt in futurum
 non amat dñs nri seruum nisi ex
 perimentum probatum xpia
 nos domos rerum palatium sem
 per exercet caritate ut uos inuis
 dñi in uice transeat si Holo uos
 abdueris us comprehendit oport
 ter edicit apti que uidemus for
 titudinem fidem que non nisi
 campum ostendit difficile est
 totius coronari premia non ni
 si laboribus deferuntur nolo sa
 luti galiam capita ura deponat
 nolo seluriam fidei exeat

Quidoneum xpi milite proficetur
 nri nonobis bellamouerunt sicut
 mennri dicendunt quod aduim cum
 transisse rupto federe sentiamus
 nri meti stant et pedes habere in acti
 si hierosalem uolumus uobis gres
 sus esse profectus neumquam moe
 plum simile alium ue scigia moue
 antur sequantur cum malo dia
 bolus quis ex eo esse cognoscunt
 Ios filii dioperibus apparetis quid ex
 fructibus uult unum quemque cog
 nosci uicissim mentem consolamini
 in pusillorum in firmos quoque
 suscipite confirmant eorum non uos
 sed ducat impietas sed bono & malo
 pro qualitate sui tenete sententia
 Utantes praua que sunt recta lau
 dantes abominatio est enim do
 salomone dicente quisquis uel uis
 tum pro iusto uel pro iusto di
 cit in iustum nulla est tribulatio
 et in prauis sita nri oculis per
 enim premium quoniam nihil con
 uenit ante ponit clamachy mini
 dicit si aduersus esse castro confis
 cent se in luminatio tuillus tibi
 penitus non in mendo si et tamen
 cum gentibus haberet esse euaque
 magna uictoria superasse quos
 semper habueritis inimicos quoniam
 radicanda uictoria in esse ubi

IN PRAESENTIA CELSITIMI PAPAE IIII

sacerdotes predicatione mutata
catholicorum factus est persecutor
Contra paulum proprie in omnibus
sentiens quia euangelium domini quod ante
fuerat persecutus factus est post
ea predicator desertus est impius
ut disputator scilicet pro potius quam
in ipsum spiritus sentit aduersus merito
eo superstitet audite nobis samue
lis uerba quae sunt tunc ad ipsos dicta
ta sunt sacerdotes separati et dicit
nere gnet in ihu. hec ille meruit qui
se dum in agendis dicitur precepto
comprobat. Quid huic penes debet
qui summa dominum maiestatis sur
rexit quare nunc uesit uesit
curare quodcumque uulnus infligit
Sed his proficere medicinae quae
sermone fauicis sunt firmiter
fate uesit agnus quem sic ut eius ser
mo demonstrat iam cecidisse ui
demus quid quid in nobis intulit
ferre patienter uidet in inuicem
indixit ex alio in suis hunc passus
est quem suscepisse pro nobis ho
minem diffidetur unde nullus de
flectat. Quid quid in aliquo uisum fa
cere mollitus est patientiae uobis
adque constantiae formae stephanus
primus christi fecit exiit plebs in
hunc predicantem et tribuit per fi
delium neccamen idoneus christi

comestacuit quouid loquitur excla
mabat inter fruentes in religio
nis inimicos uideret se aperit os
los & filium hominis propter
quem talia patebatur scire ad
dexteram dei longum est iraper
singulos qui a uel morte uel
confessione merca sunt habe
tis magnam in omni temporam
quae sit pectus et ecclesiae recorda
tionis ac hanc in alexandria me
gute prudentissimus sacerdos est
exemplum canonis consolatio
sit illius tolerantiae cui non spon
faciat eius expeccata reuersio
citur arripit per sequentes
sed reuocetur dominus per sequen
tes passus est carcerem passus
angustias nec mirum si uisum apol
tolice se passus est quibus se apol
glorietur exeret ut acus in ista
men omnibus; secutus est illum
qui sibi in tribulationibus se pla
cere testatur fugatur illum
in nos et in partibus; roboratus
est. Denique hinc et integratur
stratus & in hac sedere quiete com
munis in uenit aquam semper
catholicis subuenitur neccamen
senti in tribulationibus lassitu
dinem qui factus est in per secu
tione confessor. In de christi

nullus in lacum sibi temporalem
 defendere debet auxilium. Quia
 eorum nemo oculum dōtineamus
 ne regione bonorum hoc est illa
 quam nr̄am patriam uolumus
 & uolumus illud de nr̄m illud per
 petuum illud de nr̄m illud
 non est enim unde transitur
 sed illa uere nr̄a sunt que spes
 certis sima pollicetur. Sunt autē
 dicente apostolos hec que oculos
 uidit aures audiuit nec in cor ho
 minis ascendit qui precepit dī di
 ligentib; se. Hecamen uel ad tem
 pus eius uidetur ualere sententiā
 prouocari. A per te sed in f̄ sanc
 ta ueritate nullam se ueritatem
 seu professione aliquam xp̄ianum
 quam est io uel eius similibus
 & quoz talia predicare cepit uel
 loco suo uel communionem deie
 ctis sunt uel electum uel excommu
 nicatum uideri sed in nr̄a com
 munionem & fuerunt & huc usq;
 perdurant quia neminem uel
 dicerem uel remouere poterat
 qui predicant talia et ab se igitur
 tur present sermō in commu
 nem complectitur magis hac
 magis roboratis & confidentes
 in dñō non moueamini quin
 immo & media muniuifurim

tatibus aliorum iocumen nobis il
 lic commendamus infirmos ubi sic
 uidetur ipse medicus egrotare cui
 tamen uoluit se adhuc possumus
 subuenire. Nam cum ad se infra
 trem & quo ep̄m meum cyrillum
 responsa congrua mitterem
 & hec per karissimum possidoniū
 eius dicit & huic eius de quo agitur
 dirigenda ab eodem fr̄em meum
 scriptam transmisimus & quia in
 me ante negotio prope modo pre
 sentia necessaria uidebatur uicē
 nr̄am propter marina uel terre
 na spatia ip̄sis fr̄m eo cyrillo de
 legantes nemoribus ite longitudi
 nis occasione grassetur. Quia
 men apostolico scō oculo habentes
 sermone meo dem sensum & in ea
 dem sententia me scote perfecti
 ut sic ut legimus permanentes usq;
 in finem salui esse possit ut autē
 noueritis sub qua diffinitione
 litteras miserimus ipsa senten
 tia huic ep̄stole secum ut subter
 adnecti d̄per te igitur hanc nr̄am
 sententiam ut nisi de dō xp̄m o
 ca predices que romana & alexan
 drina & uniuersalis ecc̄la tenet
 sicut & sc̄a constantinopolitana
 ec̄la ad te usq; optime tenuit hanc
 perfidiam nouitate que hoc quod

uenerabilis scriptura coniungit
niteris separari intra decimam
diem a primo innotescant tibi hu
ius conuentionem diem numeran
dum de posueris a per ta & scrip
ta professione damnaueris
ab uniuersalis te & cetera catholi
ce communionis deieccum.
EXPLICIT CELESTINI PAPAE

INCEPTA DECRETORUM PAPAE

LEONI NVM. XLII.

- I.** Ut nullus episcopus seruus alterius ad of
ficium clericatus promoueat.
- II.** Ut quicumque ad sacerdotium uel
ad uiduatum maritum uel habentes
numeros ad coniugia promoti fue
rint ab ecclesiasticis officibus se
ceantur.
- III.** Quod a iuramento non solum debent exigere
non debeant sed nec accipiant.
- IIII.** Ut clericus nec suo nec alieno nomi
ne foenus exerceat.
- V.** Ut si quis sacerdotum contra inter
dicta fecerit a suo submoueat officio.
- VI.** Quod plurimi macheriuigil uicia
papa Leonis in urbe detecti sunt.
- VII.** Quod in die epiphaniarum prohibea
tur baptismum celebrari.

- VIII.** Quod omnia nobis rerum ordinem
permanantione dominum salua
toris sacramenta digesta sunt.
- VIII.** Quod in baptismo moris pro uin
cia interfectione peccati sepul
tura uizetur et in demerisio &
abaquasseleuatio sit uel ut resur
rectio de sepulchro.
- X.** Quo dbeatus petrus in die penite
costen uitorum etiam in uis bap
tauit.
- XI.** Quod duotantum tempora idem
pascha & pentecosten ad bap
tandum a romanis pontificibus
sint prefixa.
- XII.** Quod omni tempore hic quenecef
sitate moris surgentur debe
ant baptizari.
- XIII.** Unde si illi aeterni anni singulis
episcopi a sociandis synodo inde
simulantes occurrant.
- XIIII.** Quod omnes cuius libertor dines
et quis hereticis communioni
miserit regressus ad eccliam
in eo gradu quod erat sine promo
tione per gradu quod erat sine
promotione permaneat.
- XV.** Quod non habeantur episcopi quod nec
clericus elegit nec populus exquisi
uit si quata menci ab his ipse
us episcopi ordinatur ratapote est
ordinatio talis existeret.

XVI Q uod pbr iac dicit si maliquo crimi
 ne decaet fuerunt non pos
 sipermanus in positionis peni
 tentiam geret

XVII Q uod dicitur si ceptis & pbr cessare
 debeat ab opere conuiali nec
 repudiare conuiaz

XVIII Q uod alius sit uxor aliu d conu
 binam nec erret quisquis filia
 suam in matrimonio tradide
 rit ei qui habet concubinam

XIX Q uod non sit conuiguduplicatio
 quando ancillare iecta a uxor
 assumitur

XX De his qui communionem priuant
 & am moriuntur

XXI De his qui penitentiam agere differ
 unt

XXII Q uod oportet ac cum quiper inlia
 cis ueniam poscit etiam a licitis
 abstinere

XXIII Q uod penitentia nulla negotiatio
 nis lucra exerceat conuenio

XXIV Q uod a maliciam seculari in poe
 penitentiam redire non debeat

XXV Q uod adulter si arguente peri
 culopententiam gessit uxoris
 remedio sustinere

XXVI Q uod si proposito monachi dese
 ruerit publicis suis factione
 purgandus

XXVII Q uod puella que non coacta uir
 ginitatis propositum suscipit

peccant si uisier uel liceo nondum
 fuerit consecrate

XXVII De his qui dubitant utrum baptizari
 distint necesse esse eos baptizari

XXVIII Q uod eos qui se baptizatos agnoscunt
 sed in qua professione nesciunt perma
 nus in positionem suscipi conueniant

XXX De his qui conuiuio gentiliu & eorum
 immolatiui usi sunt

XXXI Q uod semper thesalonicenses anafra
 tes iacetis apostolice sedis impleuerit

XXXII U t metropolitani sua iura seruetur

XXXIII U t metropolitano non laici non biga
 mi non uiduorum maritus dicitur
 prehensibiles ordinentur

XXXIII Q uod sub carnale conuiuium denegent

XXXV U t nullus in uisus ordinetur epf

XXXVI U t metropolitani sepius iude electo
 quem eorum dicitur ut sepm ad thesa
 lonicenses pontificem referat

XXXVII U t bigamano singulos eporum conu
 lia celebrantur & si res difficile sem
 per serit que non possit thesalonice
 nisi iudicio terminari ad romanum

XXXVIII U t si quis epf suam de serens ciuitatem
 maiore ambitu causas petierit sed
 solum & obtinere non potuerit
 sed de sua careere

XXXVIII U t nullam alienum dicit maudeat suo
 epom non prebente consensu

LX U t in euocandis prouincialibus epf ad the
 salonicenses pontificem oderatio

.xli. Ut non amplius abfuita uo conferret
conclutempore quam dies sex reme
moretur ep̄i & sintereos fuerit
ortacotentio concaromanopon
tifici subiectorum insinuatione
pandantur.

.xlii. Quod debeant femine qui capti uis
suis alius nupserant regressorib;
prioribus copulari uetium unus
quis que recipiat.

.xliii. Quod non uideatur esse culpabilis
qui uxorem capti forcit uesit.

.xliv. Ut si uiri de capti uitate reuer si uxore
incontinentia offensi non fuerint
& uoluerint eas recipere habeant
liberam facultatem.

.xlv. Ut si mulieres a priore maritose red
dire noluerint uel ut miq; com
munione scapri uandae sint.

.xlvi. Capti uis terrore uel fame in compul
sibus immolatio se dere peniten
tia concedenda.

.xlvii. Quod huic uia dederacione baptis
mi uelum uel metu coacti sunt pe
nitentia sint subleuandi remedio
ita uel simili etatis ceterarum
que necessitat um habeatur solli
citas consideratione respectus.

.xlviii. Ut iniqui ab hereticis baptisunt sola
sc̄i sp̄s in uocatione firmeneur.

.xlviii. Leo ep̄s mauris de conuersatione &
disciplina canonum ne in debite &

inordinatp ad clericatum aliquid
presumat accedere.

EPLICIT TITULIS PAPELEONIS

INCIP. PAPELEONIS DECRETA.

LEO EP̄S CIBIS ROME CILIBERSIS EP̄S
per campania picenum tusciam
& per diuersas prouincias constitu
tis in dño salutem.

Vt in obis gratulacione non facite pecc
suarum seatus abri dispositione po
sitos. Ita non leui nos merore con
tristat quociens aliquis contra
constituta canonum & eccl̄asias
disciplina presumptra uel com
missa cognoscimus. Que si non qua
debemus uigilanti recensemus.
illi quinos speculatores esse uo
luit excusare non possumus per
mitentes sinceram corpus eccl̄e
quod ab omniparum macula
custodire debemus ambiendum
in proba cogitatione fedarum
ipsa sibi membrorum per dissi
mulationem conpago congruat.

UT HULLUS EP̄SCOPORUM SER
UICUM ALTERIUS AD CLERICATUS OFFI
CIUM PROMOUERE PRESUMAT.

.i. Admittantur passim ad ordinem
sacrum quib; nullam natalum
nullamorum dignitas suffragatur.

& quia dominus sui libertatem
 consequi inuenerunt ad
 facti sacerdotum tamquam serui
 libertas hunc honorem capiat
 prouehuntur. & prouari dō posse
 creditur. Quid dominus uo necdū
 probare se potuit duplex itq; in
 hac parte reatus est. Quod & sa
 craministerium talis confor
 titiuitate polluitur & dominus
 quantum ad iurisdictionem
 temeritate pertinet iura sol
 uuntur. Ab his itaque fr̄i om
 nes iurisdictionis abstineant sa
 cerdotes & non tantum ab his sed
 ab aliis etiam qui originis ut ali
 cui conditioni obligati sunt uolu
 nte temperari nisi forte eorum
 peccata aut uoluntas acciderit

Quia quid si bini eos iudicant po
 testatis debent esse in manus ab
 aliis quid uine militie fuerit ad ge
 randus ut caeteris dominicis quib;
 nomen eius adscribitur nullis ne
 cessitatibus uinculis abstrahantur.

**UT QUICUMQUE AD SACERDOTIUM UEL
 UEL AB ALIIS HABENTES
 NUMEROSA CONIUGIA PROMOTI
 FUERINT AB OFFICIIS ECCLESIASTICIS
 OFFICIIS ARCEANTUR.**

II Qualis uero cum uiciniq; confectae
 rit natalium honestas & morum

esse debeat sacralitatis ministerio
 sociandus & apostolus nos docen
 te & diuina preceptione didicimus
 & canonum regulis a quibus plerisq;
 fratrum declinasse & penitus de
 uia se repperimus. Nam confectae
 ad sacerdotium peruenisse uidu
 rum maritos quosdam etiam qui
 b; fuerint numerosa coniugia &
 ad omnem licentiam uita libeora ad
 sacrum ordinem passim patefac
 tis adhib; fuisse permisos contra
 illam beatissimi apostoli uocem quae tali
 b; exclamat dicens unus uxor is sumi.
 & contra illud antiq; legis precep
 tum quod dicitur & cauetur sacer
 dos uirginem uxorem accipiat.

Non uiduam non repudiatam hoc
 ergo quicumque tales amissis sunt
 ab ecclesiasticis officiis & sacerdo
 talis nomine apostolicis sedis aucto
 ritate iubemus arceri. Hoc enim
 sibi poterunt uindicare cuius capa
 ce per hoc quod illis obtulerit non
 fuerunt huius discussionis curam
 nobis specialiter uindicantes.

Ut si quis fortitan de his commissis
 sunt corrigantur ne liceat ul
 tra committi & nequa excusatio
 de ignorantia nascatur quam
 quam ignorare numquam mali
 cuerit sacerdotem quid canonu

regulis fuerit definitum. Haec ergo
ad prouincias uras per innocentium
legitimum & legitimum fratres &
coepiscopos suos scripta direximus.
Ut quem mala pulla lasseno sciuntur
radicitus euellantur & messes
dominicam zizaniam nullacor
rumpant. Ita enim fructum ube
rem quos sunt sinceram prestabunt.
Sicque natam segetem necare
confuerunt diligentius amputent.

**QUOD USURAM NON SOLUM CLERI
CI EXIGERE NON DEBENT SED ET
LAICI PLANI**

III. **N**echoc quoque preter eundam
esse diximus quos damnatur per
lucricupiditate captos usuraria
exercere pecuniam & fenore uel
le dicescere quod nos non dicam in
eos qui sunt in clericali officio con
stitutos sed & in laicos cedere qui
xpianos sedie cupiunt. condolem
quid iudicari ac rursus in eo quis fue
runt confutata decernimus ut omni
peccandi oportunitas adimatur.

**UT CLERICUS IN ALIO NOMINE
NOMINE NON EXERCEREAT.**

III. **I**llud etiam duximus premonendum
ut sicut non suo ita non alieno no
mine aliquis clericorum exercere
referens adtemperet indecentem
esse et in suum commodum alienis

impendere. tamen autem hoc sola
aspicere & erigere debemus ut quod
hinc misericorditer tribuimus
ab eo domino quod multipliciter & in
perpetuum mensura tribuet
recipere ualeamus.

**UT SI QUIS SACERDOTIUM CONTRA
HEC INTERDICTA FECERIT ASUO
SIT OFFICIO SUBMOUENDUS.**

IV. **M**ocia quod admonitione adnun
tiat quod si quis fratrum
contra hec constituta uenire
temptauerit & prohibita fue
rit ausus admittere a suo fenore
uerit officio submoendum.
Hec communionis in futurum
esse consortem qui sociasse
noluit disciplinam. Nequid uero
sit quod pretermissum anobis
forte credatur omnia decre
talia constituta. Tam beatere
cordationis innocentium quam
omni decessorum nostrorum que
de ecclesiasticis ordinibus & ca
nonum promulgata sunt dis
ciplinis. Ita ut ura dilectione
custodiri debere mandamus.
Ut si quis in illa commiserit uenit
sibi idem ceptis uerit denegari.
Dat. vi. id. oct. b. maximo iterum
& pater no. conf.

LEO THICER SIS ECCLESIIIS PER
ITALIE PROVTICIAS CONSTITUTAS
IN DNO SALUTEM

In consorcium uos nre sollicitudi
nis aduocamus ut uigilantia pas
torali ne quid diaboliq licere
possit astudis commissis ubi gre
gibus diligentius consulatis ne his
quidm misericordia reuelante
per nram curam ad omnis obib;
morbus abigitur necdum uobis
premonitis & adhuc quid agatur
ignaris per uram sedis per gat
ecclesias & suarum furum cu
niculos inueniat latebrarum.
Ne quod a nobis in urbe extingui
tur tenebrosis apertuofradi
abus seminetur.

QUOD PLURIMI MANICHEI UIGI
LANTIA PAPERLEOTIS IN URBE
ROMA DETECTI SUNT.

Plurimos impietatis manichee
sequaces & doctores in urbe in
uestigatione nre repperit uigilan
tia diuulgauit auctoritas & cen
sura cohercuit. Quos potuimus
emendare correximus & dam
narent manicheum campredi
cationibus & disciplinis suis. Pu
blicam pta pofessione & ma
nusq conseriptione compuli
mus & ita deuoragine impieta

tissue confesores penitentiam conce
dendo leuabimus. Aliquantu uero
quitate demerferant ut nullam
his auxiliantibus posse remedium sub
uenire subdicialibus secundum xpi
anorum principum consecuta
ne semgre gem sua contagione pol
luerent per publicos iudices per
petuo sunt exilio relegati & omnia
que eorum inscripturis qua innocen
tis traditionibus suis habent pro
fana uel turpia uenisset populus
quid refugeret aut uitaret oculis
xpiane plebis certamine festatione
probabimus a deo ut ipse que eoru
dicebatur episc. Anobis uentus
proderet flagitiosa in suis mys
ticis que teneret. sicut geseorum
uofseries poterit edocere ad in
structionem enim uiam etiam ipse
diximus. Quib; electis omniaq;
anobis deprehensa sunt nosse
poteritis & quia aliquantof debis
quos ne absoluerentur a rator
reatus in uoluerat cognouimus
aut fugisse. Hanc ad dilectionem
uram epistolam missimus ut ef
fecta certior scita sura sollicitus
agere dignetur & ceteris nec
ubi manichee per uersitatis
homines plebes uras facultate
deledendi & huius sacrilegi

possint inuenire doctores. Alter
enim nobis commissos regere non
possumus nisi hos qui sunt per diti-
res & per diti. Zelofidei dominice
persequamur & a sanis mentibus ne
petitis heulacius diuulgetur seu uer-
tate qua possumus abscondamus. un-
de orator dilectionemur a nobis
tor & moneo ut qua debet is & potes-
tis sollicitudine uigiletis & diues-
tizandos eos nec ubi occultandi se
repperiant facultatem. ut enim
habebit ad digne remuneratio-
nis premium. Quid diligentius quod
ad sal ut enim se sibi plebis pro-
ficiat fuerit exsecutus. Ita an-
te tribunal dñi de reat ungle-
gentie se non poterit excusare.
Quicumque plebem suam contra
sacrilege persuasionis aucto-
res noluerit custodire. Dat. iii.
kt febr theodosio. xviii & albino
conss.

LEO UTI GER SISEPIS PER SICILIAM
CONSTITUTIS IN Dño SALUTEM

Diuinis preceptis & apostolicis
monitis incitatur ut pro om-
nium ecclesiarum statu in pigro
uigilemus effectu ac si quid usquã
reprehensionem inueniatur
obnoxium. Cleri sollicitudine
aut ab ignorantie imperitiam

aut a presumptionis usurpatione
reuoceamus. Manente enim
dominice uoci imperio quo bea-
tissimi apostolus petrus in ter-
na repetitione mystice sanctio-
nis imbuitur. & p̄iobes qui xpm
diligit pascat. ipsius sedis cui per
habundantiam diuine gratie
presumus reuerentia coar-
tamur ut periculum de fide
quantum possumus declinemus
ne professio summi apostoli
qua se a more dñi esse refra-
tus esse non inueniatur in nobis
quia negligenter pascentis co-
tens commendat gregem.
conuincitur summum non a-
mare pastorem.

QUOD PROHIBEATUR IN DIE EPI-

PHANIO BAZIA BAPTISMA CELEBRARI

VII. **C**umergo mihi de arianitate
Cacabus fraternam affectione
sollicito certis indicis innotue-
rit uos sine eo quod inter sacra-
ta fidei principale est ob aposto-
lice institutionis consuetudine
discrepare. ita ut baptismi sacra-
mentum numerosius in die epi-
phanie quam in paschalem
pore celebretur. miror uos
uel precessores uros tam
rationabilem nouitatem usur-

pare potuisset. Et confuso tempo
 ri fuerit que mysterio nullam ef
 fe differentiam uideretis inter
 diem quo adoratus est xpi magis
 & diem quo surrexit xpi amor
 tui. Quod culpam nullomodo potu
 isset incidere si ande congregatio
 nem honoris accepisset in delegem
 totius obseruantie sumeretis & be
 ti apostoli petri sedis que ubi sacerdo
 talis mater est dignitatis esset pe
 detis tunc magis rationis acu
 us uos regulis recessisse. minore
 posset equanimitate tolerari.
 Si aliqua communitio nisi in cre
 patio precessisset nunc autem
 quia non de separatur correctio
 seruanda est mansuetudo ut
 licet uix ferenda sit in sacerdotib;
 excusatio que preceat in scien
 tiam. malum est ament & censu
 ram necessariam temperate
 & ratione uos aperitissime ueri
 tatis inferere.

QUOD CONCITATIOBIS PER ORDINE
 RERUM PER INCARNATIONEM DNI HUIUS
 SALUTIS SACRAMENTA DIGESTASUNT

VIII Semper quidem in eorum concilio
 dimansit humani generis in com
 mutabiliter preordinata repa
 ratio. Sed ordo rerum per ihm xpm
 dnm nrm temporaliter geren

darum in uincar nationem uerbis sup
 sit exordium. Unde aliud tempus
 est quod adnuntians angelo bea
 ta uirgo maria secundam se per
 spm sc m credit & concipit aliud
 quod aliam integritate uirgine
 apuer editus exal tante gaudio
 celestium ministrorum pasto
 ralibus indicatur. Aliud quod hos
 tia pro eo legalis offeritur aliud
 cum tres magi daritate noui
 sideris in ciuitate in bethlem abo
 riante per ueniunt & adorant
 paruulum mystico munerum
 oblato uenerantur. Hec idem
 sunt dies quib; impius herodi ordi
 nato diuinitus in egyptum trans
 latine subtrahitur. Inter has
 autem dispensationum uarieta
 tes accedunt augmenta corpora
 crescit dñs sicut euangelis tate sta
 tur profectib; etatis & gratie
 per dies pasche in templum hic
 iusalem cum parentibus uenit
 & cum abesset ad societate rede
 untium sedens cum senioribus
 & inter admirantes magistros
 disputans inuenitur rationem
 quem mansionis sue reddens. Quid
 est inquit quod querebas tunc
 nesciebas quod in patris mei o
 portet me esse. significans eius

esse filium cuius esset & templum.
Iam uero cum in maioribus ap-
tius de clarandis baptismum pre-
curatoris iohannis expectat quid
dicitur eius remansit ambiguum.
quando baptizatus ad nos in p[er]fectis in
columbae specie super eum descendit
& mansit audita de celis patri uoce
dicentis tu es filius meus dilectus
in te bene conplacui. Quae omnia ideo
quanta potuimus breuitate per-
ferimus. Tenet omnis dilectio
natura uniuersae p[er] dies in nume-
ris consecratos fuisse uirtutibus
& in cunctis eius eiusdem nomibus
sacramentorum mysteria totus
casse. Sed aliter quidque signis
denuntiarialiter rebus impleti
nequecumque numerantur
in operibus saluatoris ad conpus
poteste pertinere baptismis.
Nam si etiam illa q[ue] post beati iohan-
nis laudatorem ad nos est cognos-
cimus sub indistincto honore
colamus. Omnia tempora conti-
nuatiter uirtute putanda fecerit
quae omnia sunt plena miracu-
lis uerum quae p[er] sapientiae &
intellectus. Ita apostolus & to-
tus ex illo eruditus magister ut
ut in xpiana obseruanda nihil
inordinatum nihil pateretur

.VIII.

esse confusum. Discernende
sunt causae sollemnitate & in
omnibus infirmitatibus patrum
principum quoniam omnia ratio-
nabilis seruaanda de feritatio
quae rationaliter unus grex &
unus pastor sumus. Huiusmodi
admodum apostolus docet.

In ipsius dicamus omnes sumus
autem perfecti in eo d[omi]n[us]
suis & in eadem sapientia.

QUOD IN BAPTISMO MORS PRO-
CELIAT IN TERRECTIONE PECCATI
ET SEPULTURAM TRIDUAM
IMITATUR TRISTAM DEMERSIO
ET AB AQUA SELECIATIO SIT UT
UT RESURRECTIONE SEPULCHRO.

Quamuis ergo & illa que ad
humilitatem & illa que ad
ad gloriam pertinent xp[ist]i
in unam concurrant eandem
personam totumque quod in
illo & uirtutis diuine esse &
infirmitatis humane ad nos
reparationis tendat effectum
proprie tamen in morte et u-
t dixi & in resurrectione mor-
tali potentiam baptismatis
nouam creaturam condere
ueterem ac in renascionibus
& moris xp[ist]i operetur & ita
dicente beato apostolo. Ang

norant quia quicumque baptizati
 sumus in sepulchro in summa scilicet
 illo per baptismum in mortem
 ut quomodo sunt & ita christi amor
 eius per gloriam patris ita &
 nos in nouitate uite ambulem
 sicut in complantati facti sumus
 similitudinis mortis eius si
 mul & resurrectionis eius in
 & cetera quae latius magister
 gentium ad commendandum
 sacramentum baptismatis
 disputauit ut appareret &
 huius doctri in spiritu regeneran
 dis filius hominum & in discipulo
 adoptandis illam diem & illud
 tempus electis in quo per simi
 litudinem formamque mysterii
 eaque geruntur in membris
 huius in ipso sunt capite & terra con
 gruere dum in baptismatis
 regulas mors interuenit in
 terfectione peccatis & sepul
 turam triuianam imitatur
 triuianam demeritio & ab aquis le
 uatioresurgens in terra est
 de sepulchro ipsa agitatur ope
 ris qualitas de ceet celebrande
 generaliter gratie de in lega
 tum meum esse in quo ordi
 est huius uirtus in unioris & spe
 ciefactionis ad cuius rei confir

mationem plurimum ualeat
 quod ipse dominus ihesus christus postea quod
 resurrexit ita mortuus discipulis
 suis in quibus omnes ad ecclesiarum
 presules docebantur & for
 mam & potestatem tradidit
 baptizandi dicebat eunt et doce
 te omnes gentes baptizantes eos
 in nomine patris & filii & spiritu
 sancti. De quo utique eos etiam ante
 passionem potius scilicet & in terra e
 nis proprie uoluisse intelligere
 generationis gratiam nos uae resur
 rectionem coepisse. Addeat sane
 huic obseruantiae etiam pentecostes
 & aduentus spiritus sancti sacra sollemni
 tas quae de paschalis festis pendet ar
 ticulo & cum aliis diebus alia festi
 pertineant. Haec semper ad eundem
 quae resurrectionem dominicam in signis
 occurrunt portigent quodam modo
 auxiliantis gratiam manuum & os
 quos ad die pasche aut molestia uir
 mitatis uel longinquitas tineris
 aut nauigationis difficultas in
 terclusit inuitant ad quibus libet
 necessitatibus impedit desiderium
 effectum dono spiritus consequen
 tur. Ipse enim unigenitus dei in
 fide credentium & in uirtute
 operum nullam inter se & spiritum
 sanctum uoluit esse distantiam quia

nulla est aduersa signatura dices.
Rogabo patrem meum & alium para-
cletum dabit uobis ut uobiscum sit
in eternum spiritum ueritatis & iterum
paracletus autem spiritus sanctus quem mittet
pater meus in nomine meo ille uos do-
ceat omnia & suggeret uerba que
cumque dixero uobis & iterum cum uene-
rit ille spiritus ueritatis ille diriget uos
in nomine ueritatis. Cum itaque
ueritas christus sit & spiritus sanctus spiritus ueritatis
nomenque paracleti utique sit proprium
non dissimile est festum ubi unum est
sacramentum.

QUOD BEATUS APOSTOLUS PETRUS IN
DIE PENITENTIS CIRCA TRIA
MILIA BAPTIZAVERIT.

X hoc autem nos non ex nostra persuasione
defendere sed ex apostolica aucto-
ritate seruare satis idoneo probamus
exemplo. Sequentes beatum aposto-
lum petrum qui in ipsa die quo omne
credentium numerum promissus
spiritus sanctus repleuit aduentus. Trium
miliarum populorum sua predica-
tione conuersum labacrobaptis-
matis consecrauit quod sancta scrip-
tura que apostolorum actus actus
continet fidei historia docet di-
cens. his auditis compuncti sunt cor-
de & dixerunt ad petrum & reli-
quos apostolos quid faciemus nisi

Petrus uero ad illos paenitentiam
inquit agite ut baptizetur unusquisque
in nomine ihesu christi in remissionem
peccatorum uerborum & acci-
pietis donum sancti spiritus. Tunc in me
re promissio & filius eius & omnibus
qui longesunt quoscumque aduoca-
uerit dominus dominus. alius etiam pluribus
uerbis testificatus est & exoraba-
tur eos dicens. Salua in mihi gene-
ratione ista praua que ergo rece-
perunt sermonem eius baptiza-
ti sunt & adpositi sunt in illa die
anime circiter milia.

QUOD HEI DUO TEMPORA IDEST
PASCHA ET PENITENTIS AD BAPTI-
ZANDUM A DROMATIO PONTIFICE
LEGITIMASINT PREFIXA

XI Vnde quia manifestissime patet
baptizandis in ecclesia electis.
Hei duo tempora de quibus locutus sum
esse legitima dilectionem uestram
monemus ut nullos alios dies hu-
ius obseruante misceatis.

QUOD OMNI TEMPORE HUIUS
CESSITATE MORTIS CIRCUENTUR
IDEST EGRI TUDINIS OBSIDIORIS
PERSECUTIONIS ET RAGI
DEBEANT BAPTIZARI

XII Quia sunt alia quodque festa quibus
multa in honorem diuinitatis
tam debeat principalis tamen

& maximsacramenti custodienda
nobis est m[er]ito traditio[n]alis exem
platio nominat[ur] dicitur licentia qua
in baptis[m]o tribuenda quolibet tem
pore per idicantibus subuenitur.

Ita enim ad has duas festiuitates conue
xat sibi met[ur] ad cognitas in columbu
& in pacis securitatem de gentium
lucra uota differimus ut in mor
tis periculum in obsidionis discrimi
nate in persecutionis sanguinis in
onore naufragi. In illo tempore
hoc aeternis singulari presidio
cuiquam denegemus si quis autem
epiphaniae festiuitatem que in suo
ordine debito honore ueneran
da est. Ob hoc ex sumat privilegia
habere baptismatis quia hoc quida
putant quod in eadem die d[omi]n[u]s ad
baptis[m]um s[an]c[t]i iohannis accesserit
sicut illius baptismi aliam gratiam
aliam fuisse rationem. nec ad eundem
pertinuisse uirtutem quam per
semper renascuntur de quibus
dicitur quoniam ex sanguine neque
ex uoluntate uiri sed ex donati
sunt. D[omi]n[u]s enim nullius indigens
remissione peccati nec querens
remedium renascendi sic uoluit
baptizari quomodo & uoluit cir
cumcidi. hostiam que pro se mun
dationis efferr[et] ut quis factus

terae ex molere sicut apostolus
ait fieret & sub lege quam non uenerat
soluere sed implere & implendo finire
& sicut beatus apostolus predicat dicens
fuit autem legis x[rist]i ad iustitiam om[n]i
credentibus baptismi autem sui in se con
didit sacramentum. Quia in omnibus
primatum tenens sed docuit esse prin
cipium & tunc regenerationis poten
tiam sanxit. quando de latere ipsius
profluxerunt sanguis redemptionis
& aqua baptismatis. Sicut ergo uetus
testamentum noui testificatio fuit
& lex per mo[ysen] data est & gratia
autem & ueritas per ih[esu]m x[rist]um fac
ta est. sicut diuersa sacrificia una
hostiam reformarunt & multo
rum a magnorum occisio illius immo
lacione finita est. De quo dicitur
ecce agnus dei ecce qui tollis peccata
mundi. sic & iohannes non x[rist]us sed
x[rist]i p[ro]p[ri]e uiuus. non sponsus sed spon
siamicus fuit a deo fidelis & non sua
querens sed qui ih[esu]m x[rist]um ut se profite
retur ad soluenda calciamenta
pedum eius indignum quoniam ipse quidem
baptizaret in aqua in penitentia.
Ille autem baptizatus esset in spu
s[an]c[t]o & igni quid duplicis potestatem
& uitam redderet & peccata con
sumeret. His itaque fr[at]r[um] k[on]m[un]i cot
actantibus existens documentis

sp

quibus omnia ambiguitate submotā
evidenter agnosceris in baptizan
dis electis qui secundum apostolicā
regulam & concilii seruitandi
& ieiunij scificandi & frequentib;
sunt predicationibus inbuen di
Duo tantum tempora id est pascha
& pentecostene esse seruanda hoc
uere iudicamus caritati ut aposto
licis institutis nulli ualere uis re
cedat ex eis si quid multum post
accessu non poterit. si quisquam
apostolicas regulas in aliquo cre
diderit negligendas.

IT SI DECILU TER TISEST PER ANNIS
SINGULIS DIEPISCOPI SADDIEM III KL
OCTUBR O MAM SOCIANDI SYHODO
INDISSIMILANTER OCCURRANT

XIII **Q**UOD SI ILLUD PRIMITUS PERCUSCO
dia concorsissime unitatis dei
gimus ut quia saluberrime acis
fratribus consecutus in eis bmos
in annis singulis debere esse con
uentus. Ter nūsemper ex uobis
ad diem iii kl octobr omam frater
no concilio in sociandi indissimu
lancer concurrant qm adiuuan
te gratia di facilius poterit pro
uideri & in ecclesijs in nullā scian
dala nullina cantur et rone
cum coram beatis simo petro
apostolo id semper commune

tractandū sit ut omnia ipsius
constituta canonum que de cetero
apud omnes dōi facer inuolata
permaneant. Et ex autem quem
spirante dño uobis insinuanda
credimus per frater & coepor
nros uacillum & paschasinum
ad durā uolumus notitiam per
uenire. quibus referentibus cog
noscamus quam reuerenter
uobis apostolicę sedis instituta
seruentur. Dñi .xii kl nouemb.
calopodio. & ar dabus. conf.

QUOD OMNIS CUIUS LIBET ORDINIS
CLERICUS QUI CATHOLICAM DESERER
HERETICĒ SE COM MUNITIS COM MUIS
CUIERIT SI AD ECCLESIAM REUERSES
FUERIT IN EO GRADU QUI ERAT
SINE PROMOTIONE PERMANEAT

XIII **L**EO EPS URBS ROME IANUARI O
epo aquilensis. Lecciss. rater m
tatis eius licet certis argor em fidei
tūque molim noueramus ag
nouimus congratulante est ubi
quod ad castrodia n gregem xpi
pastoralem curam uigilanter
exequeris ne lupi qui sub specu
obum subintrarunt bestiali
seueria simplices quos que dila
cerent. & non solum ipsi nulla
correctione proficiant. sed
etiam ea que sunt sana corrūpant.

quod ut per ea possit obtinere fal
 lacia dilectione in tuam duximus
 commonendam insinuant et ad
 anime periculum pertinere si
 quisquam de his qui a nobis in here
 ticorum atque schismaticorum se
 cundum lapsus & se ut cum que here
 tice communionis contagione
 macularit et his p[er]sistens in commu
 nione catholica sine professione
 legitime satisfactionis habeatur
 Saluerrimū enim & spiritali me
 dicine utilitate plenū esse ut si
 ue presbiteri siue diaconi uel sub
 diaconi aut cuiuslibet ordinis cle
 rici qui se correctos uideri uolunt
 neque ad catholicam fidem quam iam
 pridem amiserunt & uersum re
 uertantur prius error et suos
 & ipsos auctores erroris damnati
 se sine ambiguitate fateantur
 & sensib; prabitis etiam peremptis
 nullas persequi occasio
 nec illum membrum talium of
 fit societate uolari Cum per
 omnia illi professio propria
 cooperat obbiat & circa quos
 etiam illa canonum constitutio
 nem precipimus custodiri ut
 in magna habeant beneficio si
 ad preteritum omnino se promotio
 nis in quo inueniuntur ordines

stabilitate perpetua maneat sicut
 menterata tuncione non fuerint
 ma culaci non leuema pudm noxa
 incurrit quide talibus ad sacros
 promo uendos ordines iudicari
 quod sicum grandi examinatione
 promotio conceditur In culpati
 mulcomagis non debet licere suspec
 tis proinde dilectorus cuius deuo
 tione gaudemus uingat curam suam
 dispositionib; nris & deo operam
 ut circumspicere ac uelociter imple
 antur que ad dei ius in colimitate
 & laudabiliter suggestasunt & la
 lubriter ordinata non autem du
 bitet dilectio tuanos si quod non
 arbitramur neglecta fuerint
 que pro casu diaconorum & pro
 fidei integritate decernimus
 uehementius commouendus
 quia inferiorum ordinum cal
 pe ad nullos magis referende
 sunt quam ad deos fides neglegen
 tes querentes et quimulcaspe
 nutriunt per silentiam dum
 necessaria dissimulant adhibe
 re medicinam Dat xiiii kl ian
 olympio & ar dabure' cons

LEO RUSTICO EPISCOPO
 narbonensi subditis responsio
 nibus & ad eius consulta rescrip
 tis episcopas frater nre at iteue

quas hermes archidiaconus detu-
lit libenter acceperit diuerfarum
quidem causarum conexione mul-
tiplices sed non ita patientie le-
gentis onerosas ut aliquid earum
inter concurrentes undique solli-
citudines fuerit pretermissum
unde totius sermonis uis alliga-
tione concepta & gestis in episco-
porum honoratorum que exa-
mine confectasunt recensentur
Sauriano & Leoni presbiteris
actionis eius intelleximus fidu-
ciam defuisse nec eis iustitiam
superes se querimonia quise
ab incoatis disceptationibus
sponte subtraxerunt Circa
quosquam formam quam uer-
men suram debeat tenere iusti-
tiae tuore in quomoderam in sua
dentiamen caritatis hortatus
& sanandis egri spiritalem debe-
at adhibere medicinam & dicen-
te scriptura noluisse nimium ius-
tus mitius agas cum eis qui celo pu-
dicitie uidentur modum cessasse
uindictae ne diabolus quide cupit
adulteros de adulter uexulet
ulteribus. Maiora autem dilectio-
nem tuam intantum scandalorum
quetumque occasione nascentium
aduersitate cibari ut uacatione

episcopatus laboribus preopta-
ret edicis & malle in silentio ad-
que odio uitam degere quam in his
quibus commissasunt permanere.
Dicent e uero dno beatus qui per-
seuerauerit usque in finem unde-
erit beatus perseuerantia in fide
uirtute patientis. Nam secundum
a postolicam predicationem
omnes qui uoluerint in xpo pig-
uere per se cutione in patientia
que non in otantum compueanda
est quod conaxpianam pietate
aut ferro aut ignibus agit ut aut
quibus cumque supplicis cum per-
secutionem facit iam subpleant
& dissimilitudinis morum & con-
tumaciae inobedientiae & malig-
narum telaliquarum. Quibus
conflictationibus cum omnia
semper membra palentur &
nulla priorum portio conflictatione
sic sit libera. Ita ut pericu-
lunehostia careant ne clauores
quiesce fluctus maris nauem diri-
get si gubernetor abscedat quis
ab insidiis luporum custodiet obef-
si pastorum caranon uigilet quis
denique latronibus obfistet & fur-
bus si speculatore in prospec-
tu explorationis locatum ab
intentione sollicitudinibus.

amor quietis adducat perma-
 nendum ergo est in opere cre-
 dito & in labore suscepto con-
 stanter tenenda est iustitia
 & benigne prestanda clementia
 Odi habentur peccata non ho-
 mines corrigantur tumidi to-
 lerentur infirmi & quod seue-
 rius castigari necesse est non
 seuerius plectatur noniose d-
 me denas & si uehementior
 tribulatio incubuerit Non ita
 expauescamus quasi illa duer-
 sitate propriis uiribus resiten-
 do Cum & consilium nr̄m & for-
 titudo sit xpi & sine quo nihil
 possumus per ipsam uincere
 possumus Qui confirmans pre-
 dicatores euangelii & sacramen-
 torum ministris ecce inquit
 uobiscum sum omnibus diebus
 usque ad consummationem seculi
 & iterum hec inquit loquitur
 sum uobis ut in me pacem habea-
 tis. Ut in hoc autem mundo tri-
 bulationem habebitis. sed con-
 fidite quia uicimandum que
 pollicitationes quia sine dubio
 manifeste sunt nullis de ue-
 nius scandalis infirmari ne
 electione diuideamur ingra-
 ti Cuius potentia sunt ad uictoria

ivx

quam uera promissa de consolationibus
 autem dilectionis eius quas separatim
 conscripserat archidiaconus eius deca-
 bit quid sentendum sit uiter presentet
 oportunius quereret. si nobis con-
 spectus sui copia improueniret. nam cu
 quedam interrogationis modum uidean-
 tur excedere. intellego eas conloquus
 aptiores esse quam scriptis. quia sicut
 quedam sunt que nulli possunt ratio-
 ne conuelli. Ita multa sunt que aut pro
 consideratione etatum aut pronet
 sitate rerum oporteat temperari
 illi in temporis conditione seruata. ut in his
 que uel dubia fuerint aut obscura id
 nouerimus sequendum quod nec pre-
 ceptis euangelicis conerarium nec
 decretis sc̄orum inueniatur aduersu.

INCIPIUNT AD INQUISTIONES EIUS
 DEM EP̄S SUBJECTA RESPONSA
QUOD NON HABEANTUR EP̄I QUOS
 NECLERUS ELEGIT NECPOPULUS EX
 QUISUIT NECPROUINCIALIS
 EP̄I CONSECRARUNT SI QUIS TAM EP̄
 CLERICI AB IPSO EP̄O ORDI-
 NANTUR BATA POTES ORDINATIO
 TALIS EXISTERE.

xv

Nulla ratio sit ut inter ep̄os
 habeantur quin eadem clericis sunt
 electi nec a plebibus expectati. nec a pro-
 uincialibus ep̄iscopis cum metropo-
 litanu iudicio consecrati. unde cum

sepe questio de male accepto honore nascatur quia ambigat nequaquam istud esse tribuendum quod non doceatur fuisse conlatum. si qui autem de rici ab istis pseudoepiscopis in eis ecclesiis ordinati sunt. quia ad proprios epof pertinebant & ordinatio eorum consensu & iudicio presidentium facta esse potest. ratam haberi. ita ut in ipsiis ecclesiis perseuerent. aliter autem in ea habenda est creatio. que nec loco fundata esse nec auctoritatem munita.

**QUOD PBRIS AUT DIACONIS SUI HALL
QUO CRIMINE PRO LAPSI FERUNT
NON POSSINT PER MANUS IMPOSITIONEM
MINTENTIE REMISSUM CONSEQUI.**

.XVI

Malius est a consuetudine ecclesiastica ut qui in presbiterali honore aut diaconatu fuerint consecrati. si pro crimine aliquo suo per manus impositionem remedium accipiant penitendi. quod sine dubio apostolica traditione descendit. secundum quod scriptum est. sacerdos si peccauerit quis foras eum proiiciat. Unde huiusmodi lapsi ad promerendam misericordiam dei. priuata esse spectanda secessio ubi illis factis factis fuerit digna sit etiam fructus eius.

QUOD DIACONI Sicut EPISCI

CESSABILEM LABOREM CONIUGA

.XVII

Libentiam est per diaconalia legem continentem eadem est aliter ministeris que episcopis adque presbiteris qui cum essent laici siue electores licito & iuxta est ducere & filios procreare potuerunt. sed cum a predictis perueniret gradus caepit et non licere quod licuit. Unde ut de carnale fiat spirituale coniugium oportet eos nec dimittere uxores & quasi non habeant sic habere quod & saluasit caritas coniugiorum & cetera operatio nuptiarum.

**QUOD ALIUD SIT Uxor ALIUD
CONCUBINA NECERIT QUIS QUIS
FILLAM SUI MATRIMONIUM
CONCUBINAM HABENTI TRADIDERIT.**

.XVIII

Non omnis mulier uxor uel uel filius heres est patri nuptiarum autem federa inter gentes sunt legitima & inter equales & multo prius hoc ipsum dno. constituenne quam in iuramento. iurifex iteret. Itaque aliud est uxor aliud concubina. sicut aliud ancilla aliud libera propter quod etiam in apostolus ad manifestandum harum personarum discretionem.

testimonium ponit ex genesi ubi dicitur
 tunc abrahā eice ancillam & filium
 eius non enim heres erit filius an
 cille cum filio meo sicut unde cum
 societas nuptiarum ita ab initio
 constituta sit ut preter sexum con
 iunctionum que haberent in expi
 sclesie sacramentam. Dubiam
 non est eam mulierem non per
 tinere ad matrimonium in qua
 docetur nuptiale non fuisse mys
 terium. Igitur cuiuslibet loci de
 reus si filiam suam uirum habenti
 concubinam in matrimonium
 dederit non ita accipiendum est
 quod si non uirum dederit nisi
 forte illa mulier & ingenua facta
 & dotata legitime & publicis nup
 tiis honestata uideatur patens
 non arbitrio uiri si uirum caret
 culpa si mulieres que uiris ha
 bebantur in matrimonio non
 fuerunt quia aliud est nuptia
 aliud concubina

**QUOD NON SIT COMIUGII DUPLI
 CATIO QUANDO ANCILLA FELICIA
 Uxor ABSUMITUR**

XXVIII

Ancilla matrona abierit & uxo
 rem certe ingenuitatis accipere
 non duplicatio comiugii sed pro
 fecit esse honestatis culpanda
 sit sane talium negligentia sed

non poenitens desperanda acerbis
 exortationibus incitati quod nec cessā
 ris expeduerunt fideliter exa
 quantur nemo enim desperandus
 est dum in hoc corpore constitutus
 est quia non nunquam quoddam
 duntaxat aetatis differatur consilio
 maturiore perficitur.

DE COMMATIONE PUGNATIS ET ITA

XX

HORUM CAUSAM DI IUDICIO RESERU
 dacta in cuius manusuit ut tali
 uel obitus atq; ad commationis re
 medium differatur nos autem qui
 libentibus non communicamus
 mortuis communicare non possumus

DE HIS QUI PENITENTIAM AGERE

DIFFERUNT

XXI

Dissimulatio hec potest non de con
 tempta esse remedi sed de metu
 grauius delinquendi unde peniten
 tia que de late facta cum studiosius pe
 nitia fuerit non negetur ut quomo
 do ad indulgentie medicinam ani
 ma uulnerata perueniat

QUOD OPORTEAT EUM QUI PRO ILLI

TIS DE NIAM POSCIT ETIAM A ILLIS

LICITIS ABSTINERE

XXII

Aliud quidem est de iura iusta repos
 cere aliud propria protestationis
 amore contemnere sed in licitorū
 ueniam postulante oportet recedē

licet abstinere. Dicente apostolo
omni alio modo sed non omnia expediunt
unde si penitentem habent causam quam
negligere forte non debeant & melius
expetere quae ecclesiasticum quam foren-
se iudicium

**QUOD PENITENTI NULLA LUCRA
NEGOTIATIONI SEKERERE CONVENIAT**

XXIII **Q**ualitas lucra negotiantem aut ex-
cusat aut arguit quia est ho-
nestus questus & curpi acrumen-
ta men penitenti ut ilius dispendia
pati quam periculis negotiationis
obfangi quia difficile est inter-
ementis que commercium non in-
teruenire peccatum

**QUOD ADMILITIAM SECULAREM
POST PENITENTIAM REDIRE
NON DEBEAT**

XXIII **C**ontrarium est omnino ecclesi-
asticis regulis post penitentie
actionem redire admilitiam se-
cularem cum apostolus dicat
nemo militans deo implicat sine-
gotius secularibus. unde non est
libera laqueus diaboli qui se milita-
mundana uoluerit implicare.

**QUOD ADULISSENS SI ARGUENTE
QUOCUMQUE PERICULO PENITENTIAM
GESSIT ET NON SE CONTINERIT UXO-
RIS POTEST REMEDIO SUSTINERI**

XXV

In adolescentia confectus si ar-
guente aut metu mortis aut ap-
tuitatis periculo penitentiam
gessit & postea timentis lapsum
incontinentis uel malis copulis
uxoris eligit nec crimen fornicationis
incurreret. conuiderit
fecisse uel malis si perter conuige
nullam omnino cognouerit. In quo
tamen non regulam confectum
nam secundum ueram cognitionem
nihil magis congruit qui peni-
tentiam gessit quam castitas
perseuerans & mentis & corporis

**QUOD SI QUIS PROPOSITUM MONACHI
DESERUERIT PUBLICIS SIT PENITENTIE
SATISFACTIONEM PURGANDUS**

XXVI

Propositum monachi pro-
prio arbitrio aut uolunta-
tem susceptum deserire non potest
absque peccato quod enim quis uobis
de reddere unde quid dicitur singu-
laritatis professione admilitiam
uel ad nuptias de uoluntas est publi-
ce penitentis satisfactione pur-
gandus est quia & si innocens militiam
& honestam potest esse comagium
electionem meliorem de feruit
se transgressio est.

**QUOD PUELLE QUAE NON COACTE SED UO-
LUNTATE PROPRIA VIRGINITATIS PRO-
POSITUM SUSCEPERUNT DELINQUANT**

111
113

CUM INDIKERINT ET SIMILITUDINA
FUEBA HT CONSECRATE

XXVII **P**uelle que non parentum coac
te imperio sed spontaneo
iudicio uirginitatis propositum
atque habitum susceperunt si pos
tea nuptias elegunt preuari
cantur etiamsi nondum eis
gratia consecrationis accessit
cuius utique non fraudarentur
manere in proposito perma
nerent.

DE HIS QUIBUS DUBIUM EST UTRUM
BAPTISMUM PERCEPERINT NEC ES
SEEST UT RENAScantur.

XXVIII **S**imul exant iudicia inter pro
prios aut familiares et nulla
inter clericos aut uicinos quibus in
de quibus queritur baptizati fuisse
docentur agendum est ut renas
cantur ne mansi. acceperant.
In quibus quod non offenditur gestu
ratione sine. ut uideatur itera
tum quia autem possunt meminis
se quod ad ecclesiam ueniebant
cum parentibus suis possunt reor
dari an quod ab eorum parentibus
dabatur acceperint sed si hoc eni
ab ipsa memoria alienum est con
ferendum eis uideatur quod uel
latum esse nescitur quia non te

moritas interuenit presumptionis
abiecit diligentia pietatis

QUOD EOS QUI SE BAPTIZATOS AGNOS
CANT SED IN QUAM FIDE HESICANT
PER MANUS IMPOSITIONEM

SUSCIPERE CONGRUAT
XXVIII **H**u autem de quibus scriptum non
se bapuzatos nesciunt sed cuius
fide fuerint quos bapuzauerunt
senescere profitentur. unde quo
quolibet modo formam bapuzina
tis acceperunt bapuzandi non
sunt sed per manus impositionem
aut tunc ipsi sci quam ab hereticis
accipere non potuerunt catholi
cis copulandi sunt.

DE HIS QUI IN CONCIUIO GENTILIUM
ET HESISIM MOLATICIS QUISUNT

XXX **S**imulaticus ut sunt possunt
icunus sinanus impositione in par
gari ut deinceps ab idolothicis obis
tinentes sacramentorum xpi pos
sint esse participes si autem aut
idola adorauerunt aut homi
du uel fornicationibus contami
nati sunt ad communionem meos
nisi per penitentiam publicam
non oportet admitti.

QUOD SEMPER THESSALONICENSIS
ANTISTES QUESA POSTOLICE SEDIS
IMPLEUERIT.

.xxxⁱ **L**eoeppiscopus urbis romae anastasio
epo thessalonicensi quanta frater
nitatis tuae abeatis sim petri auc
toritate commissa sunt & qualia
etiam nra tibi labore sunt credita
siuera ratione perspicere ser
uato examine ponderare si multa
possumus de iuice tibi sollicitudi
dini deuotione gaudere. quoniam
predecessores me predecessors tui
Iuxta etiam ego dilectionis tuae prioru
seculus exemplum uices nemo
dora minus delegaui ut curam qua
uniuersis ecclesiis principaliter
ex diuina institutione deuimus
imitator nre mansuetudinis ad
uularet & longum quia nobis pro
uincus presentiam quodam mo
do nre uisitationis impenderet
& continenti oppurtuno que pro
peccu primum tibi esset ager
ceret quid in quibusq; reb; uel au
scudio componeret uel nro iudi
cio reseruares nam cum maio
ra negotia & difficiliore causa
rum exiit liberum tibi esset
subnre sententiae expectatione
suspendere nec ratio tibi uel
sitas fuit. In id quod mensura
tuam excedere de uandi abun
dant enim apud remonitorem
scripta nrorum quib; de omnium

actionum temperantia frequen
ter inter uimus ut commenda
ta tibi xpi ecclesias per exorta
tionem caritatis ad salubritate
audientie prouocaris quia & si
plerumq; existant inter negle
gentes uel delictos fratres que oportet
maiore auctoritate curari
sicut tamen & adhibenda cor recao
ut semper sit salua dilectio. unde
& beatus apostolus paulus ad ec
clesiasticum regimen timotheu
imbuens dicens seniore in me
crepaueris sed obsecrauit pa
trem iubens ut fratres anis
ut matres uenulas ut sorores
in omni castitate quemodo dao
si quib; cumq; inferiorib; mem
bris ex apostolica institutione
debetur quanto magis fratrib;
& coepiscopis sine offensione red
denda est ut licet nonnumquam
accidant que in sacerdotibus
sunt reprehendenda personis
plura tamen et hoc corrigendos
agat ueni uolentia quam seueri
tas plus corroboratio quam com
motio plus caritas quam potes
tas sed ab his qui que sunt que
runt non que xpi ihu facile ab
hanc lege disceditur & dum do
minari magis quam consolare

subdit placet honorant lat sup
 diam a quod prouidum est ad con
 cordiam tendit obnoxam quod
 ut necesse habeamus iradicere
 nondeparao animi dolore proce
 dit me ipsum enim quoclam mo
 do trahunculpam sentio aunte
 atradit tibi regalis immodice
 discedisse cognosco quisit ut ex
 amationis parum diligens erat
 meae saltem fame parcere de
 busti neq. tuo. t. uitum. facta
 sunt animo nro uiderantur got
 caudico. relegat frater nra
 paginas nras omnia que ad uos
 omnia maior et apostolicis sedis
 presulum. serpea percurrat
 & uel ame uela precessoribus
 meis inueniet ordinarum quod
 are cognouimus esse presumpcu
 uenie namq. ad nos cum episcopo pro
 uncijs sup. frater nra articus
 ueteris episcopi metropolitani
 antistit & de indignis simam
 quam pertulit la. or. ma uili
 acione conquestus est. coram
 adstantibus dia. comb. t. us qui
 qui querellis flebilibus nihil con
 trare ferendo eaq. nobis uigere
 bantur fide non curam remon
 strabant legebat ur quoq. inlic
 teris eus quasi don diaconis ai

detul erunt quod frater articus
 diadit se. unum annis quod pug
 uenit. in. h. uenit. p. q. r. e. p. r.
 f. h. uenit. signific. unde non
 aliud uenit. p. h. uenit. q. u.
 p. r. p. r. uenit. h. uenit. uenit. p.
 uenit. uenit. uenit. uenit. uenit.
 quod r. h. uenit. uenit. uenit.
 diuer. sa. corum. uenit. uenit. ad. uenit.
 uoluntate sententia ad nos. h. uenit.
 sub. gestorum. testificacione
 ferentur ut remotis ambigui
 tateibus quod d. placet. decer
 nat ur. Ad hunc enim finem
 omnem effectum n. m. carum
 quod dirigimus ut quod ad unita
 concordie & quad ad uel totidiam
 pertinentis. e. i. p. l. i. n. e. n. u. l. l. a. d. i. s. c. i. p. l. i. n. e.
 sione uiolenter. Nulla desidia
 negligatur. & reigatur. t. r. d. i. l. e. c. t. u. s. i. m. e.
 & eos. t. r. s. i. n. o. s. qui de uis
 offenduntur excessibus. e. u. i.
 tamen non simul sit omnibus
 materia querellarum ortor
 & monco ut que p. i. e. s. u. n. t. o. r. d. i. n. a.
 ra salubriter que disposi. o. n. e.
 nulla concertatione turbent
 unusquisque proximo uo pla
 ceat in bonum ad edificacionem
 non enim poterit unitatis n. r. e.
 firmas si conpago p. i. s. i. n. o. s. e. d.
 in se para ulem soliditate uir

culum karitatis adferre vertit
quod sicut in uno corpore multa
membra habemus omnia autem
membra non eundem actum ha-
bent. ita multa unum corpus sunt
in xpo singula autem alter alte-
rius membra conexio totius cor-
poris unam sanitatem unam
pulchritudinem facit & haec
quidem conexio totius corporis
unam unitatem requirit sed pre-
cipue. exigit concordia sacerdo-
tum quibus & si dignitas commu-
nis non est tamen ordo genera-
lis est. Quibus inter beatissimos
apostolos in similitudinem honoris
fuit quedam discretio potestatis
& cum omnium par est di-
lectio unitatem datam esse ut
ceteris preemineret de qua for-
ma episcopi per unum quoque est
ordis distinctio & magna ordina-
tione prouisum est. Ne omnes
sibi omnia iudicarent sed des-
sent in singulis prouincis singu-
lis quorum intra frs haberetur
prima sententia & rursum qui-
dam in maioribus urbibus consti-
tuti sollicitudinem eius suscipe-
rent ampliore per quos ad
unam per se sedem uniuersalis
aetate cura conflueret & nichil us-

quam a suo capite sibi esse pre-
latum. sed ob eam quam
exigit etiam ipse dependat.
& sicut non uult grauis honestas
sarcinam ferre ita non audeat
alium in portabilem pondus in-
ponere discipulum in sumus
humilis & mitis magister iuden-
tis. Discite a me quia mitis sum
& humilis corde & in uocetis
requiem animabus uestris. iugum
enim meum suauis est & onus
meum leue est. Quod quomo-
do experiemur nisi & illud
inobseruantiam ueniat.

Quod idem dicitur quia maiore est
ut meritis minister ut qui autem
se exaltauerit humiliabitur
& qui se humiliat exaltabitur;

conicere episcopo a quibus legenti
soluam. Regressus ad nos
filius meus addidit ut sedis
nre diaconem tuum po-
posuisse memorauit ut de his
auctoritatem apostolicam sedis
acciperet que quidem magna
difficultatem diuinationis
uidentur adferre sed pro in-
spectione temporalium ne-
cessitatum adhibenda cura
tio est ut uulnera que aduer-

113 / 115
sione hostilitatis inlata
sunt religionis maxime
ratione sanentur.

Cum ergo p[er] bellicam
cladem & per gra-
uissimos hostilita-
tis incur sus itaque di-
dicatis. diuisa esse coniu-
gia. Ut abductis in
captiuitatem uiris.
femina eorum re-
manserint destitute.
que uiros pro prios
aut interemptos puta-
rent aut numquam ad-
monitionem crederent
liberandos. & in alioy
coniugium solitudine
cogente transierint.
Cumque nunc statuto re-
ru[m] auxiliante dno in me-
lora conuerso non nulli
eoy qui putabantur pe-
rissse remeant merito
caritastua uidetur. ambi-
gere quid demulieribus

que alius iuncte sunt uiris
nobis debeat ordinari sed quia
nobimus scriptum ad dno iungitur
mulier uiro. & iterum preceptu[m]
agnouimus ut quod d[omi]ni iunxit homo
non separet. necesse est ut legitima-
rum foedera nuptiarum rediite
granda credamus. & remotissimalis
que hostilitas intulit unicuique id quod
legitime habuit reformetur. Omni-
studio procurandum est ut recipiat
uius quisque quod proprium est.

**QUOD NON PROBEATUR ESSE
CULPABILIS QUI UXOREM CAP-
TI IN MATRI MONIO UIDE-
TUR ESSE SORTITUS.**

FXLIII.
Nectamen culpabilis iu-
dicetur et tanquam
alieni uiris per uasor
qui personam eius mariti
quiam non esse estimaba-
tur adsumpsit. Sic enim
multa que ad eos quine cap-
tiuitatem ducti sunt perti-
mebant unius alienum transi-
re potuerunt. & tamen ple-
num iusticie est ut his dem
reuer sis propria refor-
mentur. Quod si in manci-
piis uel in agris aut etiam
in domibus ac possessionibus
rite seruatur. Quantomagis

inconiugiorum redin-
tegratione faciendum
sit ut quod bellica neces-
sitate turbatum est,
pacis remedio refor-
metur.

**UTSI VIRI DE CAPTIVITATE
REGRESSI INTEMPERANTIA
VXORUM OFFENSI NON FU-
ERINT. ET VOLUERINT EAS
INCONIUGIUM RECIPERE
LIBERAM HABEANT FA-
CULTATEM**

Sed et si viri post longam
captivitatem reuerfi
ita indilectionem
suarum coniugum perse-
uerent ut eas cupiant in
suum redire consortium.
Omittendum est & inculpa-
bile iudicandum quod ne-
cessitas intulit & restituen-
dum quod fidelis poseit.

**UTSI MULIERES ADPRO-
RES MARITOS REDIRE VO-
LUERINT. VELUT IMPIAE
ECCLESIASTICAE COMMUNI-
ONIS PRIVANDAE SINT.**

Sicutem aliquae mulieres
ita posteriorum viro-
rum amore sunt capte
ut malint his coherere quam

ad legitimum redit confor-
tium. merito sunt notan-
de ita ut ecclesiastica
communione priventur.
que dere excusabiliter conta-
minatione criminis elege-
runt. Ostendentes sibi
met ipsa incontinentia
placuisse quod iusta re-
missio poterat sepiare.
Redeant ergo insuamsta-
tum uoluntaria redinte-
gratione coniugia neque
alio modo ad obprobrium
male uoluntatis traha-
tur quod conditio necessita-
tis & cor sit. Quasi sicut
he mulieres que reueren-
ti ad uiros suos noluerunt
impie sunt habende.
Ita ille que in affectum
& deo intum redeunt me-
rito sunt laudande.

De his autem christiani
qui inter eos a quibus
fuerunt capti uati
immolationis cibis ad serun-

runtur esse polluti .
consultationi caritatis
tue hoc etiam respon
dendam esse credidimus
ut penitentie satisfac
tione purgentur .

Que non tam temporis
longitudine quam cor
dis conpunc pensanda
est . & siue hoc teror ex
torserit . siue famis
suaserit non dubitetur
abolendum . cum huius
modi cibis p religionis
ueneratione sit sumptus .

nuero de quibus simi
liter dilectio tua
nos credidit consulendos
qui ad iterandum baptis
mum uel metu coacti

uel errore traductisunt .
Et nunc se contra catholice
fidei sacramentu egisse
cognoscunt . ea esse custodi
enda moderatio . que inso
cietatem nram non nisi p
penitentie remedium .

Et p inpositionem episcopa
lis manus communionis re
cipiant unitatem . Tempo
ra penitentiis habita me
deratione tuo consti tuen
da iudicio p ut conuerso
rum animos inspexeris
esse de uocati . pariter etia
habentes . etatis similis
intutum & periculum un
quorumque aut egritudi
num respicientes . necessi
tates in quibus si quis ita
grauiter iniquetur .

Ut dum ad hoc penitenti
desaluce ipsius desperetur
oportet ei p sacerdotalem
sollertudinem commu
nionis gratia subueniri .

am hui qui baptis mu
ab hereticis acceper

cum baptizati ante non fu-
issent sola sc̄i sp̄i inuocatione
p̄ impositionem manuum
confirmandi sunt. quia
formam tantum baptismi
sine sc̄i ficationis uirtute
sumpserunt. Et hanc re-
gulam ut sc̄itis seruandā
in omnibus ecclesiis predi-
camus ut lauacrum semel
initium nulla iteratione
uioletur dicente apostolo
Unus d̄s una fides unum
baptisma cuius ablutio
nulla iteratione temeran-
da est. sed ut diximus sola
sc̄i ficationis sp̄i sc̄i inuocanda
ut quod ab hereticis nemo
accipit acatholicis sacer-
dotibus consequatur. hanc
autem epistolam nostram
quam ad consultationem
tuam fraternitatis emisi-
mus. Ad omnes fratres
& conp̄uinciales tuos ep̄os
facies puenire. ut omnium
obseruantie data p̄ sit auc-
toritas. DAT XII. K̄T
APRILIIANAE CONS. MAIO
RHANI.

unde ordinationibus
sacerdotum quaedā
apud uos illicita usurpata
crebrior ad nos commean-
tium sermo perferret.
Ratio pietatis deigit ut p̄
solicitudine quam uniuersae
ecclesiae & diuina insti-
tutione dependimus rerū
fidem studeremus agnosce-
re uicem cura n̄ra p̄ficis-
centia nobis. & consacer-
doti n̄ro potentio dele-
gantes qui secundum scrip-
ta quae p̄ ipsum ad uos dire-
ximus de ep̄iscopis quorum
culpabilis ferebatur elec-
tio quid uentis haberet
inquireret. nobis que
omnia fideliter indica-
ret. Unde quia idem
plenissime notitia n̄re
cuncta reserauit. & sub
quibus qualibus que rec-
toribus quaedam xp̄i ple-
bes in partibus p̄uincie
caesariensis habeantur
sincera nobis relatione
pate fecit necessarium fuit
ut dolorem cordis n̄ri.

quo p̄ dominicorum grege
periculis estuamus datis
nunc quoque ad dilectionē
uestram litteras p̄mere
mus. Mirantes tantum
apud uos per occasionem
temporis impacati. aut
ambitionum pr̄sumpti
onem. aut tumultum ua
luisse popularem. ut in
dignis quibus que & longe
extra sacerdotale meritū
constitutis. Pastorale
fasti gium. & guberna
tio ecclesie dederetur.
non est hoc consulere po
pulis sed nocere. nec pres
tare regimen sed augere
discrimen. integritas
enim presidentium
salus est subditorum.
Principatus autem quem
aut seditio contulit. aut
ambitus occupauit etiā
senioribus atque actib.
non offendit. ipso tam
iniustus est p̄nitiosus
exemplo & difficile est
ut bono peragantur exitu
qua malosunt inchoata
principio. Quod si in qui
bus libet ecclesie gradibus

415 117
pudentur scienter que curan
dum est. ut in dñi domo
nihil sit inordinatum ni
hilque pr̄posterum quan
tomagis elaborandum est.
ut in electione eius quisupra
omnes gradus constituitur
non erretur. nam totius
familie dñi sexus. & ordo natabit
si quod requiritur in corpore non
sit in capite. ubi est illa beati
pauli apostoli per sp̄m d̄i emissa
pr̄ceptio. qua in persona timo
thei omnium xpi sacerdotum nu
merus eruditur. & unicuiq; nr̄um
dicitur. manus cito nemini inposueris
neq; communices peccatis alienis.
Quid est cito manus inponere
nisi aut etatem maturitatis.
aut tempus examinis. aut
meritum oboedientie. aut
experientiam discipline sa
cerdotalem honorem tri
buere non probatis. & quid
est communicare peccatis
alienis. nisi talem effici
ordinantem qualis & ille.
est qui non meruit ordinari.
Sicut enim boni operis sibi
comparat fructum qui nec
tum tenet. in eligendo sa
cerdotem iudicium ita gra

ui semetipsum afficit
damno. qui in suam colle
gium adsumat indignum.
Non ergo in cuius quam p
sona preter mittendum
est. quod institutis gene
ralibus continetur.
Nec putandus est honor ille
legitimus. qui fuerit con
tra diuina legis precepta
conlatus. Dicente enim
apostolo inter alias electi
ones regularis episcopus
ordinetur. Quem unus
uxoris uirum fuisse aut
esse constiterit. tam sa
crata semper habita est.
Ista preceptio. ut etia
de muliere sacerdotis eli
gendi eadem intellegatur
seruanda condicione for
te illa que in societatem
eius ueniret. Quia li
non habuisset uxorem
alterius uiri esse ex pta
coniugium. Quis igitur
tolerare audeat quod in
tanti sacramenti ppe
tratur iniuria. Cum
huic magno uenerandoq;
mysterio ne diuina qui
dem legis statuta defuerit.

Quibus euidenter est dis
finitum ut uirginem sa
cerdos accipiat. & alte
rius thorum nesciat
coniugis. que uxor futu
ra est sacerdotis. Si ergo
etiam in ueteri testa
mento hec sacerdotali
coniugiorum forma
seruata est. Quanto
magis sub euangelii gra
tia constitutis apostolicis
debemus seruire precep
tis. Ut quamlibet
quis bonis moribus predi
tus. & scis operibus in
ueniatur ornatus. Nequa
quam tamen uel ad diacono
ni gradum uel ad presbri
teri honorem. uel ad
episcopatus culmen ascen
dat. Si ad ipsum non unus
uxoris uirum aut uxorem
eius non unus uiri fuisse
claruerit. Monente
uero apostolo atque dicen
te. & hi autem proben
tur primum. & sic mi
nistrent. Quid aliud in
tellegendum putamus nisi
ut in his puectionibus non
solum matrimoniorum

testimoniam sedeciam
 laborum merita cogite
 mus. Ne aut abaptismo
 nobellis. aut a seculari
 actu. repente conuersis
 officium postulare cre
 datur. Cuius omnes
 gradus militie xpiane
 de incrementis q̄ sec̄ cum
 debeat estimari. An
 possint cuique maiora com
 miteri. merito beatorum
 patrum uenerabiles sanc
 tiones cum de sacerdotum
 electione loquerentur.
 Eisdem ut idoneos sacris
 administrationibus cen
 fuerint qui multo tempore
 p̄ singulos officiorum gra
 dos p̄uerti. & perimen
 tum sui p̄babile p̄buis
 sent. Unicuique testi
 monium uite sue actuum
 que suorum ratio p̄hibe
 rē. Si enim ad honores
 mundi sine suffragatio
 temporis. sine merito la
 boris indignum est p̄ueniri
 & notari ambitus solent.
 Quos p̄ uitatis documenta
 non aduabent quam diligens
 & quam prudens habenda est

dispensatio diuinorum mune
 rum & celestium dignita
 tum ne in aliquo apostolica
 & canonica decreta uiolentur.
 Et his eccl̄a dñi regenda cre
 datur. Quilegitimarum
 institutionum nescit & totus
 humilitatis ignari non ab im
 finis sumere. sed a summis
 uolunt habere principium
 Cum ualde iniquum sit et
 absurdum ut imperiti ma
 gistris noui antiquis. etru
 des p̄ferantur emeritis.
 In domo quidem magnificat
 apostolus disserit. necesse est
 ut uasa diuersa sint. quedā
 aurea. & argentea. quedam
 uero lignea & fictilia. sed
 horum ministerium p̄mate
 rie qualitate discernitur.
 nec idem est pretiosorum
 usus & uilium. Nam inor
 dinata erunt omnia si ficti
 lia aureis & lignea p̄se
 runtur argenteis. sicut
 autem in lignis & fictilibus
 eorum hominum species
 figuratur. qui nullis adhuc
 uirtutibus nitent. Itam
 aureis et argenteis. his sine
 dubio declarantur qui per

longe eruditionis ignem. Et
per fornacem diuturni laboris
excocti. aurum purum. et
argentum purum esse merue-
runt. quibus si merces prole-
uotione non redditur. omnis
ecclesiastica disciplina resolu-
tur. Omnis ordo turbatur
dum in ecclia qui nullum subi-
erunt ministerium. per-
uerso eligentium iudicio
indebitum obtinent prin-
cipatum. Cum ergo inter-
uos tantum ualuerint. aut
studia popularium. aut
ambitus superbiorum. ut
non solum laicos. sed etiam
secundarum uxorum uiros
aut uiduarum maritos. ad
officium cognoscamus pasto-
rale peruectos. Nonne aper-
tissime exigunt cause. ut
ecclesie in quibus ista com-
missa sunt. iudicio se uerore
purgentur. & non solum in-
tales presules. sed etiam
inordinatores eorum. ultio
competens proferatur.
Sed circumstante nos hinc
mansuetudo clementie. hinc
censuram iustitie. & quia
uniuersis sedis apostolice

pietate ita tantam temperare
debemus sententiam.
Ut trutinato pondere
delictorum quorum utiq;
non una mensura est. que
dam credamus. ut cum
toleranda quedam uero
penitus amputanda.
Eos enim qui uel secundas
nuptias inierunt. uel ui-
duarum se coniugio socia-
runt. nec apostolica nec
legalis auctoritas sacer-
dotum obtinere per-
mittit. & multo magis
illum si fuerit in uestro
iudicio confutatus. qui
sicut ad nos relatum est
duarum simul est mari-
tus uxorum. uel illum
qui ab uxore dimissus alte-
ram duxisse perhibetur.
Ceteros uero quorum per-
uectio hoc tantum repre-
hensionis incurrit. Quod
ex laicis ad officium episco-
pale delecti sunt. neque
ex hoc quod uxores habent
possunt esse culpabiles
susceptum sacerdotum.
Tenere permittimus non
preiudicantes apostolice

sedis statutis. Nec beato
 rum patrum regulas
 resolventes quibus salu
 briter constitutum est.
 Ne primum aut secundum
 alter tium in ecclesia
 gradum. quisquam lai
 corum quibus libet sus
 fragis stultus ascendat.
 priusquam ad hoc meri
 tum p legitima augmen
 ta pueniat. quod enim
 nunc ut cumque patimur
 esse uernale. Inultum
 postmodum esse non pote
 rit. Siquisquam id qd
 omnino interdiximus
 usurpauit. quia remissio
 peccati non dat licentia
 delinquendi. nec quod
 potuit aliqua ratione
 concedi. fas erit ampli
 us in puna committi.
 De omnibus fere que frs
 nri potentis relatio con
 tinebat plenisse dilectio
 nem uram p dauid fra
 trem & coepm nrm.
 qui et sacerdotio merito
 nobis est pbatus & morib.
 uideatis instructum
 sup fratres ut concordit

salubres suscipiatis hortatus.
 & nihil p contentionem
 agentes. sed ad omne stu
 dium deuotioni unanimis
 diuinis et apostolicis con
 stitutionibus pareatis.
 Et in nullo patriamini pro
 uidentissima canonum
 decreta uiolari. que eni
 certarum remissimus con
 sideratione causarum
 antiquis de incepti custo
 dienda sunt regulis ne qd
 ad tempus pia lenitate
 concessimus iusta postu
 latione plectamus. In eo
 specialius & p pensius
 commouendi. qui ne pis
 ordinandis scorum
 patrum statuta negle
 xerunt. & quos refuta
 re debuerint consecra
 rint. Unde si qui epis
 copitalem consecrauerint
 sacerdotem qualem esse
 non liceat. etiam si ali
 quo modo damnatum p
 prii honoris euaserint.
 Ordinationis tamen ius
 ulterius non habebunt.
 nec unquam ei sacramen
 to inter erunt. quod ne

glecto diuino iudicio inmeri-
to preestiterunt. illud
sane quod ad sacerdotale
pertinet dignitatem in-
ter omnia uolumus cano-
num statuta seruari. ut
non in quibuslibet locis neq;
in quibuscunq; castellis.
& ubi uice annos fuerunt
episcopi consecrentur.
Cum ubi minores sunt ple-
bes minores que conueniunt
presbiterorum curas suf-
ficiat. episcopalia autem
gubernacula non nisi ma-
ioribus populis & frequen-
tioribus ciuitatibus oportet
presidere. Nec qd
scorum patrum diuinitus
inspirata decreta ue-
tuerunt. uiculis & posses-
sionibus uel obscuris & soli-
tariis municipis tribua-
tur sacerdotale fastigium.
& honor cui debent ex-
cellentiora committi.
ipsa sui munere uositate ui-
lescat. quod nunc in sua
diocesi restitutus episcopus
factum esse causatus est.
et rationabiliter postula-
uit. Ut si episcopi eorum

locorum in quibus non debu-
erant ordinari humana
condicione decesserant.
Loca ipsa ad usum eius uicis-
situdinis redeant quia inuti-
le est ut sacerdotale dig-
nitas inconsiderata ordi-
nantis facilitate supflua
multiplicatione minua-
tur. De his autem que
in sacro uirginitatis pro-
posito constituta barbarica
pertulerunt uolentiam &
integritatem pudoris
non animo sed corpore
perdidit. Eanobis ui-
detur seruanda modera-
tio. ut neque inuiduorum
deiciantur gradum. sed
in sacrarum & perseveran-
tium uirginum numero
censeantur. Quibus sim-
ilibus uirginibus perse-
uerant. & castimonie
soliditatem mente custo-
diunt. sacramentorum
non est neganda commu-
nio. quia iniustum est
illa in eo uel argui. uel
notari. quod non uolunt
emittere. sed uis hostilis
eripuit. Causam quoque

lupicini episcopi illic
 subemus audiri cum mul-
 tum & sepius postulant
 communionem hac rati-
 onem reddidimus quo-
 nam cum ad hunc iudici-
 um p uocasset. Inmeri-
 to eum pendente nego-
 tio a communionem uideba-
 mus fuisse suspensum.
 Adiectum etiam illa est
 quod huic temere super-
 ordinatus esse cognoscitur
 qui non debuit ordinari
 ante quam lupicinus
 in presenti positus,
 aut confutatus aut
 certe confessus. Iuste
 possit subiacere senten-
 tia ut uocantem locum
 quem ad modum disci-
 plina ecclesiastica exigit.
 Is qui consecratur ac-
 ciperet. si que uero
 alie emerferint cause
 que ad statum ecclesia-
 rum & ad concordiam
 pertineant sacerdotum.
 Illic sub timore dñi uolu-
 mus uentilentur. & de
 componendis atque com-
 positis omnibus adre latio

plena mittatur. Uteaque
 iuxta ecclesiasticum mo-
 rem iuste & rationabiliter
 fuerint definita nostra
 quoque sententia roboren-
 tur. DAT IIII ID AUG.

**FLABIO BASILISCO ET
 HERMINERICO. LXIIII.**

Sub die xvi kalenda-
 rum decembariarum.
 Residente uero uene-
 rabile hilario papa. In ba-
 silica scē marie. & ma-
 ximino tauritanum ci-
 uitatum p uincie gallia-
 rum ingenuo aebri do-
 nensi prouin̄ ff. medio-
 lanensi p uincie ff. satur-
 nino abimio nensi p uincie ff.

P	etro	portuensi.
P	aulino	aquebiensi.
P	rino	atellano.
P	alladio	sulpirati.
G	audentio	abitiensi.
S	othere	neapolitano.
T	iburtio	capuano.
P	robo	canusino.
G	audentio	scyllateno.
F	elice	lucensi.
E	ubodio	crispenensi.
E	usebio	senensi.

Maiano	astensi.
Iusto	faberino
Felice	seppontino
Concordio	barino
Grano	
Caprario	casitani
Ianuario	presertino
Constantio	aquinati
Adeodato	cumano
Prætextato	interamiano
Tiberio	curiu. sabinoru.
Claudio	paurolano
Gerontio	camerino
Adeodato	uelliterno
Lucifero	tifernis meturif.
Crispiano	subaugustano
Romano	albanensi
Serbodesi	numentano
Florentio	talesino
Hilario	amerino
Candido	tiburino
Paulo	foronouano
Eusebio	sutrino
Apuleia	tarquinensi
Gaudenzio	anteatino
Asterio	gabinati
Proiectio	nepefino
Asterio	forocluidenti
Philippo	numatuti
Gaudenzio	uecconensi
Restituto	octabio agrif.
∞	∞ ∞

Residentibus etiam uni
uersis presbiteris san
ctibus quoque diaconibus
**HILARUS EPS ECCLIAE
CATHOLICAE VRBIS
ROMAE SYNODO PRAE
SIDENS DIXIT**

Quoniam religiosus scō spū
congregante con
uentus hortatur
utque cumque pdiscipli
na ecclesiastica sunt cura
diligentiori tractemus.
Si placet fratres eaque
ad ordinationum tenore
petunt. Iuxta diuine
legis præcepta & niceno
rum canonum constituta.
Ita iubente dño in omne
eum mansura solidemus.
Ut nullifas sit sine status
sui periculo uel diuinas
constitutiones uel apos
tolicae sedis decretate
merare quia nos qui
potissimi sacerdotis
administramus offi
ciatum transgres
sionum culparespicit
sinecausis di. desides.
fuerimus inuenti.
Quia meminimus qd

timere debemus. qualiter
commine tur dñs neglegent
ne sacerdotum siquidem
reatu maiore delinquit
qui potiore honore per
fruitur & grauiora facit
uitia peccatorum subli
mitas dignitatum

Cauendum ergo imprimis
est ne ad sacros gradus
quod gestis prioribus ante
prescriptum est quisquā
qui uxorem non uirgine
duxit aspiret. Repellen
dus etiam quisque insecum
de uxoris nuptias

Contra apostolica pre
cepta uenerint in sen
litterarum. nec non
saliqua membrorum
damna p̄ pessi. & hñ qui
de penitentibus sunt ad
sacros ordines aspirare
non audeant. Quisquis
talium consecrator &
titerit factū ipse
dissoluet. et quod com
misit inlicite autade
cessariis suis inuenit
admissum si p̄ prium
periculum uult uita re
damnatit. Nos enim

in nullo uolumus se ueritatem
ultionis exercere. Sed qui in
causis dñi contumacia uel de
lictu deliquerit. aut ipse
quod p̄ peram fecit abolere
noluerit in se quicquit in
alium non resecarit inueni
et quod ut deinceps possit
tenacius custodiri. Si pla
cet omnes causas & subscrip
tiones p̄ prias commodate.
ut si no di ali iudicio aditus
claudatur inlicitis.

**AB OMNIBUS EPISCOPIS
ET PRESBITERIS
ADCLAMATUM EST**

Exaudi xpe hilaro uita.
D. vi. Hec confirma
uimus. hec docemus. D. viii.
Hec tenendasunt. hec ser
uandasunt. D. v. doctrine
uñe gratias agimus. D. x.
Ita ut in p̄ petuo seruentur
rogamus. D. xv. per
dom num petrum. ut in
p̄ petuo seruentur rogamus.
D. viii. hec presumptioni
quam frat. D. x. qui hec
uiolauerit in se inuenia.
D. viii. & factosilento.

HILARUS EPS DIXIT.

Preterea fratres noua

& inuidita sicut ad nos mis-
sis de hispanus epistolis
sub certa religione puenit.
In quibusdam locis pueri-
tatum semina subinde
nascuntur. Demique
nonnulli episcopatum
quibus non nisi meritis
precedentibus datur
non diuinum munus sed
hereditarum putantes
esse conpendium. Cre-
dunt sicut res caducas ita
sacerdotium uelut legati
aut testamenti iure
posse dimitti. Nam ple-
rique in montis confinio
constituti in locum suum
feruntur. alios de signa-
tis nominibus subrogare.
Ut scilicet non legitima
expectetur electio.
Sed de sancti gratifica-
tio p populi habeatur
ad sensu quod quam graue
sit estimate. atque
ideo si placet etiam hanc
licentiam generaliter
decessis adferamus. ne
quod turpe dicitur et homi-
nis patet de hereditate
dicitur. ut & iam quod ad pos-

platum est aduam etiam
possit puenire notitiam.
Hispanorum fratrum
& coepiscoporum nos-
trorum scripta legan-
tur paulus notarius re-
citauit.

**BENEFISSIMO ET APO-
STOLICA REUERENTIA
ANOBIS IN XPO COLENDO
PAPAE HILARIO ASCANUS
ET UNIUERSI EPI TARRA-
CONENSIS PRO UC**

Quam curam apostola-
tus ut. De puincia
arum suarum sacerdotibus
genti. Felix noster inlustri
uincensio duce puincia
nra referente cognoui-
mus. Cuius impulsu uoti
nra mousum. Scribendi
pna de uotione. surrexit.
Ergo puincia. litterario
sermone de uita coronae
uine obsequia de sentes
his que sumus. ut dignatio-
ne quiceteros etiam humi-
litate nra inuocationi-
bus nris in mente habere
dignemur. Beatissime
& apostolica reuerentia
in xpo anobis colende pater.

illud specialius de pre
 cantis ut factum
 m̄m̄ quod tam uoto
 poene omnes puincie
 quam exemplo uetusta
 tis innoticiam nostrā
 deferatur. Per pestis
 adsercionibus nostris
 roborare dignemini
 & cum legeret. ab uni
 uersis ep̄is & p̄bris ad
 clamation est. Gau
 dix̄pe hilario uita
 D. x. Hæc præsump
 tionum quam fiat
 D. vi. Que di sunt
 ab homine dari non
 possunt. D. vii. p
 dominum petrum ut
 impetuum seruentur
 D. vii. hæc ut reser
 uentur rogamus

HILARUS EP̄S DIXIT.
 lege paulus notat̄
 recitauit ep̄isc̄ uaro
 hensium ciuitatis sc̄s
 nundinarius sortem
 & pleuit conditionis
 humane. hic ep̄isco po
 uenerabili fratri n̄ro
 hermeo quem ipse antea
 in diocese sua nobis uolen

tibus constituerat. Dere
 linquens ei quod potuit ha
 bere paupertatis suppre
 me uoluntatis arbitrio
 in locum suum. ut substitu
 eretur optauit. Sed de
 functi iudicium in eius me
 ritum non uacillat. Et
 cum legeret probus ep̄s
 e consensu surgens. D. illud
 licuit. hoc non licuit succes
 sores d̄s dat auctoritate
 ur̄a resistite hui rei per
 apostolatam ur̄m.

HILARUS EP̄S DIXIT.
 p̄curre que coeperas pau
 lus notat̄ recitauit. Siqui
 dem omnis clerus & plebs
 eiusdem ciuitatis & opti
 mi & plurimi puinciales.
 ut idem in eius locum ob
 seruaret anobis sperauer̄
 dato consensu. Nos cogi
 tantes de functi iudicium.
 & p̄bantes eius uitam & ex
 nobilitatem atque multi
 tudinem qui petebat.
 Simul et utilitatē eccl̄e
 memorate optimum duxi
 mus ut tanto sacerdoti
 qui ad diuina migrauerat.
 non minoris r̄e r̄ti. substi

tueretur antistes preser-
tim cum ecclia illius muni-
cipii. In qua ante fuerat
ordinatus. Semper huius
ciuitatis ecclesie fuisse dio-
cesis constet. Ergo sup-
pliciter precamur aposto-
latum ur̄m ut humilitatis
nr̄e quod iuste a nobis ui-
detur factum. ur̄a aucto-
ritate firmetis. Lamitu-
dum sane questi fuera-
mus litteris nr̄is de pre-
sumptione siluani episcopi.
& miramur quod nulla
apostolatus ur̄i respon-
sa suscepimus. Nunc hec
eadem suggerentes pe-
timus. Ut quid sup his
rebus obseruandum sit
apostolicis sermonibus
nos dignemini informare.
Et ne forsitan ꝑ negle-
gentiam portitoris aut ꝑ
longinui itineris difficul-
tatem humilitatis nr̄e
ad uos scripta non potue-
runt. & hoc negotio pue-
nire. etiam suggestionē
ur̄am maluimus iterare
& subscriptio orantem
ꝑ nobis sc̄m apostolatum

ur̄m iugiter uo diuina con-
seruet. eternitas nobis
omnibus & ecclesie sue
domine uere nr̄ & apos-
tolice papa.

**HILARUS EPISCOPUS
DIXIT ALIÆ EPISTO-
LÆ RECITETUR.
PAULUS NOTARIUS
RECTAUIT.**

Domino beatissimo &
apostolica reueren-
tia. a nobis in xpo colen-
do papa hilario. ascamus.
& uniuersi episcopi. tar-
raconensis quincie.

III. ETIAM SI NULLA
restaret necessitas eccle-
siastice discipline expe-
tendum reuera nobis
fuerat. Illud prius legū
sedis ur̄e. quo susceptis
regni clauibus post re-
surrectionem saluato-
ris ꝑ totum orbem bea-
tissimi petri singularis
predicatio uniuersorū
inluminacione ꝑspexit.
Cuius uicariū. principa-
tus sicut eminet. ita me-
tuendus est ab omnibus
& amandus. ꝑ inde nos dñ

in uobis primitus adorantes
 cui sine querella ser-
 uitis ad fidem recurri-
 mus apostolico ore lau-
 datam uidere sponsa
 querentes unde nihil
 errore. nihil presump-
 tione sed pontificali to-
 tum deliberatione pre-
 cipitur. Cum haec ita
 se habeant est tamen in-
 ter nos falsus frater cu-
 ius presumptione sicut
 diutius tacere non licuit.
 Ita & loqui futuri iudicii
 necessitas imperauit.
 Siluanus quidem episcopus
 calogorre in ultima
 parte nostra prouinciae
 constitutus diuinatione
 nesci sibi indebita usur-
 pando humilitatem **H**
 ad hoc usque perduxit
 ut contra eius uanis si-
 mam superstitionem se-
 dis urbe. Unicum re-
 medium flagitemus
 hic namque iam ante
 septem aut octo am-
 plius annos post ponens
 patrum regulas. Et uita
 instituta despiciens.

nullis penitentibus populis
 episcopus ordinauit. Cuius
 praeposterum factum exis-
 timantes fraternitatem paci-
 ficamque posse admonitio-
 ne sanari. p[er]fecit impe-
 ius denique dum contra
 uetustatem canonum
 contra synodi constituta
 alterius fratris nostri
 presbiteri spiritu tantum
 presumptionis accensus
 in eodem loco qui illi fue-
 rat destinatus. Cui in-
 uito & repugnanti impo-
 fuerat manus & qui non
 iam coetus fuerat adgre-
 gatus episcopum fecit.
 Hinc factum est unde eius
 miserrima temeritate
 ad nos cesar agustinae ur-
 bis episcopus frater noster
 uniuersa referret.
 Cuius diligentia & sollici-
 tudo admodum prospere-
 rat. Si in aliquo p[er]fuisset
 siquidem cunctis in uici-
 nis positus episcopis nese-
 schismatico adiungerent.
 frequentissime contradi-
 xit. Sed obstinatione dam-
 nabili tantumquod erat

inlicitum. & quod robus
pudore est dicere non eru-
buit solus ille committere.
p inde quibus presumptio-
nibus que unitatem diui-
dunt que schisma faci-
unt uelociter debet oc-
currere. Quae sumus sede
uam ut quod superat
parte obseruare ueluti
apostolicis affectibus in-
struamur. Quatenus
fraternitate collecta p
latis in medium uenerim
di synodi constitutis con-
tra rebellionis spum
ura auctoritate subni-
xi quid oporteat & de
ordinatione & de ordi-
natio fieri intellegere do-
iubante possimus. Erunt
pfecto ur triumphus si
apostolatus ur temporib;
quod sci petri cathedra
audeat ecclesia si nouella
dilutionum si uina fue-
runt scripta & subscrip-
tio. Orantem p nobis
scm apostolatum ur in
iugiter uo diuina conserua-
ta eternitas deus.

AD INCIPIENDUM
UTELIS AD CLAMATIONES

- U**thec emundentur ro-
gamus. D. vi. ut haec
recitentur rogamus. D.
vii. Ut disciplina serue-
tur rogamus. D. viii.
Ut antiquitas seruetur ro-
gamus. D. viii. Ut disci-
plina seruetur rogamus.
D. v. Ut canones custo-
diantur rogamus. D. viii.
Ut in presumpcionibus
iudicetur rogamus.
D. viii. Ordinatio apos-
tolica inlibata seruetur.
D. viii. Exaudi xpe
hilaro uita. D. v.
Dignus papa dignus doc-
tor. D. viii.

HILARUS EPS DIXIT
acceptis que recitata
sunt de omnibus nunc
scis speciales sententias
do uobis spirante de pntie
maximus eps ecclesie
tauritanis. D. incustodi-
endis omnibus que ad sa-
cras ordinationes pntent
disciplinis melius sen-
tentia mee p fessione
de uincio nihil ame

unquam eorum que
 prohibita sunt esse facien
 da dereliquis. censeo ut
 quisquis talia fecerit
 aut electa in ecclesiis
 resicare noluerint no
 uerit se graues. Causas
 in apostolice sedis iudi
 cio redditurum. In
 quo illi necesse erit subi
 re sententiam. Inge
 nuus ep̄s ebrunensis.
 Dixit mihi quoque eadē
 de omnibus partibus sen
 tentia est qua me ipsū
 constringa. ne quid
 ame unquam de his
 que sunt interdicta
 temptentur. Quia
 noui statum & p̄fessi
 onem meam. Decete
 ris etiam censeo ut quis
 quis statutorum trans
 gressor & titerit sciatis
 ecclesiastice regule la
 queis in nodari. & rea
 tum apostolice sedis in
 currere. Paulus ep̄s
 aque uue. Dixit
 ego quoque simili me leg
 constringo & decete
 ris qui transgressores

tores fuerint pariter
 censeo ne eis sine periculo
 sui. quicquam tale tempta
 re liceat quod merito de
 beat uindicare. Primus
 ep̄s ecclē. atellane. Di
 hoc & ego censeo esse obser
 uandum. Palladius ep̄s
 ecclē. salpina. Dixit
 nihil me contra discipli
 nam ecclesiasticam uel
 statuta sc̄orum canonū
 facturum esse polliceor.
 Tribertus ep̄s ecclesie saba
 nensis. Dixit. p̄fiteor
 me statuta sedis apostoli
 ce in omnibus custodire.
 & si in ecclesia mea cleri
 corum aliquem contra
 precepta sc̄orum canonū
 deprehendero. aut mulie
 rem duxisse aut duas ha
 bere uxores. ab ecclesiis
 tico officio separari.
 Ab inuertis episcopis dictū
 est. sententias fratrum
 omnes sequimur. omnes
 confirmamus & obseruan
 dum esse. decernimus.
 Exaudi x̄p̄e. hilario uita.
 Dixit. que male admissa
 sunt p̄te corrigantur. Die. viii.

quod non licet non fiat. Dixim.

HILARUS EPISCOPUS
ecclesie urbis romae. s^{en}o
di presedens. dixit
qm̄ presentis de fini
tionis forma quae
secundum scōrum est
STATUTA sententia
In omnium ecclesiarum
notitiam peruenire de
cernimus. ne cuiquam
prosupposita ignora
tione. licere quod non
licet. e dere gesta
notariorum sollicitudo
cura ut. ~~ut~~ ~~ut~~ ~~ut~~

PRAECEP

HTVM
HILARUS EPISCOPUS
ASCANIO ET THICERSIS
EPISCOPIS TARCHONENSIS
PROVINCIAE

Postquam litteras ur̄e
dilectionis accepimus quib.
presumptiones. siluani ep̄i.
Calagorensium ecclesie re
tundi petistis. & rursus
uerceno nensium queritis
nimis illicita uota firma
ri. honoratorum & posses

forum. t^{er}rias. sonensiu.
castanensium. calagori
tanorum. ueregensium
triciensium. luuiensium.
& uero uiscensium ciuitatis.
Cum subscriptionibus di
uersorum litteras nobis
constat ingestas. p̄ quas
id quod de siluano querella
ur̄a de prompserat excusa
bant. sed reprehensione
iustissima. Eorum pariter
iusta allegatione non care
bat. Quia praeter consci
entiam metropolitanam
fratris. & coep̄i nostri.
ascani non nullis ciuitatib.
ordinatos claruit sacer
dotes. unde qm̄. quicquid
ab alterutra parte est in
dicatum. Omni uidemus
p̄ ueritate confusum tem
porum necessitate per
specta hac ratione decerni
mus adueniam pertinere
quod gestum est. Utm̄
nil de inceptis contra pre
cepta beati apostoli. nihil
contra nice norum canonū
constituta tempe mur
hoc autem primam iuxta
eorundem patrum regulas

uolamus custodiri. ut nul
 lus preter notitiam atque
 consensum fratris ascami
 metropolitani aliquate
 nus consecretur antistes.
 quia hoc & uetus hordo te
 nuit hoc trecentorum
 x & xiii. scōrum patrum
 definiuit auctoritas. Cui
 quis obuias se tenderit
 manus eorum se consortio
 facetur indignum. quorū
 preceptionibus resultant.
 In quorum contumelia sup
 uo spū etiam pars illa con
 temnitur que uideatur
 Ne quis relicta ecclesia sua
 ad alteram transire pre
 sumat quod nimis impue
 quonhibentibus & uideo
 leatur grauis uobis que
 rentibus. Irineus episc
 conatur admittere que nra
 auctoritate reuocari cupitis.
 quos maxime de rebus inli
 citis magna indignatione
 quatis accendi. les tser go
 inconuentu fratrum quos
 natalis mei festiuitas con
 gregat litteris uris que
 de ordinandis episcopis se
 cundum statuta canonum

uel p decessorum eorum decre
 ta sunt plura sentia gestorum
 que pariter dirēimus tenore
 discetis. Unde remoto ab eccla
 uercenonensi atque ad sua re
 misse in neo episcopo sedatis p
 cerdotalem modestiam uolunta
 tibus que p ignorantiam eccle
 siasticarum legum desiderat
 quod non licet optinere talis
 p tuis declero proprio uer
 cenonensibus episcopus ordi
 netur. qualem te precipue
 frater ascami oportet eli
 gere & deceat consecrare.
 Nisi aliter forte factum fu
 erit. non sine oburgatione
 tui maxime nominis retam
 dat. nra preceptio quod in
 inuiam di aquo specialiter
 sacerdotium est gratia
 dignitatum di dixerimus
 admissum. nec e piscopi ho
 nor hereditarium ius putet.
 quod nobis sola di nri xpi be
 nignitate confertur. ordina
 tus ergo nunc episcopus qui licet
 ante te ignorante p uecti sunt.
 cum suis uectoribus meruerint
 submeri. hac ratione firmu
 mus sine uidue maritus
 quon fuerit. & in unius

uirginis nuptiis ac uota conue-
nerit. Sicuti legalia con-
stituta precipiunt dicendo
sacerdos uirginem uxorem
accipiat. non uiduam. non re-
pudiatam. secundum quod
etiam beatus apostolus pau-
lus magister gentium de his
qui fieri desiderant sacerdo-
tes propria institutione non
tacuit dicens. unius uxoris
uirum cuius tenore senten-
tie ita informati esse debe-
nt. ut inter cetera que ca-
uenda sunt hec studeatis.
precipue custodiri. que
cognoscitis ante uniuersa
mandari. In quibus etiam
picipiendum est. Ne duo
sint in una ecclia sacerdotes.
nec litterarum ignarus.
aut carens aliqua parte
membrorum. uel etiam
repententibus aliquis ad
sacrum ministerium prorsus
sinatur accedere nec tantu
puteatis petitiones ualere
populorum. Ut cum his
parere cupitis uoluntatem
di nri. que nos peccare p-
hibet deseratis. Cuius indig-
natio & hoc grauius commo-

uetur quia benignitas eius
dum fiunt illicita p-
quis sunt inter pretes pla-
cationis offenditur. Ut
autem omnia secundum hec
que scripsimus corrigantur.
presentes litteras tralano
subd. nro ueniente dire-
ximus quod si hinc eos
episcopus ad ecclesiam suam
deposito in puitatis ambi-
tute edire neglexerit.
quod ei non iudicio sed
humilitate prestabitur.
Remouendum se ab episco-
pali consortio esse cog-
noscat. DAT. III. KL. FE-
LIANUARUM basilico
& herminico. uice.

**INCIPIIT CONS-
TITUTA PA-
PÆ SIM-
PLICII.**

**SIOPLACTOS EPS. IOB EPO
RADIENNTI.**

Siquis esset intutus
ecclesiastice discipline
uel si quid apud te fa-

cordialis modestie tene-
 retur. numquam pleo-
 nibiles per petrarerentur
 decessus a quibus si nullo
 te pater narium regula-
 rum poterat continere
 precepto saltim scie me-
 morie p decessoris tuis fu-
 eras reueandus. Exem-
 plo qui cum faciendo
 presbiterum minus
 deliquisset inuitum sen-
 serat tamen dignum pu-
 tali usurpatione iudicium.
 Ubi ista didicisti. que
 infratrem & coepiscopu
 m m gregorium non
 electione sed inuidia
 ppetrauerat. Quem in se-
 cusabili uolentia ptraui-
 ad te passus est atque ue-
 xari duc ei honorem tan-
 tum non per animam
 tranquillitatem sed p
 amentiam. Sicut di-
 cendum est interrogare.
 Neque enim talia potuis-
 sent fieri sanitate con-
 silii. nolimus exagigera-
 re quod gestum est ne-
 cogamur iudicare quod
 dignum est. Nam prius

legum mereretur amittere
 qui pmissa sibi abutitur potes-
 tate. sed una nos oratio fa-
 cit esse sententiae molliores.
 quam malumus. te fratre
 & coepo nro p iectore seren-
 te cognoscere. Dominus
 litteris ppter obprium
 publicare. nam scandalum
 cuius auctor agnosceris.
 Ita moderatio nra compes-
 cuit. ut frater & coepi
 meus gregorius. Quem
 non puectum consta esse.
 sed pulsum nullam causam
 sicut petuit tecum habiturus
 mutacensem gubernat
 eccliam & contu uernum
 spirale quod fontari non
 oportebat inuitum non
 recusat amplecti. Cui siquid
 negotii forsam emerferint.
 Cuius ab eo uel contra eum
 petatur. Examien necessitati-
 bus. Nam qual faciente te
 compellitur. sustinere hac
 de pinitione. consulemus.
 Ut re fusio pre dio quod ante
 annum ibi datum esse com-
 memorat. atque ad eccliam
 rauennatem reuerso pos-
 sessio in bononiensi.

lidorum redditum liberorū
sine dubitatione tradatur
indiem scilicet uite eius. sal
uo p p̄rietatis iure rauenna
tis ecclē. ad quam post pre
dicti obitum reuertetur.
Quod si non fuerit m̄s p̄ri
tum constitutis. quid post
transgressionem maneat
contumacem ipse perpendis.
Denuntiamus autem quod si
post hac quidquam tempre
sumpseris. & aliquem seu
ep̄m seu presb̄iterum.
seu diaconum inuitum
facere forte credideris.
Ordinationes tibi rauenna
tis ecclē. uel emiliensis
nobis auferendas. DAT
III. K. IUN. SEVERINO

VI. CONS
**SIMPLICIUS EPISCOPUS
FLORENTIO AEquITIO
ET SEVERO EPIS;**

Relationos ur̄e dilectio
nis instruxit. & gesto
rum ser̄io plenius incrima
uit. Gaudentium ausinien
sis ecclē sacerdotum contra
statuta canonum ac nostra
precepta. ordinationes in
licitas p̄petrasse. quarum

illi totam poenitens iuxta
precipimus potestatem semp
simus enim ad se uerum
fratrem & coep̄m m̄m.
Ut si necesse fuerit ipse in
supradicta ecclē considera
tis patrum regulis hoc
fungatur officio. quod
ille abusus esse conuictus
est. ita ut hi. qui licite
ab eodem sunt p̄uerti ab
ecclē. st̄icis ministris
sint remoti simul etiam
de redditibus ecclē. uel obla
tione fidelium quid decet
nescienti. nihil licere p̄
mittat. Sed sola ei schis
matis quarta portio mittatur.
duo ecclesiasticis fabricis.
Et erogationi peregrinorū
& pauperum p̄ future abo
natio presb̄itero sub per
culoso sui ordinis minist
rentur. Ultimam inter
se clerici p̄ singulorum me
ritis diuidantur. At uero
ministra ecclē que alie
nata conperimus reparare
presumptor predicti fr̄is
compellatur instantia. cui
etiam in hoc specialiter pre
cipimus immineri. ut tres

portiones quas triennium
dicitur subitaneum modo
iudicasse restituit. DAT.
XIII. Kt. rum decembriū.
pē. leonis. .ii. j.

**INCIPIT CONS
TITUTA PA
PAE FELI
CIS**

**EXEMPLARIA GES
TORUM QUIBUS
ALLEGATUM EST
PRAECEPTUM PA
PAE FELICIS.**

Lauso boetio.
uirē. con. sub
die. iii. id. mar
tiarum in basili
ca constantiniana resi
dente uenerabili uiro
papa felice una cum
candido tiburtino.

- P**aschasio. centūcellensi.
- C**onstantio. aquinati.
- A**equitio. matellicati.
- P**hilippo. numanati.
- E**pifanio. spellati.
- B**ono. ostiensi.

- H**erimio. portuensi.
- C**onstantio. tribitati.
- A**gnello. telefino.
- C**onstantino. capuano.
- U**rbanio. fuliginati.
- S**euerio. casinati.
- M**artimiano. formiano.
- M**arciano. amerino.
- C**riscomio. tudertino.
- H**erculio. utriculano.
- M**aximo. blerano.
- P**roiecticio. tarquinensi.
- P**etro. subaugustano.
- M**aximino. ferentensi.
- B**asso. ferentinati.
- F**elice. anteatino.
- I**nnocentio. mibanati.
- F**elice. anagnino.
- B**enigno. aqueuiuenti.
- A**ndrea. gaurinati.
- D**ecio. triumtaberni.
- C**ypriano. numentano.
- A**thanasio. albanensi.
- U**itale. fundano.
- P**etro. lorensi.
- C**onstantio. suerino.
- F**elicissimo. sabiniensi.
- G**audentio. floroclodiensis.
- B**onifacio. ueliterno.
- A**sterio. foronouano.
- R**omulo. prenestino.
- U**ictore.

Donato.
Rustico.
Etpardalio.

EPISCOPIS ET PRES BYTERIS :

Rustico	urbico.
Firmino	paulino.
Castino	petro.
Simplicio.	ualente.
Laurentio.	petro.
Vincomalo.	asterio.
Laurentio.	forano.
Canusio.	ualentino.
Cassio	pascasio.
Petro	asterio.
Leone	asterio.
Euchenio	asello.
Iauario	bonifatio
Marciano	petro
Gordiano	smuragdo
Petro	bonifatio
Lepido	xristo
Maxentio	petro
Epifanio	pascasio
Epifanio	felice
Asterio	petronio
Petro	laurentio
Iustino.	fulgentio.

Felice	calisto
Alesandro	romano
Redempto	iohanne
Proiecticio	balentino
Bonifatio	sebastiano
Laurentio	martiniano
Iubino	epifanio
Epifanio	andrea
Bono	petro
Serbodes	opilione
Petro	sebastiano
Seruando	romano
Marcellino	domnino
Petro	agapito
Iuliano	abundantio.

Adstantibus quoque diaconibus. Felix episcopus ecclesie catholice urbis romae presidens. si nodo. Dixit.

COMMUNIS DOLO
re generalis est ge-
mitus quod intra african
rebaptizatos etiam episcos
presbiteros. diaconosque
cognouimus. que res sine
dubio aduersus quoque per-
uenit noticiam scitatis.
De quo quid obseruari de-
beat ordinare nos conue-
nit p inde ut manifesta
sit sup hoc nra sententia.

quoniam sunt uia recitatur
ANASTASII SDIACONI SRECI TASIT.

Sicut uia uniuersis episcopis per diuersas
provincias constituit
Qualiter in africanis regionibus astudia
diaboli seuerit in populum christianum
atque in duplici deceptione proprium
perit ut non modo uulgius incautum
sed ipsos quoque minoris profunda
dono gratia cerdores nullus non orbis
ingenuit nullaterra nec uiuere unde
in grandi merore positi dissimula
re non possumus. per euntium atque
anobis exigendarum discrimen ani
marum. Quia propter competens ad
libordae talibus medella uulneri
b; nem macra curandi faciliat
moritofra capis potest nihil pte
sed se gnustracta pernicit est actu
n legum in rationis in ueluat parte
sauiat & medores. In primis itaque
uonentis ad uos in omne dum postulan
tis sollicitudine de uenenda est p ofessio
et personae deceptis & medella possit
congruens exhiberi & quis atis fac
turis de per penitentiam me obap
nram in legitima doluerit utrum
ad hoc facinus concurrat. an impul
sus accesserit requiratur. scionis
quod si decepti ipsi requisit all nihil
q nram facultatem tribunalis

excelsio iudicio de rogari. cullas sunt ac
que pia que uera que iustas sunt & necor
sitate saliter tractanda est ratio uoluntatis
de terio re audcaus alliusq for it p r dno
sollicitatus est ut periret nihil em m m m p
tatum reliquid in uicis curi nede s ualitate
gouere captura succurrendum est in re itos
si onter ondu uerant is it laqueus ut in
fugati in lamentantib; lapsium tami iustitiae
moderatione quam conpunctione impie
tatis ad aulam quam reliq; rami sit gres
sus nec pudeat forsan aut pigeat in dicitis
isum mox gemitumq; temporib; obedire
aut alii sobseruanti & salubris oris opte
perare p rceptis quia humilib; dat gratia
non sup bis. sine gorum in e sue dolore pro
stratus quis quis in xpo fieri quater
reccus & p dispensationis in rem in statu
q d u r on t equi conuenit caritate omnes
aliquid fas est at uelle ut posse transien
dere causis eius q contra apte am doctri
nam ad rationes em mis in faustam bar
nitatis dedit ut eius quialibus argumen
tis excusandum callide p p rium pura
ueritatis se consensus sacerdotali uigo
re & humanitate t r u t e m u s u t a n e i s
fides que in se est unam nullam ad
uitorio d n i . iudicis ad salutem sine
nre p perationes offensiones reposit.
Quia dum peccatoris a nobis satisfactio
p r a h i t . n o p r a e t e r n r a m l a u d e m a t q ;

Lentiam non sicut inueniat purgare in uis
 uat. Si idem emoretur hanc supbia nos habere
 sententiam ut se uis ad idem peccat omni
 eadem uinea qui lapsi sunt lance pensent. qm
 maioris afflictionis est exigendum susuram
 uis domus dmi commissi fuerit disciplina uer
 go ab eccle summanab; in uocemus. eos quos pof
 pbro snt dicit fuisse confituerit. si uero optan
 tes forsitan uocatus lauacro illius uicis
 salutaris que claruerit fecisse. ac uis uis
 & xpm quem non solum dono regis a uis uis
 uerum etiam gratia pcepti honore induc
 rant excusate. cum confit nominiem ad se
 cundam tinctionem uenire potuisse nisi
 palam xpranum negauerit & p fessus fue
 rit esse pagani. quod cum generaliter
 sit in omib; ex eandem multo magis in
 episcopis & diaconib; auditu saltem dicto q
 pbatorendum. sed quia idem dicitur atq;
 saluator clementissimus est & neminem
 uult perdere usq; a dextris suis idem in peni
 tentiam si res ipsa cum uis uis conuenit
 nec orationi non modo fidelium sed nec a
 thecum enoz quidem omni modis in ore esse
 qb; communiolauam morte dibenda est.
 quam non diligenter usq; explorare ut facere
 pbatissimis sacerdotis cur addebit. De
 clericis autem & monachis aut puellis scilicet
 aut secularib; ser uari pceptimus hanc
 tenorem. quem nichil nisi no dus curcaos
 q lapsi sunt ut fuerint ser uandus esse con

stituit ut scilicet qui nulla necessitate nullas
 reit morte atq; periculo se uis uis pntorem
 hereticis impie dederunt. si amoneer
 ex corde penitentiam trib; armis sub uis uis
 inter penitentes manib; sacerdotum duob;
 etiam oblationes modis omib; non sinant.
 sed tantummodo popularibus in oratione
 fouere nec confundant. dicit collatum
 terre. qd si in potestate morales uis uis
 pscriptis pntem ex pntem uis uis finis uis
 uis uis uis uis uis uis uis uis uis uis uis
 episcopo q penitentiam dederit. si uis uis qu
 tanen daret esse se uis uis. aut similes
 a pbro uis uis uis uis uis uis uis uis uis
 pntem uis uis uis uis uis uis uis uis uis
 sunt a puritate uocabulum est. seu le
 uis uis uis uis uis uis uis uis uis uis uis
 his quib; igno rancia suffragatur uis uis
 uis uis uis uis uis uis uis uis uis uis uis
 detentis reddenda communio est. nec
 eoz expectanda penitentiam quos ex
 cipit a coheritione censura qd si non
 prouide constitutum nobis qd in uis uis
 nihil habet castagn. plus in uis uis uis
 tar ad uis uis uis uis uis uis uis uis uis
 sunt penitenda forte committant.
 qd si ante pntem uis uis uis uis uis uis uis
 puris pntem uis uis uis uis uis uis uis uis
 mortal pntem uis uis uis uis uis uis uis uis
 quam communionis gratia con uis uis
 ut. ser uis uis uis uis uis uis uis uis uis

ordinatur non est obediens nec illos qui
 unius ratione solacium inueniant donec
 impleat spatium temporis eundem pre
 fuerit utrum nec cathedra: nos nros qui
 sub calypso sine baptizati sunt preterim
 quia non est dissimilis sicut idem canonis
 ordinauerunt et us qui libet modo p m que
 senel on fessuse ad iurauerit et ibi annis
 inter audientes sunt & postea cum cathedu
 muni p m tunc orare p manus in posicio
 nem communionis catholice gratia nre
 ut p m ex ceteris sane tantum modo
 episcopi p m diaconibus quibus solamortis
 suo tempore conuoluntur esse iam dixi
 mus ceteros id est siue clericos siue mo
 nachos ut monachos seculares seque utiq;
 p sone quos uolentia & periculis scilicet
 iteratione in baptizatis subisse confite
 rentur ut quod aliquo momento huius se
 fauoris p iaculis dixerint nomen nri
 impententia per triennium durare
 decernimus & p manus in positionem
 ad locutionem recipi sacramenti illo p
 oia custodia ne quis unquam ququa
 libet etate alibi quam in ecclia catho
 licis baptizati aut rebaptizati sunt ad
 eccliam militiam prorsus p m t
 tant accedere quibus satis esse debet qd
 in catholicos numerum sunt recepti
 qm de suo ordine & communione uide
 bis ferre iudicium quisquis hoc uiso

la uere anastitum at quonremouerit cum
 quem ex his a ministerium dericale obrepisse
 cognoaerit curandum uero maxime omi
 cautela est p uidendum ne quis fratrum
 uoepoy nrox aut etiam p b r o z in aliter us
 ciuitatem ut diocesi p m t m al sub manu
 positum sacerdotis. Aut q: ionaliatum esse
 dixerit sine epi ut p b r i testimonio & l i t t e
 ris aut in parroecia p b r aut epi in abi
 tate suscipit qd aliqua dissimulatione
 neglectum culpam tangit etiam clericos
 qui locis in quibus hoc minus curatum fuerit
 commemorant. his itaq; rite dispositis &
 ad actarum uirarum notitiam nram de
 liberatione placis parere uos conuenit
 quibus licet ad animarum reparationem
 nihil deesse uideat. tamen si cui noui ali
 quid & qd preterire nos oportuit fuerit
 releuatum secundum beatus pauli & p m
 tacite priore fidenter insinuet. quid sps
 scs ubi uult sperat. maxime cum sua causa
 tractat nec nos pigeat audire. & si quid sunt
 omissa non arrogare abnuere sed ratio
 nabiliter ordinare. Dat id martiaru
 dynamio & iudicio uu u conff.

IXP CONSTITUTA PAPAE FELICIS
INCIP EPISTOLAE PAPAE GELASII
PAPAE GELASII GENERALE DECRETUM
AD OMNES EPISCOPOS DE INSTITUTIS
ATQ; ECCLESIASTICIS MODERATE PRO TEMPO
RIS QUALITATE DISPOSITIS.

Necessariarum dispositione confirmamur & aptice sedis moderamine convenimur. sic canonum paternorum decreta librare & retro presulum decessorumq; nrorumq; precepta metiri. ut que presentium necessitas temporum restaurandis ecclesiis relaxanda deposcit & adhibita consideratione diligenti quantum potest fieri temperemus quonec in totum forma veterum uideamur excedere regularum. & reparandis militibus ^{clericis} & ficiisq; plurimas italia partes itabelli famisq; consumpsit incurfio. ut in multis ecclesiis sicut fr̄is & coep̄is nri potius rauennatis ecclesiis sacerdotis frequenti relatione conperimus usq; quaque deficiente seruitio ministroz misere mittendo paulis p̄ eccl̄asticis promotionibus antiquitus interualla prefixa remaneant. sint quib; administrari nequeunt sacris ordinibus; eccl̄e funditus destituta atq; in plurimis locis per inopiam competentis auxilii salutare subsidium redimendarum desiderantiarum nosque magno reatu sitanto cohortante periculo non ali quatenus consolamur innecti.

**IN TUBINOLA PIRURQUE NECESSITAS
CONSTITUTA PATRUM INCIPIATA SER
GENTUR UEL CUM DIFERENTIA CLERI
CI DEMONACHIS ILLIGANTUR**

Priusque posuerunt in manibus constituit que ubi nulla ut rerum ultionem purget angustia regulariter conuenit custodiri eatenus ecclesiis que canonicis sunt private ministris ut sufficientibus usq; ab eo dispoliare seruitus ut plebibus ad se presentibus diuina munera supplere non ualeant tanstutendi clericali obsequis sic patia dispensanda concedimus. ut si quis etiam dereliquo pposito & disciplinis monasterialibus eruditus addidit clericatus accedat in primis eius uita p̄teritis accomporibus inquiratur. si in illo grauifacore phatur infectus. Si secundum non habuerit fortassis uxorem. neq; amara relicta seruitus ostendatur si penitentia publicam fortassis non gesserit. nec ulla corporis parte uitiatu saparet. si ser uilis aut originaria non conditionis obnoxius. si curia uirgibatur nexib; absolutus. si adsecutus est literas siue quibus fortassis otium arium possit implere. ut si his omnibus que sunt predicta fulcatur. Comnuo lector ut notarius aut certe defensor effectus. post tres menses existat acolothus. maxime si huic etas etiam suffragatur sextomense subdiaconi nomen accipiat. ac si modeste conuersationis honore uoluerit satisficere.

nono mense diaconus completo anno
pbr. curamenq; annos fuerant inter
sua conlarura: si ppositis pnte sus
cepta docetur profuturisse deuotio

IN SI QUIS DE LAICIS FELIGUNTUR AD CLER

**NOLO SOLUCITIS HAEC QUAE SUPER IUS
DICTAS GINT INQUIRANTUR. ET SUPER
STATU TORADUS QUIC ANNOS EXPLETUR
SEX MENSES ADICIENDI SUNT UT POST
ANNUM ET SEX MENSES PER IDE LAICIS SI
NECESSITAS EXIGERIT ORDINENTUR.**

Suo de laicis quispiam ecclesiasti
cus est adgregandus officis tan
to sollicitus in singulis que superius
comprehensa sunt huiusmodi decet
examinare personam quanto inter
munda nam religiosamq; uitam con
stat esse discriminis quam utiq; con
uenienti ecclie ministeria reparanda
sunt non inuenientib; meritis in
gerendi tantoq; magis qd sacris ap
tum possit esse seruitus meoz que
rendum est institutis quantum de
tempore quo fuerant hec ad sequen
dam decerpitur ut morum habere
doceatur hoc probitas qd plixior
consuetudo non contulit nec pcessio
nem supplende penurie dericalis
uita potius diuinis cultib; intulus
se non legitime familie confutemur
procurasse conpendia quoz pmo

tionibus super annis etal sex mensis nihil
hominus subrogamus qm sicur dictum est
distare conuenit inter psonam diuino cultui
deditam & de laicoy conuersionem ue
nientem. Quae tamen eatenus indulgen
da credidimus ut illis ecclesiis quib; in ses
tatione belloz ut nulla poenitus ut cogua
remanserunt ministeria renouentur.
Quatenus his do ppriorestituitis in eccle
siasticis gradib; subrogandis canonum
paternoz uetus forma seruet nec con
tra eos ullaratione preualeat qd pac
cidentis defectus remedio puidetur
non aduersus scita maior noua lege
pponitur. ceteris ecclesiis ab hac occa
sione necessantib; quasi si simili de uastat
pntinam faciendis ordinationibus
conuenit tenere sententiam. quemagis
hac oportunitatem communiter obser
uantiam uenerandoz canonum pro
pensius delegamus. singuloz graduum
conscientias admonentes ne in licitos
prumpere molliantur excessus nefas
esse confidat quisq; pontificum biga
mos ad coniugia sortientes ab alijs
derelicta siue quo slibet post peniten
tiam uel sine licetis ut corpore uita
tos ut conditionarius aut curiae pu
blicarumq; rerum nexub; implicatos
aut passim nulla temporis congruentis
expectatione discussio diuiferantur of

adplicare misteris neq; p̄suo libito iura
studeant aliona puadere absq; a postolice
iusta dispositione mandatz.

UT AB EPIS PRÆCEPTIONE PAPAE

HOIE BASILICAE DEDICENTUR

III **B**asilicas nouiter institutas non petitis
ex more p̄ceptionib; dedicare non aude
ant non ambiant sibi mem̄ uindicare
clericos potestatis alienae.

UT NULLA A PRAEDIA DE BAPTIZANDIS

CONSIGNANDIS QUI FIDELIB; USEXICANT

QUOD SI QUIS PER PETITARE HÆGERINT

**DE PRAESENSA HONORIS SUI SINT PE
RICULO SUBITURI.**

IV **B**aptizandis consignandisq; fidelibus
praedia nulla praefigant nec in lationib;
quibus liber inpositis exagitate cupiant
sare nascentes. qm̄ qd̄ gratis accepimus
gratis dare mandamus & ideo nihil
praedictis prorsus exigere moliantur
qd̄ ut paupertate cogente deterriti ut
indignatione reuocati redemptionis
suis causas adire dispiciant certum ha
bentes quo qu; prohibita deprehensi fue
runt admississe ut commissis non ponis
suis sponte compererit periculum subituri
propriis heneris.

UT PRAESBITERIMODUM DEBITUM SER

UEHT NON CRISMA CONFICIANT NON CON

SIGNENT NECPRAESENTE QUOLIBET EPO

NISI IUBEANTUR AB IPSO Q̄ ELORARE Q̄ EL

SEDE EPRAESUMANT NE LACROTI

NECSUBDIACONIA FACIANT.

VI **N**eminus etiam p̄ros contra summodi
reuerere prohibemus nec ep̄scopali fas
tidio debitam sibi nec auidet aduocare
non conficiendi crismatis non consignationis
pontificalis adhibende sibi nec arripere
facul̄tatem non praesentem quolibet in
tentione nisi forte iuste uideatur ut ratio
nisi ut actionis sacre subpetere sibi praesu
mat esse ielationem neque subterius aspectu
nisi iubeatur aut sedet praesumat aut
uenerabilia tractare mysteria. nec sibi
meminerit ullaratione concedi sine sum
mo pontifice. subdiaconum ut a colobu
ius habere faciendi nec profus addubiter.
Siquid ad ep̄scopalem misterium specialiter
pertinetis suomotori putauerit exequenda
continuose p̄ridignitatem & sacra com
munionem priuari. qd̄ si fieri necesse est
consentimus. si eius praesule deferente huius
modi fuerit praesuaricatio conprouata
nec ip̄so enim ep̄o aulpaco hōntia & ultro
ne uocatur summo derata fauente dissi
mulauerit uindicare.

SIMILITER UT DIACONI MENSURAM PRO

PRIAM IUXTA PATRIAM DECRETALIS HOMAN

VII **D**iaconos quoque p̄p̄iam constituumus
petuare mensuram nec ultra rectoris p̄p̄iam
canonib; de p̄p̄iam quippiam conparare
mitimus nihil eoz suum inditoris p̄p̄iam

amplius que primis dibus p p r e
la r u n t u n q u e t a b i q u e p o u l p b i o r b a p a
s e r u n a u d e a n t n i s p r a d u c t i f o r t a s s i
a f f i u s l o n g u s c o n s t r u c t u n e c e s s i t a t e
e r o n a c o m p e l l a t q d a l a u c i p i a n i f a c e r e
p l u r i q u e c o n c e d i t u r .

**QUOD DIACONUM PRESBITERIO RESIDERE
NON POSSINT NEQUE CUM TRACTATUS HABETUR
ECCLESIASTICIS HECSACRIS CORPUS PROGA
TIONEM PRESENTIBUS DEBEAT USOR PARE PERIS**

Non presbitrio potest residere cum dum acle
brantur ut ecclesiasticus habeatur quicunq;
necesse sit ut cor poris prerogatione sub
conspiciat pontificis seu p b i i u s i n h i s a b s e n
t i o s n o n h a b e a m e x e r c e r e d i c u m i n d e
c o r p o r a b i l i o n s a c r e c o n u m n o s q;
m a g n o p e r e c u s t o d i r e m e a m o r a c f i n e c o r
d i s p e n d i o e t i a m q u o p o l i t i c u s u e l i t a t e s
f o r e s s e c o m m e n d i o u i d e a n t l a x a n d a b i u n t .

**QUOD APOSTOLICA SEDIS PATERNOS CANO
NIS PRO STUDIO DEUOTOQUE CUSTODIAT**

Cumq; nobis contra salutem uim p u e r e m a
r g u l a r u m c u p r a m u s t e m e r e n i l l i c e r e
h a m s a c h r i p t i c e s u p h i c o m b i f a u o r e d n o
q u e p a t r i m s a n o n i b u s s u n t p r e f i x a p r o
d e u o r o q; s t u d i o p o t t e n e r e p p o s i t o s a n t
i n d i g n u m e s t q u e m q u a m u t p o n t i f i c u m
u t o r d i n u m s u b s e q u e n t u m h a n c o b s e r u a
t i a m p r o f u t a r e q u a m b e a t p e t r i s e d e m e
s e q u i u i d e a t e d o c e r e s a n t i q; c o n u e n i e n t
s i u t o r u s i o r p u s e c c l e i n h a c s i b i m e r

obseruationem conceder quam illic uigore con
spiciat ubi dicit totius potuit principatum
Dico ut auctoritate ordinante in me carra
k i t e m o n i a c u m o r d i n e f a c i a n t . d e q; n e r u m p r a t
n i s t a p r e d i c a n t o n c i r c u m d a t e s i o n d c o m p l e t
m i n e a n a r r a t u r i n e a r r i b u s t u s p o n t e c o r d a u t
i n u e n t e e i u s a d d i s t r i b u t e g r a d u s u s i t e n o r
r e c t i s i n p e n u e a l t e r a q u i n u e s t d i s t r i n e t e r m i
a i p s e r e g i t n o s i n s e t a h i c p a u d u b i o q u i n e c
c l a s t i c a r u m n a r r a t u r a l t i t u d i n e d i g n i t a t i
d i n e u i u s u r t u t e b o n i s o p e r i b u s c o r d a p o
n e n d a u i t g r a d i b u n q; d i s t r i b u t i s c u n c t i s d i s t r
i b e t e r p o p u l i s p r e d i c a n d u s e s t x p i a n i s u b i
n e m o s i b i a l i q u i d e s t i m m i n u t a m c u m d e u i u s
c u i u s q; g r a d u m p e r f e c t i o n e n n i h i l d e p e r i t
d c o n u e n i e n t e r r e t i n e n d o q d a e l e s t i d u s p o s
s a c i o n e c o n t a c u m e s t p a r i t e r n o b i s d c o g n o s
c i b i l e m d n s f i o r i d e t r i b u t e s s e p e c c a t o r e m n a
d s i q u i d i n d u l g e t d e c o m p o s q u a n t a t o n
m o r i b; a d g r e g a r i d e t r e n u i t a c o m p e n s a t i
u i t a d i a m p p o s i t o c o n t a n e t q d p r o c l a c a f u r
r i t e t a t e c u r a n d o m . d u m m o d o n u l l a t e n u s d i s
s i m u l a t a s u b i n p i a n t q u o y q d l i b e r i n e s s e c l a
r u i t m e r i t o d e n a l l u s i n f u l s i r e p b a b i l e n
c o n u n c a t e s s e p s o n a m d s i a l l a n o m u m q u a
s i n e n d a s u n t q u a s i e e o y c o n s t e t i n t e g r i t a s s o
l a n o c e r e u a l e a n t . I l l a t a m o n i s u n t m a g n o p e r e
p r e c a u e n d a q u e r e c i p i s i n e m a n i f e s t a d e c o l o r a
t i o n e n o n p o s s u n t a c t i o n i p s a q u e n u l l o d e
t r i m e n t o a l i q u o s i o n i s i n d u l g e n d a c r e d e n t
u t r o r u m t e m p o r u q; c o g i t i n t u i t u s u t a c c e l e r a t e

provisionis respectus excusatur. quanto magis illa nullatenus mutanda sunt. quoniam nulla necessitas nec ecclesiastica prorsus excusetur utilitas.

¶ **PRETER PASCHALE TEMPOS UEL PENITENTIAE NEMO BAPTIZARE DEBEAT HIS DIEBUS TANTUM QUOD EGRI TUDO EXTRA EAM CONSPICUAT.**

X **B**aptizandi sibi quis pampasim quocumque tempore nullam creat in se fiduciam. preter paschale festum & penitentia tempore venerabilem sacramentum excepto dum tunc grauissimis langoribus incursum in quo uerendum est ne morbi crescente periculose ne remedio salutare fortassis egrotans exiitio preuentus abscedat.

XI **O**rdinatio etiam presbiterorum diaconorumque nisi certis temporibus & diebus exercere non debeant. Idem quatuor mensis ieiunio septimo & decimo sedetiam quadragesima ieiunio ac mediana quadragesima dies sabbati ieiunio circa uesperam nouerint celebranda. nec uis liber utilitatis superest. biterorum & diaconorum huiusmodi preferre quantis ipsos fuerint ordinati.

¶ **PRETER DIEBUS VIRGINIS CONSECRANT.**

XII **D**e uotis quoque uirginibus aut in epiphaniarum aut in alibus paschalis aut in apertis natalibus factum minime uel amen imponant. si

non nisi fortassis siue de baptizandis de uic graui languore correptis. nec sine locum in de seculo exeat implorantibus. nonne genit.

¶ **UT QUIDAM NON UENTUR.**

XIII **V**idua autem uel repositum nullus ad tempore quod nec auctoritas diuina delegat. nec canonum presertim non est ergo potestatis impandunt. quod sic acta. si in inferenda presidia ut nihil committatur. uisum.

¶ **IN MONASTERIIS SUI UEL ECCLESIASTICIS UEL**

MONASTERIIS UEL AUT ORIGINALIA

NOLENDUS DOMINI SUB HOMINE UEL

SODI FERDATH HONORIS ET COMMISSIONIS

RECUITUMSUBITURUM QUI QUISQUE

PERPETRARE TEMPTAVERIT.

XIII **C**onualis etiam querelle. in dando preceptio est. quae per modum consuetudinis. aut si passim seruetur. & originarios dominorum possessionumque fugientes. subreptio. & conuersione. rationibus. uentus. admodum. pro se. conserre. ut ecclesiasticam. familiam. colubentibus. quoque. presulibus. in differendum. admitti. que. modis. in. uel. a. nouo. id. per. nices. ne. per. p. n. in. omnis. in. d. in. tum. aut. alibi. p. uadi. aut. publica. uident. discipli. na. subuerti. p. n. p. uae. cum. in. ipsa. in. in. ter. uel. or. uale. hac. obligatio. ne. f. u. a. r. u. con. ueniat. dignitatem. cogat. que. p. s. t. r. a. u. m. l. i. t. a. n. t. i. u. m. s. i. b. i. n. d. i. c. t. i. o. n. e. u. i. r. g. i. n. a. u. e. u. e. l. m. q. t. a. b. i. t. o. b. n. o. x. i. a. q. u. i. b. i. s. o. l. e. n. t. i. a. c. o. m. p. e. t. i. t. u. r. u. e. r. d. i. c. t. i. o. n. e. p. h. i. b. i. t. i. s. q. u. i. s. q. u. i. s. i. p. s. i. p. t. e. r. d. u.

atque quomodo fieri potest non sumit
 hunc modum ad spem ad pacem non est
 mendas pariter aut deinceps ut ecclesie
 firmiter ut religiosi congregationibus pu
 casis sine adplicandis nisi voluntate for
 tan dominos subseripture testimonio pri
 mius ob soluta ut legitima transactione
 non sit periculum in honore p p r non
 ambigant communione que subicitur
 phare au us quomuerax nos que rilla
 plouere magis quippe secundum beati
 apti precauendum est ne fides et discipu
 na d n i blasphemetur

**UT QVEMO UT TERAS HES CIENS UEL ALIQUA
 PARTEM CORPORIS IMMUNITATIS PROMOVA
 TUR AD CLERUM**

XVI Consequens fuit ut illa quoque quae de
 puenit par tibus; nisi ad nos missis; et lito
 quae aut n p r eunda putar emus don
 plurimos clericos negotiationibus in honestis
 aliorum turpibus; imminere nullo pudore
 armeneseuangelicam lectionem quae p r
 d n i negotiatores & temple uerberatos
 flagellis ad se r e expulsi; nec capti uer
 barocolonos q b; aut nemo militans de ompli
 ac sine goni secularibus; p salmsta quoq; det
 sur da d i simulametaur e caname q m
 n i gnu in negotiationes in uerbis impoer
 as d n o p n de huiusmodi aut ab indig
 nis p h e c quae tibus; nauer int abstinentiu
 & ab omib; q b; debet negotiationis ingentis

cupiditateq; ut vidum aut in quocumq; gradu
 sine potestate addere calibus; officium abstinerere cogunt
 q n d o m u s d i d o m u s o r a t i o n i s d e s s e d e b e t d i c i
 ne officia negotiationis & ipe l u n e a p o s t u s i e l a s t o n u

**UT NEMO UT TERAS HES CIENS UEL ALIQUA
 PARTEM CORPORIS IMMUNITATIS PROMOVA
 TUR AD CLERUM**

XVI Nunciat ut of quoq; & in nulla parte corporis in
 minus sine aliorum respectu ad ecclesiam de d e u m
 uenire subsidium q n i m u l a n t q u a t r a d i t i o &
 aptice sedis uetus forma n i; cupit q n e d e t e r t
 carens sacris esse potens aptus officii & uti of u s
 nihil d o p r o p r i u o f f e r r t l e g a l i a p r o p r i a n e
 r u n t l e a q u e d e c o r e m o d i o m i b; h e c u n t e n e c
 quisquae talis suscipiant in d e r u m s i q u i u e r o u t e
 merita d n p p r i a u t i n c u r i a p r e s i d e n t i u m t a l e s
 ante susceptione loci s e a d u s p s e u e r e n t u m h i l
 unquam promotionis arripiant satisque habeat
 hoc ipsum sibi p n u n t i a m i s e r a t i o n e p m i s s u m

DE HIS QUI SE IPSOS ABSCIDUNT

XVII De his autem quae ipsos abscidunt patricianones
 euidenter sequendo p os uer unt quotemore u s
 ficior indifferendum in malis p e r r a n t e s
 mox a g n e s u e r u n t a m u n o r e c l e r i c a l i s e d u d i
 q d m o d i o m i b; c u s t o d i n t n e s c o n u e n t q u a f u i s s e
 nulli subpediat p r o t e r i l l a q u e q u a m q u o m e
 morabilis decreuit censure

**QUOD AD AD CLERUM CRIMINOSI NEQUE
 ART PRO AGERE ET INCEBRO POSITI SI IN ALIQUO
 BUS FUERINT INUENTI CRIMINIBUS
 ASCIS OFFICIIS ARCIANTUR**

XVIII **C**omperimus etiam horrendis quibusdam criminibus;
implicatos tota discretionis submoti non solum de
factis atrocibus; nec solum a pudentibus habere sed
nec aliquam correctionem penitentis succedente addi
uum ministerium honoris que contemderent non
nullo saepe in missis ordinibus; constitutus grauius de
linquentes facinoribus; non repellamus a publicis clamoribus
non micio manus imponenda neque communiandum
peccatis alienis et maius ueranda constituta p
nuntiant huiusmodi etiam si forte suppresorunt
tamquam peccauerunt detectos oportere repel
li quam ad re ptesionis obliuio preuaricato
resque; si ppositi procul dubio submo uendus

**QUOD DEMONIIIS A LIISQUE PASSIONIBUS
IN HRETICIS MINISTERIA SACRA TRACTARE
NON LICENT**

XVIII **V**isiquid sane comperimus quosdam ad illicita que
prumpere ut demonis similib; que passionibus; uirt
tios ministeria sacra scilicet tractare et tribuat quib;
in hoc opere potestis aliquid prius necesse sit de
curat qui de sua fidelium salute confidet ubi mi
nistros ipsos curacionis humane pspexerit calam
tate uevato atque; deo necessario remouendos
neq; libet p q; b; x p est in ortuus gener et pot
tremos sic oportere saucationis fortissis aut debile
nequaquam sua contingere lex diuina pmissit
quanto magis dominice letis dispensatore esse
non uenit qd est de uerum mente per callos

**QUOD HI QUI SACRIS VIRGINIBUS SOCIANT
ET FOEDERA INCESTA COMISCUIT COMMUNICARE N
SOCIIS SI FORTE PUBLICA PENITENTIA CESSERIT**

XX **V**irginibus; sacris tenere se quosdam sicut et in
de possessione dicatione d'oppositum in elia federa sacri
legat; mittere quos pmissis equum in sacra con
mitione dectudi; et nisi publicam pbatam que
p~~oniam~~ non non capiat aut h'corre
aut iam de seculo transierit; sic non pe
nituerit non getur

**QUOD QUI DUE UT SUPRADICTUM EST NON
CELENTUR IN SI PESSAM CONTINENTIA PRO
POSITO MONITATO CALCAUERINT IPSI
PRO SEPARATIONE MODO PRO SUIS INTACTI
BUS REDDITURAE**

XXI **N**am de uisus sub nulla benedictione uel
super uel late diximus differendum quod p
pria uoluntate p fessis p d'omnibus a fessis
mutabiliter calcauerunt per se uel in
terere qualidm debet sufficere non pl
fuit enim si forte can continere non pe
terat secundum aptm nullatenus uel
uerba ut sic habuisse cum deliberatione
pmissa modo pudicia fidei debent custo
diri nos autem nullum talibus laquei
de bonis mittere sed de las adhortationis
premiu sempiterni penasque pponere di
uini iudicium in a sita absoluto conscientia
illarum p'p'ratione non d'edat uerito
cauendum est quippe que de uisus morib;
acrob; que bonus paulus apti restatur
quod plenus exponere p'corum
nec p'us instabile non tam de uerit
quam admoneri uideatur

**QUOD SECUNDA CONIUGIA SECULARIBUS
NON NEGENTUR. QUIBUS TAMEN AD CLERICUM PRO
HOC FACTO MINIME VENIRE CONCEDITUR**

Secundum patres sicut secularibus in re conce-
ditur. In apostatis nullus a clericali ordine in re
in collegium alia est tenent humane fragi-
litati generaliter concessa licentia alia de-
bit esse. Ita dicitur in unum per unum sermo deditur.

**UT SI QUIS SUI SEPERIT ECCLESIAE PROPRIAE
DESERTOREM ITA IN ALIQUA PROVIDENTIA
DIGNITATEM ET TRIQUESENTIAE SOBIA
CEANT QUAM CANTIONES PRAEFIXERUNT**

XXIII **Q**uisquis pro parte deserit recte nullus exis-
tentibus causis de alia parte avertit
transitum remore qui susceptus fuerit
et pro motu reverentiorum canonum ut ipse
atque pro eius acque pro uector consti-
tuta non fugiet que de huiusmodi pre-
sumptibus praefixis seruanda.

**QUOD SI QUI EX MONACHIS ET LAICIS DE
QUIBUS TRADICTUM EST UOLUNTUR AD CLER-
ICUM NULLA COGIT NECESSITAS ANTIQ-
UITAS DE HIS DEBEANT INSTITUI TALEM IN QUO
SI PROUEHATUR SACRAMENTIS ESSE
PREMIO DIGNITATE ET OFFICIO DEPOHANTUR
NAM DANTEM ET ACCIPIENTEM
SIMONIS MAGI CRIM. INIOLUIT.**

XXVIII **D**emonachis laicis quem primo copiosius
preceptionis huius parte digesta que ut
quatenus pro eorum tempore qui necessitate
concessa sint que etiam admodum ubi nullus

necessitate inter se prohibet non minus iustus
instituto habere custodiri. quos uero constat
ritu indignos meritis sacramentis esse pre-
dico dignitate non uero deo potest arceri
nos sine periculo facimus tale patramet quia
dantem pariter accipionem que damnatio
simonis quam sacralactio testat inuoluit.

**DE SACRIS LOCIS NOUITER INSTITUTIS
QUAMUIS SUPERIUS DICTUM SIT HOC NOC
TAMEN ADICITUR QUOD NULLA BASTI-
CA SUB DEFUNCTO RUM CONSTRUC-
TA NOMINE DEDICETUR**

XXXV **D**e locorum consecratione scilicet quamuis su-
perius stricte fuerit comprehensum nob
quoque patefactum est quod ab aliquo precepto scilicet
disaptiue nonnulli factas scilicet ut oratoria
sacrare presumant hoc sumus tamen indi-
cio deestabilior permitti. quod in quocumque
nomine defunctorum et quantum dicitur
nec omnimodum edificatas sacris pro-
fessionibus audacter instituere memorant.
quem quoniam tam aceruata durasunt ut eade
uix non ferre possit audiat. si uero ex pro-
nitate affatus in illis regionibus certus de-
fixus est et districtus ista que erant et
a quibus fuerit in gestis dantur. quoniam sicut
latentibus in hac atrocitate nominibus
non exeat. In quam sententiam debita pro-
ferat. ita cum manifestis fuerint documentis
expositis quam sceleris tantum os curuina
nitati non ualeat ullatenus ulnonem.

**QUOD NE FASSIT FEMINA SACRISAL
TARIIS, AD ISTRARE CLAUQUID EX HIS QUAE CUR
SUNT OFFICIIS DEPUTATA PRESUMERE.**

XXVI Nihil hominus impatiens audiuimus tam
rerum subspespectus, ut feminae sacris al-
rib; ministrare firment. cunctaq; non nisi u-
rorum famulatu deputata se cum, cum non
competit. si qd omnium delictorum, que
singillatim pstruuntur, unus noxiorum re-
tus omis. & crimenes respicit. sacerdotis q;
ut ista committentes minime publicando
prauis excessibus se fauere significant.
sitamen sacerdotum iam sint uocabule un-
cupandi quidelegationi sibi religionis officiu
si proster nere molliunt ut impuer saq;
famaque delibet sine ullor respectu regule
xpiane funestas accenti. cumq; scriptum sit
minima quis penit. paulatim dedit quideft
dotalib; ex amandum quum mensis ac mul-
tiplicib; prauitatum molib; occupati in-
gentem, unam multimodis impulsioib;
ediderunt. que non solum ipso iudeat ob-
ruere. sed ecclesie sui uerisimortiferam
si non sanent. inferre pnicies. nec ambi-
gant qui haec exercere ausi sedenam qui
actenus cognita siluerunt subhonoris
ppriis seracere dispendio si non tanta pos-
sunt celeritate festinent. ut le talia uul-
nera a competenti medicatione saluent.
quo enim morte teneant iurapontificiu
qui pontificalib; ex cubis eatenus in uncta

disimulante ut conuincat. de modum
prosidere potius operent. quantumq;
apud impotentis si lacrimis conueniens
pcurare. tantum quid merentis op-
uam cum exorabilib; studio se totum
aduersa. & quasima si haec regula si que
ecclie debeant gubernare. si quicquid est
ecclasticum minima regulis pperat.
cum & si cognitio habet canonis unusquis
q. pontificum interneratione debuit
tenere custodiat. & si forsitan in se uel
consulere si deo potuerint. igno-
rantem quomagi excessu nonnullis
currerentib; quae uisus q. postea
seruare qd non ac nec ignorans cur-
ut nosse qd gerit.

**QUOD IN NOMINA QUAE EFFCLIA CUIUS
PRAESTIANT TIO RITAM BENTI QUAE OFLA
TIONE FIDELIUM FERIBEBE AN PONTI HONIS
ALIASITIPONACERICO FERIBER PAPER
E HUIS FABRICIS ECCLASTICIS APPUERT.**

XXVII Quarta uero tam dore dicit. qua
de oblatione fidelium pcurat
liberacite facultas admittit. si ueritate
rationabiliter edecretum conuenit
fieri portiones quas uisus unaponti-
ficis alter adericoy. & super unortia
quarta fabricis ad planda. de quib;
sicut sacerdotis sunt. eme unegr
ministris. scilicet memoras am de pen-
dere quantitate. sic clero in consulta

delegat tibi summam nihil insolentia
 ut ita expectandum. caueroque ex te ostia se
 dicit ad tributa sine huius opere ueraciter
 propter locos debeat in stauratio manifest
 ratio quia nefas est si acri sedibus; distinet
 mluorum suum pr. et ul impordialit desig
 nate conuerat. hpa nihil hominis ad se ipse
 pauperibus; per rationem quamuis diuina ra
 tionibus; sed dispensat se monstratur dicit se u
 deat. Tam enim uita qd sit ipse uerit ut uideat
 opera uita bona. et gloriu uerit patrem uerit m
 qui in dicit est. oportet enim pr. et omni testi
 ficatione predicat is. bone fame pr. et conus
 non taceret

QUOD EPUS PER ET DIACONUS QUOCUMQUE

QUI COGERIT ACCUSAT US QUIA COHRA

HEC CONSTITUTA FERIT POTESTAS HEDU

DIACONI PER CELLI QUETIA M HONORISEPUS PE

RICULUM SUBITUM SI HAEC OMNI

ECCLESIAE NOS CENDATA GERIT. **XXVIII**

Qua propter nec clericorum quisquam hu
 ius officii se futurum confidat immuie
 simi que salubr iter sequenda de pmi
 simus. siue epus siue pbr in studiis in uiderit
 descendente non p tunc ad aures suas
 deferre curauerit p bationibus; du taxat
 competentiter exhibitis transgressoris
 ultio fiat & ceteris inter dictio delinquendi
 sui uero modis omnibus; erit unusquisque
 pontificum ordinis & honoris selector. si cui
 quam clericorum ut ecclesie totius auctu hae

putauerit subprimenda. Data uideri martia
 rum & praesidio & auctorio uii ee conf.

**INCIPIT PAPAE ANASTASII URBIS ROMAE
 AD IMPERATOREM PRO PACE ECCLESIAE**

Gloriosissimo de clementissimo filio anas
 tasio augusto. Anastasius epus exordium pro
 tificatus mei primitus oblata populis pace
 p nuntio conseruenter p fide catholica hu
 milis pietatis tuae precatur occurro. In
 quos primum nihil diuini fauore pro
 pinquas est confido quod consonata augus
 tissimo nomini tui. non dubium prestat
 auxilium ut fiat p recelsum uocabulum
 pietatis tuae p uniuersas gentes toto orbe
 p rifulget. Ita p ministerium me celum
 litatis sicut sonp est sedes beatissimiptri
 in uniuersa saluata ad signatam tibi a dno do
 teneat principatum. nec propter unu

mortuum diuina tunica illa salutaris dei
concreta proterum male sortis panis que sola
indisfessionem pfirmi tate sui uenture non
potuit. Cui etiam in priuata uita tantum
circa sine re religionis studium fuit ut
sicut fama certissima celebrat nemo magis
ut inter precipuos sacerdotes prefixa a scis
patrib; regulis ecclie custodisse dicat quod
sine studium cum maiestate imperii crucis
confidimus.

QUOD PROXIMO FUNGATUR RELEGATIO

I. NEM QUAM PROPELLE PRACATUR A ECCLIAE.
Legatione itaque fungimus pro necesse propter
offensionem ut scandalum patiamini
publice nominari quorum merita ut actus
illum iudicem latere non possunt. In cuius
iam sunt iudicio constituti nec illic se potest
terstrere in corpore nostro. Quali adhuc
meraria presumpcio in quo non solum
confessio facit aperta merita singulorum
sed etiam silentium ipsius non potest
terere secretum namque ad predecessor
nri papae felix sed etiam ac acuius illic
culdubios sunt ubi unusquisque sub tanto
iudice non potest per sedere sumerit
qualitatem.

QUOD NON SIT TEMERE IUDICANDUM

DE HIS QUI IAM AD DOMINUM MIGRAUERUNT.

II. Itaque non nocent nos beatus simo paulo aplo
neque sit in hoc offendiculum nec ta dum
quod facere non possumus de his qui iam

transierunt iudicare conuenit obsequi
esse tranquillitas cui cognoscatur a domino de
his quidem rebus addidit solum per nomen; u
dicare presunt. nemo enim nisi u
uit & nemo sibi mori siue enim uiuimus
dno uiuimus siue morimur dno morimur
siue enim uiuimus siue morimur dno morimur
mus. In hoc enim pro presunt rexta meritis
ut & uiuamus & moriamur domini. tu autem
qui iudicas fratrum tuorum omnia omnia iudicant
te tribunal dei. scriptum est enim uiuere
dicat dñs qm nihil leget omni bono ac omni
lingua confitebitur dno. Ita que unusquisque
nri pro peratione reddet deo non ergo
amplius in iudice iudicemur. sed hoc u
dicare magis ne potest offendiculum
fratrum tuorum. monentur ergo beatus
aplo nri de his presunt iudicandum de
quibus non potest uerius ut melius iudicare
quandem in hoc sibi quis pro meraria
ausus usurperet & propter paracatum
tas ecclie dissipet. nam & in regno libri
dicat non quomodo uidet homo uidet dñs
quia homo uidet in facie dñs autem uidet
in corde. Item in paralipomenon libro
primos & in salomon. scito dñs patrum
tuorum & seruauit in corde perfecto & anima
uolentem qm omnia corda seruat dñs
& omnem cogitationem non nouit. Item in
ezechiel haec dicit dñs. sic dixit dñs domus
israhel & cogitatione ipsorum non uero.

videtur de dno iudicatur in euangelio si
in saeculis cogitatione meculis: quid
cogitatis mala in cordibus vestris

**VIT SPECIALLYER IN ACCUSIA NOM TA
CENTOR ACACII:**

Precamur itaque clemenciam vestram
ut specialiter nomen qd mulas excusis
scandalum ut offendit alium et de conca
nae specialia appellatione rati ex. cum
sicut dicitur in generalitate sacerdoti
unius cuiusq; tribuendum sit pro estimata
dispensatione meritorum eius solucogitationes
quoq; manifeste sunt quomodo uerbo excus
sus atq; praesumptiones habuit ita acutus
videtur tunc tunc p singula suggerere
ferrosse videtur honorasim. Crescensio
uten anger manofrib; d; coepim; quos
mimus adferent rationem de causis
singulis ac acualis fuerit instructio
nem plenissimam de huius clemencie
vite speculatus r; accensendam si hoc prociati
tue placuerit curiosus indigare. ne in
aliquo suggestionis vire ueritas defuisse
videat: ut p diuina sapientia iura pspi
cut uideri possit non supbia ut
datione sed aptice in acacium talem
processisse sententiam sed facino
rib; certis quantum nos extra illum
iudicium qd solum falli non potest.
Aestimamus zelum magis diuinitatis
exorta

QD MAGNOPERE CONTENTIOSITATE NON

Nos uero humiliter supplicantes conuener
si in impeta remanere uolumus cum me
gis uiranda contentio sit sicut dicitur in puer
buso diuisa fuerat contentio. om; fauten
q non compromittunt p regit amicitia nam
apls ad corinthios cum enim sint inter
uos emulationes & contentiones nonne
carneles estis? secundum hominem am
bulatis. Item ad philippenses: si quaer
go consolatio in xpo si qua allocutio cari
tatis si qua societas sp; si qua uiscera & mi
serationes implet & gaudium in uobis ut
ipsum dicatis om; eandem caritatem ha
bentes nihil p contentionem neq; p inanē
glam sed in humilitatem mens inuicem
estimantes sibi met ipsos superiores non
sua singulari respicientes aliorum

**UT ALEXANDRINUS IMPERATOR AD MO
NEAT AD FIDEM SINCERAM ET PACEM REDIRE**

CATHOLICAM
Hoc tamē precipue in sinuo serenitate
gloriosissime & clementissime filiauguste
ut cum caue alexandrinor; paruerint p
simis auribus; uris ad sinceram & catholicā
fidem eos auctoritate sapientia diuiniq;
uris monitis redire faciatis. nam quid non
dum sit in religionem catholicam secundū
definita patrum & predicatione omnium
sacerdotum qui in ecclia floruerunt si hoc
quoq; preceperitis si dicitur in memoria

transmittendor inuobunus ad defendenda
pofficium nre uirtutibus offerimus ut
nulla extrahant ingenioz iactantiam ut
prauitatis audiatur

**ADMONETUR IMPERATOR UT CONSTI
TUTIS APOSTOLICAE SEDIS OBTEMPERET**

Filius illud uero peculiaris amoris in per uerū
et beatitudine qua consequitur regnum p
apostolico officio predicamus ut sicut dicit
spī sēs dicitur monitus nre si obedientia pre
dicat ut bona omnia urā rēny publicam con
sequant. sicut in exodo pmitit si audieris
uocem dñi dicitur & quae placere fecerit co
rum ipso & obaudierit pceptum eius &
custodierit omnem iustitiam eius omnem
infirmiorem quam in portauit egyptus non
importabunt. ecce ego sum dñs qui saluū
facio te & illiciter um sub a potestate sima
antē & inuenit tū quiddā dñs postu
lat ante alud quam ut in eas dñs dñtū
& ambulat omīs uas eius & diligas eum
& seruas dñō dō tuo ex toto corde tuo &
ex tota animatu custodire pcepta
dñi dñtū & iustitia eius quos ego mandabi
hec me suggero non frequenter non
spernat pietas tua ante oculos habens
dñi in euangelio uerba qui audit uos me
audit & qui uos spernit me spernit &
qui me spernit spernit eum qui meminit.
nam & apłs conuenit saluator in rō uo
loquia propter hec spernit non homi

nem spernit sed dñm quod dicit spī sēs
in nobis peccatōis lenientia urā sacra
rum ē publicae felicitatis iustitiam
urā rēny uel ut uicarium presi
deri iussit in rēny. Euangelica a
postolusq; pceptis nondurā sup
bia resistatur sed per obediētia
quae sunt salutare compleantur.

**QUOD FOS QUOS PER DAMNATIO
NEM SUMAM UEL BAPTIZAM UEL ORDI
NACI TACACIUS NULLA PORTIO
LESIONIS ADTINGAT**

Nam secundum ecclē catholicae con
suetudinem sacrosanctissimum seron
tatis tūe pētus agnoscat quod nullū
de his uel quos baptizauit acauus uel
quos sacerdotes siue leuitas scūn
dum canones ordinauit. ulla ex
nomine acau portio lesionis adin
gat. quos forsitan per iniquum tra
dita sacramenti gratia minus fir
ma uideat. nam & baptismum quo
procul sit a baecia siue a adultero
uel a fure fuerit datum ad per capi
entem minus peruenit ad libatū.
qui uoxilla quae sonat per columbā
omnem maculam humane pollino
nis excludit quae delatur addi
citur. hic est qui baptizatus in spū
ignem nam si uisibilis solus istius
radis cum per loca foetidis sima

transcunt. nulla contractus in qui
 nationem maculantur. mulcoma
 gis illius qui istum visibilem fecit
 aratus nulla ministeru indignitate
 contingitur. nam & iudasium fuerit
 sicri legus atq; fur quidquid egit in cr
 xpo solo pro dignitate commissa be
 neficia per indignum data nulla ex
 hoc detrimta senserunt. declarante
 hoc ipsum dno manifestissima voce.
 scriben quid & pharisei sup cacche
 dramoy sitedon. quediunt facite.
 quediunt faciunt. facere nolite.
 dicant dno non faciunt. quidquid
 ergo ad hominum prouectum quili
 uti in pcta minister pro officio suo u
 detur operari hoc eandem contineri
 implendo diuinitatis effectum. ualle
 per quem xpm loquitur paulus ad fir
 mar. ego plantaui a pollorigaui sed
 ds incrementum dedit. Itaq; neq; qui
 plantat est aliquid neq; qui rigat.
 sed qui incrementum dedit ds ad o.
 autem non queritur quis uel qualis
 prouidet. sed quem prouidet. ut in ui
 doseniam beney xpm predicare con
 firmet. quoma lodiabolus ipse de
 recusset. & hoc ipso predicare non
 desinit.

**QUOD MALOBONA MINISTRANDOSIBI
 TANTUM MODONICEANT IN ECCLESIAE**

SACRAMENTA COMMALOBENT

VIII

Ideo ergo de hic cuiusq; nom endicum esse
 reticendum. malobona ministrando sibi
 tantum nocuit. nam inuisibile sacra men
 tum. quoper illum dat am est. alisp er fec
 tionem suae uirtutis obtinuit. quod quies
 aliquorum incantum se exten deo scurio
 sa suscipio. uti imaginetur pro lato a papa
 felice iudicio postea. inefficacior in sacra
 mentisq; vacacius usurpauit egisse. acp
 inde eos metuere qui uel inconsiderationib;
 uel in baptis mase my steria tradito sus
 ceperunt. ne uirtut abeneficia diuina
 uideantur. meminerunt in hac que par
 tem similiter tractatum pre ualere
 superior em. quia non sine usurpationem
 sacerdoti a diudicatus hoc egit. in quo
 uirtutem suam obtinere uel my sterior us
 in hoc quos q; aluisti e as i b i p e r s o n a n o n n o
 cur. nam ad illum pertinet quod traba
 dauid ita canitur. uerum tamen ds con
 quassa uic capita inimicorum suorum.
 ueritice capilli per ambulantium in deli
 cissuis. nam superbia semper sibi non alis
 facitruinam. quod unuer sa semper uis
 rum celestium testatur a uctor itaf
 sicut etiam per spm sim dicitur in pro
 pheta. Non habitauit in mediodomus
 mea. quia facit superbiam. undecum sibi
 sacerdotis nomen iudicauit. cauerit conden
 natus in ipsius uerticem superbia et amor

inflexus est quia non populus qui in
 mysteris donum ipsius siciebat ex du
 sus est. si anima sola illa que peccave
 rit iusto iudicio proprie erat obnoxia
 quod ubiq; numerosa scripturarum
 testa instructio: unde motus homi
 num studis siue ueritatib; in hac ad
 huc presenti fragilitate positonum se
 cundum preces nra aduersu & auctori
 tate imperiali offerente donno. Una
 catholicam eccliam & aplicam quia hoc
 solum est in quo non solum in terris: sed
 etiam in celo triumphare sine fine possit.
 sub scripto: Omnia in regnum & salutem
 tuam perpetuam protectionem custodiat
 gloriosissima & clementissima semp
 auguste.

PC PAVENTIVCDIE
KLDARVM MARTIAR
IN BASILICA BEATI PETRI APU SYHODO
PRESIDENTIB; BEATISSIMO PAPASYM
MACHO FULGENTIO SARCHIDIACONIT.

Beactudo ura directas antehac per p
 uincus auctoritatib; frequenton
 italie sacerdotum synodum conuocauit
 quoz presentia in uris uideatur oculis con
 stituta: nunc beactudo ura que ad ecclia
 stas indemnitates uel ad pacem totius ecclie
 pertinent: siue concordiam dignetur

tractabiliter ordinare aulamati
 ab omib; epis & pbrs exaudi ppe
 symmacho uita: dictum est: x. uis
 sedem & annos: dictum est: viii. ut
 fasas rogamus: dictum est: x.

Concilium dilectionis ure neglecta
 hiemis & peritate sollicitudo
 nra per ecclia stica indemnitate spe
 cialiter congregauit ut episcopale
 ambitu & confusionis incertum uel
 populare tumultum quem subrip
 tionem constat exortum: commu
 nicato pariter tractatu infuturi
 possimus r ubuste ac uacillat non
 putare: atq; ideo cauemus in poste
 rum ne subuenio discipline aut
 audacia presumptum gesta ad
 temptare similia: & pari donatione
 tractemus expressi sicut semo
 tus sanientes: quidcirca romanepi
 ordinatione debeat custodiri. Un
 uersis epis uel pbrs dixerunt: ut fiat
 rogamus: dictum est: x. ut scanda
 la ampuentur: rogamus: dictum est:
 viii. ut ambitus extinguatur: ro
 gamus: dictum est: xii. exaudi ppe
 summa cho uita: dictum est: vi. uis
 sedem & annos: dictum est: v. ut de ppe
 sentia fiat: dictum est: x.

SYMMACHUS EPIS DIXIT.

Quoniam in hac causa coram prouisionis sine susceptorationibus inuitant. & pariter circa caetera tranquillitatem diuini contemplationem animum praestat. sicut praefati sumus deliberatione praesentia habita quid placeat ex omnibus uis informat sententia quae in hoc uenerabili consilio per ecclesiastica recitentur officia cumque subrexisse & paulo post iterum confederissent. Emilianus notarius synodi decreta uol gaurit.

PROPTER FREQUENTES AMBITUS QUORUM ECCLESIAE NUDITATEM.

Ut de populi conlusionem quae molestam conpererit episcopatum desiderantium generantur auditas ut extinguat futuris praesumptio tam perniciosa temporibus constituit sacra synodus. ut si quis per aut diaconum aut clericum papam uoluerit & eo inconsulto aut subscriptionem pronominis pontificatum commodare aut pittatio promittere aut sacramentum praestare temptauerit aut aliquid corae suffragium polliceri. uel de hac causa priuatis conuentibus factis deliberare atque decernere locum dignitatem uel communionem priuetur. Uniuersa synodus surgens adclamauit. exaudi

xpe symmacho uita dictum x. hic pace cum symmacho dictum x. cuius sedens annos dictum viii. parise ueritate ferendo eo qui hoc uobis dicitur est pontifice quolibet modo fuerit ambisse conuictus aut certe contasse. omnibus pariter huiuscul pariter. anathematis pena plectendis.

SYMMACHUS EPIS DIXIT.

Ergo uniuersa placet & a omnibus recognoscitur uel prouatur ista sententia. Uniuersa synodus dicitur placet & quod omnibus placet fiat.

SIC QUOD ABSIT TRANSITUS PER INOPRIYATU SUI FENERIT.

Ut de sine electione successoris uel supra placuit non possit ante decernere. siquidem in unum totius inclinauerit ecclesiasticus ordinis electio consecratur electus episcopus. si enim ut fieri uolet studium cooperunt esse diuersa. eorum de quibus certa non emergerit uniuersa sententia plurimorum sic tam in sauerdotio careat qui captus promissione non recto iudicio de electione decreuerit. synodus dicitur placet dictum x.

PROPTER OCCULTAS AUTEM FRAUDES ET CONIURATIONUM.

Secretis insidias quas huius sententia distinctionis insequitur. si quis ad ecclesiasticam pertulerit notitiam. consilia eorum qui contrahant synodum de pontificali egerit ambitu & rationabili prabatione

conuicerit participes actionis huiusmo-
 di. non solum purgatus ab omni culpa sit.
 sed etiam remuneracione quoniam in d^o
 nascit subleuetur. Uniuersa scilicet nodus
 surgens addamauit. placet omnia &
 adiecit. Exaudixit symmachus ita
 dictum. xxx. ut ita seruetur rogant.
 dictum. x. ut nullus aliter ad episcopa-
 tum romanum deinceps ueniat. **prae-**
 mur. dictum. x. ut decretum a confir-
 met. rogamus. dictum. x.

SYMMACHUS EPUS AECCLIAE CATHO-
LICAE URBSIS ROMAE DIXIT.

Aclamacione curae synodique. que u-
 dium praesentia gestas suscipiens. & ad-
 iecit. ut ad sapiendo sua eterno sae praesup-
 tionis erroris ut in se rebus. ecclesiasticis
 exiit. quibus morbos quibus uniuersalis
 afficiebatur. acta deliberatio religio-
 ni congrua paci. q. constituit firmitatem
 perpetuam. ut praestantedo
 quem uigeat atq. omni sine psona aliuus
 distinctione uenire praesumpserit.
 In dita superius destructione plectetur.
 & subscripserunt. celsus symmachus
 episc. sue ecclie catholice urbis rome. his
 constitutis synodalibus. ameprobatis atq.
 firmatis consentiens. subscripsit. Celsus
 rusticus episc. ciuitatis meturnensis. sub-
 scripsit & consensit synodalibus. constitutis
 atq. in hac me p fiteor manere sententia.

Menestius. cumarius. **P**alladius. auctoritate
Rufinus. canusinus. **F**ortunatus. episcopus
Relonus. tuderinus. **A**nagnus. episcopus
Larus. allifanus. episcopus iustitiae in quibus
Asilus. tollentis. scribere non potuit pro
Italus. fundanus. eodem subscripsit.
Decius. trimuma uernis. **V**alerius. iulianus.
Innocentius. inuanatis. **F**elicissimus. gaudens.
Valerius. amiterminus. **I**nnocentius. hibernus.
Vassus. ferentinus. **V**alerius. amiterminus.
Italus. sanctus. pro romano episcopo ecclesie
Italus. rostellanus. pinnacium subscripsit.
Maximus. bleranus. **C**onstantinus. benetrans.
Constantinus. capuanus. **S**iphianus. inuenit.
Benignus. aquubensis. **L**oth. spolitus.
Fortunatus. suessanus. **C**olonus. forte docuit.
Palladius. fulmontinus. **M**aximian. pirandus.
Indesinus. ancastinus. **S**alustius. amernus.
Constantinus. utriuslanus. **L**ucian. turgnus.
Lohes. arminensis. **M**olentis. comucellensis.
Bermanus. paisaurensis. **F**lorontius. plebanus.
Martyrius. terracensis. **M**aximian. subaugustinus.
Gaudius. burunus. **F**ortunatus. fulgentius.
Laurentius. treuentis. **L**oth. uibobensis.
Italus. narniensis. **G**audens. endemus.
Serenus. numentanus. **M**ercurius. sarnus.
Iustus. acerontinus. **F**elix. nepesinus.
Adodatus. correntis. **S**erenus. nolanus.
Stephanus. narniensis. **L**apius. patulinus.
Dulcius. fauonensis. **T**imotheus. abollensis.
Fortunatus. anagninus. **R**osarius. suryensis.

Stephanus neapolitanus;
 Eusebius episcopus; frater noster; ut se subscripsi;
 Audentius; uulsiensis;
 Audentius; aulsiensis; pro prole; ut se subscripsi;
 Quiricus; anensis; Bellatore; hostiensis;
 Audentius; galernitanus; Darius; nferentius;
 Lampadius; ubbi; saluens; Adodatus; formiensis;
 Crispius; abianus; Saturninus; herdonianus;
SESSERIPSTRUM TPBRI NUMERO LXVI

SUBSCRIPTIO PRESBITERORUM

Celius; Laurentius; archipbr; tē pra
 xide; hic subscripsi; & consensu; synoda
 lib; constitutus atq; in hac me pfititor
 manere sententia

Lanarius; pbr; tē uestine; Marcianus; tē sic; galus;
 Gordianus; tē pā machu; Petrus; tē sic; clēnti;
 Ortheus; tē sic; idēnti; Paulinus; tē iuli;
 Calens; tē sic; saune; Petrus; tē chrisogoni;
 Seranus; tē uestine; Asterius; tē pudentis;
 Lubnus; tē pudentis; Felix; tē equiti;
 Redemptus; tē chrisogoni; Proiectus; tē lamuss;
 Louinus; tē hemilane; Bonus; tē cresomane;
 Paschasius; tē eusebi; Ioh; tē panmachus;
 Sebastianus; tē nicomedis; Martinus; tē cyriaci;
 Epiphanius; tē cyriaci; Andreas; tē sic; machus;
 Seruatus; tē sic; idēnti; Opilio; tē uestine;
 Petrus; tē chrisogoni; Romanus; tē tigride;
 Marcellinus; tē iuli; Dominus; tē cresomane;
 Abundantius; tē saune; Marcellus; tē roman;
 Acellus; tē bizanti; Agathos; tē bizanti;
 Sebastianus; tē equiti; Balentius; tē eusebi;

Anastasius; tē anastasia; Genesius; tē nicomedis;
 Dionysius; tē emiliane; Epiphanius; tē apostoloy;
 Antonius; tē fauole; Paulinus; tē fauole;
 Agapitus; tē tē aptoy; Adodatus; tē equiti;
 Benedictus; tē gau; Dominicus; tē priuce;
 Redemptus; tē tigride; Severus; tē gau;
 Stephanus; tē mar celli; Crescentius; tē aptoy;
 Iulianus; tē anastasia; Septimius; tē marci;
 Epiphanius; tē fauole; Bonifacius; tē caecilie;
 Petrus; tē praxedis; Timotheus; tē mar celli;
 Hilarus; tē lucine; Victorius; tē saune;
 Laurentius; tē sic; laurenti; Euthices; tē hemilane;
 Iulianus; tē anastasia; Marcus; tē lucine;
 Vincencius; tē crescentia; Abundius; tē marci;
 Genantius; tē mar celli; Stephanus; tē eusebi;
 Paulinus; tē sic; laurenti;

SUBSCRIPSTRUM TPBRI NUMERO LXVII

SUBSCRIPTIO DIACONORUM

Cyprianus; diac; sic; acteromane; rēg; iiii;
 hic subscripsi; & consensu; synodalib; constitutus
 atq; in hac me pfititor; manere sententia;
 Anastasius; diac; regiōni; prima; subscripsi;
 Cironatus; diac; rēg; ii; subscripsi;
 Iohannes; diac; regiōni; ii; subscripsi;
 Tarrensis; diac; regiō; prima; subscripsi;
 Turullus; diac; rēg; iiii; subscripsi;

**EXEMPLAR CONSTITUTIFACTIA
 DOMNOSYMMACHO PAPA DE REBUS
 AECLESIAE CONSERVANDAS**

Flaues; auieno; uē; iunior; sub die; viii;
 id nouemb; in basilica; beat; petri; apti

Residente uenerabili uiro papa symma
cho una cum uenerabilibus uiris;

Laurentio Maximo Petro Laurentio
Aniliano Igridio Felice Bastiano Cresconi
Pacatiano Bengno Rufentio Innocentio Iohē
Maximo Stephano Iohē Sereno Eulalio
Preuleiano Fortunato Laurentio Eustathio
Marciano Iocundo Candido Fortunato
Laurentio Felice Eutichio Elpidio Aprile
Innocentio Mercurio Hilario Fortunato
Concordio Asello Innocentio Stephano Gerontio
Paschasio Vitale Memore Seuerino Hilario
Cenerioso Innocentio Casto Colonico Siluano
Maximiliano Arestone Seuerino Propinquo
Martyrio Balentino Sebastiano Romano
Cindemio Dulcitio Victore Ursio Mercurio
Asello Seruodi Adeodato Asterio Martino
Felice Eusebio Augusto Proiecticio Crysogono
Euenantio ep̄i Rufico Residentib; etiam
Sallustio Proiecticio Probo Martino
Amando Epiphano Basilio Sebastiano
Florentio Optauiano Seruodi Anastasio
Epiphano Uincomalo Abundantio
Euincomalo Paulino Iuliano Marcello
Agathone Benedicto Crescentione Paschasio
Iuliano Seuero Paulino Adeodato Iohanne
Timotheo Laurentio Hilario Adeodato
Marco Stephano Uenantio Petro Ispetro
Crysogono Litorio & Crysogonum Timulo
Et maximis pp̄b; fortunato Adstantib; quoq;
diaconib; Anastasio hormida Iohē Agapito;

SYMMACHUS EP̄S AECCLISIAE CATHO

LICAE URBS ROMAE DIXIT

Bonae quidam frater in sacra eccl̄a
ticis legib; obsecata sub diuinito
re iudicū que erant statuendam de
finiuit. & ad iudicū cumulum perue
nit dum sufficienter uniuersacon
pletitur. ne adiectione indiget plentu
do maxime de clericis quos amor do
minationis inuasit. & iugum discipli
nae ecclesiasticae fecit respuere. quos
propter ea schisma fecisse a pueroson
stret. quib; misericordiam tamen
quidam d̄s mandat uniuersis impedi
sicut oportuit non negastis si duritia
cordis eorum non sibi adquirat poena
dum contemnit oblata remedia. que
excessus enarrandum difficile est
unum tamen quod occurrit ueneran
do ordini ur̄o intinmare non differo
dixerunt inter aliam scripturam
quandam in iustis memoriae basi
lium. quasi pro ecclesiasticae uere
substantiae conscripsisse. In qua ul
ludromane eccl̄e nec interfuit nec
subscripsit antistes. per quem potuit
set fortis illegitima firmitate. n
ne ego inde disputem unde potest ur̄m
iudicari & concilium requiratur &
referatur in medium ut lectio non
agnoscatur cuiusmodi posse habere

substantiam. Sc̄a synodus respondit.
deferatur in medium ut cuiusmodi sit
possit agnosci. & dum diceret hormis-
da diaconus recitauit:

EXEMPLAR SCRIPTURÆ

Cum in unam apud beatum petrum ap̄tm
residisset sublimus & eminentissim-
us prefectus pretorio atq; patricio
agens etiam uices precellentissimi regi
sodoanis. Basilius dixit. quamquam stu-
dium & religionis inter sit ut in ep̄sco
patus electione concordia principaliter
seruetur eccl̄e. nec per occasionem sedino-
nis status ciuitatis uocetur in dubium.
tamen ad nominationem beatissimi uiri
papenri simplici quam ante oculos
semper habere debemus. hoc nobis
meministis sub obtestatione fuisse
mandatum ut pr̄ter illum strepitum
& honorabilis eccl̄e detrimentum si
de hac lucem transire contigerit.
non sine nra consultatione cuius li-
bet celebretur electio. & cum lege-
ret gregorius ep̄s ciuitatis tuder-
one gate surgens consensus dixit.
huperpendat sc̄a synodus ut pr̄-
termissas personas religiosas quib;
maxime irascit de tanto pontifice
insuar edigerent potestatem quod
contra canones esse manifestum est.
Item hormisda diaconus legit.

neque confusionis atq; dispendii uera-
bilis eccl̄e sustineret miramur pre-
termissis nobis quidquam fuisse temp-
tatum cum sacerdotem rō sup̄stite nihil
deuisset adsumere. Quare si amplius
dimurē uel sc̄itate placet. In colonia
omniaq; ut futuri antistes electione
respicunt. religiosa honoratione
seruemus. hanc leges specialiter pre-
ferentes quam nobis hereditib; q̄ nris
xp̄iane mentis deuotione sancimus.
neumquam p̄dium seu rusticum
sive urbanum uel ornamenta aut
ministeria ecclesiarum q̄ nunc sunt
uel que ex quiblibet titulis ad ecclesiarū
iura peruenierint ab eo qui nunc ant-
istes sub electione communi fuerit or-
dinandus & illis qui futuris seculis se-
quentur. quocumq; titulo atq; com-
mento alienare uoluerit inefficax
atq; inritum iudicetur. sicq; facienti
uel consentienti accipientiq; anathema.
Maximus ep̄s bledane eccl̄e dixit.
modo sc̄a synodus dignetur edicere
licuit laico homini anathema in or-
dine eccl̄astico dictare. aut si potuit
laicus sacerdoti anathema dicere.
& contra canones quodemon conpe-
tebat constituere. Dicit uobis quid
uidetur de me licuit laico legem dare.
Sc̄a synodus dixit. non licuit & adiecit.

Lege sequentia. Hormisdas dicit legit. &
his qui predium rusticum uel urbanum
iuris ecclesiasticis fuerit consecutus noue-
rit se nulla lege uel prescriptione mu-
nitum sed si uelut quia alienauerit siue
quae uoluerit uoluntate contraria
predium huiusmodi alienatum reuo-
care temptauerit. Id cum fructibus
restituatur quod illud fuerit consecutus.
& cum legitur Stephanus episcopus ecclesie
uenusie surgens e consensu dixit
per legatum. Hormisdas dicit legit.
quam etiam poena placuit accipientes
heredes pro heredeque respicere. In
quare cui libet clericorum contradicendi
libera sit facultas. Iniquum est enim
& sacrilegi instar ut que ut profaluit
uel re que animarum suarum unus
quisque uenerabili ecclesie pauperum cau-
sa contulerit. Aut certe reliquerit
ab his quos maxime seruare conuen-
erat in alitudine transferatur.
plane quecumque in gemis uel auro
atque argento nec non & uestibus minus
apta usibus uel ornatum uidebuntur
ecclesie que seruari ac diuinae non
possunt sub iusta estimatione uen-
dantur & erogatio religiose profi-
ciant. Cumque lecta fuisset Laurentius
mediolanensis ecclesie dixit. Ista scrip-
tura nullum romane ciuitatis potuit

obligare pontificem. quia non licuit la-
icos statuendi in eadem praeter papam
romanum habere aliquam potestatem.
quos subsequendi manet necessitas non
auctoritas imperandi maxime cum
nec papam romanum subscripsent
nec alium secundum canones me-
tropolitanum legatur ad sensum.
Petrus episcopus ecclesie nauennatis dixit.
scripturae que in nostra congregatione
uulgata est nullis sanctorum uisus
tineri manifestum est. quia nec a
nonibus conuenit & laicis non concep-
ta persona uidetur. maxime qua
in ea nullus praesul sedis apostolice in-
ter fuisse uel propria subscrip-
tione firmasse monstratur.
Iulianus episcopus syracusane ecclesie dixit.
scriptura que in sacerdotali con-
cilio recitata euidentissimis docu-
mentis constat in ualida primum
quod contra patrum regulas ali-
cis quamuis religiosis quibus nulla
de ecclesiasticis facultatibus aliquid
disponendi legiturum. quae ad
tributa facultas facta uidetur.
deinde quod nullus praesul apostolice
sedis subscriptione firmata do-
cet. quod si cuius libet praesum-
ue sacerdotum intra suos termi-
nos concilio habito. quid quid

si ne metropolitani sui antistitis uel aucto-
ritate testauerint uirum esse debere
patres sancti sanxerunt. Quamoma-
gis quod in aptica sede non existente
presule qui prerogatiuam beati me-
riti apti petri p[er] uener sum orbem
primatum obtinens sacerdotu. Sta-
tuti synodalibus consueuit tribuere
firmitatem. Alacis licet consentib;
aliquantis epis qui tamen pontificia
quo consecrari probantur p[re]iudiciu
inferri non potuerunt. p[re]sump-
tum cognoscitur uirib; carere non
dubium est nec posse inter eccl[esi]astica
ullo modo statuta censeri;

III SCA SYNODUS DIXIT

Licet secundum prosecutionem
uenerabilium fratrum n[ost]ror[um] laurenti-
petri eulali. crisioni. maximi u[el] ste-
phani. nec aput uos incertum habet
hanc ipsam scripturam nullius esse
momenti. quo etiam si aliqua possit
subsistere ratiorem modis omib;
in synodali conuentu prouidenda bea-
titudinis u[est]re sententia neruari
conueniebat. & in ritum deduci.
nem exemplum remaneret p[re]su-
mendi quib; libet lacus quamuis re-
ligiosis uel potentib; in quacumq; ci-
uitate quolibet modo aliquid de
cernere de eccl[esi]asticis facultatib;

quarum solis sacerdotib; disponendi indis-
cussis ad cura commissis docetur.

Symmachus ep[iscopu]s dixit. modo quia p[re]sentia
uram u[ost]ra mihi sub qualibet occasione
concessit. uolo si placet rem fieri firmis
quam credo eccl[esi]asticis facultatib; conue-
nire & agnoscat omis quos in me uanus
furor excitauit. nihil me magis studere
quam ut saluum esse possit. quod mihi est
ad sub dispensatione commissum. sed etia
quib; libet successorib; d[omi]ni timentibus
gratum esse debeat. & ad eccl[esi]asticis cus-
todiam patrimonii per tinere.

Sca synodus dixit. sumus p[ro] uisionem uram
necessariu studere & ideo in u[est]ra est potes-
tate sequenda disponere.

Symmachus ep[iscopu]s eccl[esi]e urbis romae dixit.
magno quidem uenerandis sacerdoti
debetur cultura proposito. cui imminet
desudio quare etia sunt non de necessitate
disponere. sed qm in aliquib; aliena postu-
lantib; uitiorum mater avaritia repu-
diatis honestatis repabulis totum putat
expedire quod licet. & ita dum p[re]cedat
patientia sup[er]ne pietatis abutitur. ex-
pectantib; correctionem celo moderan-
te iudicisse extiment non teneri. & claru
sit quod aput cer tos in occasione rapiendi
procedat diuine mora sententia. sed
nos quod pastoralis cura & eccl[esi]astica
adstringit. p[ro] dispensatione nec redita

ratione reddenda substantie opus est ut solli-
citudinem nr̄am non solum ad presentiam
sed etiam ad securam secula porrigam.
ne adanimentis detrimenta contingat.
si huiusmodi statutis debere innocen-
tia presumunt. de libertate deliquerit
cum religio possint & nos & successores
nr̄i potestate fulciri legibus eccl̄asticis
seruientes;

III Hic ergo per pensis mansuros cum dnr̄i
consideratione decreto sancimus ut nullus
ap̄tice sedis presulis a presentie die donec
disponente dno catholica fide manserit
doctrina saluatoris liceat predium rus-
ticum quantumcunque fuerit. uel magnitudi-
nis uel exiguitatis sub perpetua alienatio-
ne ad cuius libet iura transferre. nec cuius
quam excusentur necessitatis obtentu.
quippe cum non sit personale quod loqui-
mur. nec aliquid clericorum uel laicorum sub hac
occasione accepta tueri. sed nec in usufruc-
turura aliquibus dari liceat nec data reti-
neri. preter clericos atque peregrinos ne
male tractationis ministratur occasio.
cum liberalitati illi alia temerare seruent.
sane tantum domus quibus libet arbitrio consti-
tute. quarum iustitiam necesse est expensa non
modica sustentari. acceptis si offerri conti-
gerit sub iusta estimatione redditibus & di-
uinitimore iudicii commutentur.

IV Pateriam eccliarum per omnes romane

civitatis titulos qui sunt p̄bri uel quicumque
fuerint adstringi uolumus lege custodit
quia nefas dicitur est obligatione qua
se per caritatem xpi conecit summus
pontifex ea hominem secundi in eccl̄a
ordinis non teneri. quicumque tamen
oblitus di & decreti huius in me memor
causis romane civitatis sacerdotes uo-
lamus. religiosi sine ipsis deum cum in
statutum presentis committens quid
quam de iure titulorum uel eccl̄a su-
perius prefata quilibet modo preter-
aurum argentum uel gemmas uer-
tes quoque si sunt uel si accesserunt aliq-
mobilia a dornamenta diuina mini-
me pertinentia perpetuo iure excep-
tis dumtaxat sub prefata condicione
domibus alienare temptauerit dona-
tor alienator hac uenditor honoris
sui ammissione mulsetur;

VI Preterea qui petierit aut acce-
perit uel qui presbiterorum aut diaconorum
se uel defensorum danti subserpserit. quod
inatus animas percunt anathemas
ferantur. sique accipienti uel subser-
benti de personis superioribus comprehen-
sis. Id est quas anathemate feriri cen-
sumus. instatuta poena contubernii
seruata. quam premissimus in ali-
natorum uindicta nisi forte & aliena-
tor sibi dum petierit & qui acceperit

celeri restitutione prospexerit.

Quod si minore anime sue curam quis quam remedium oblatum forte neglexerit supra ea penarum genera que superius tenentur abscripta contra fas si quod conceptum fuerit documentum uniuersis uiribus quamuis ab initio nullas habuerint effertetur sed etiam liceat quibicumque ecclesiasticis personis uoce contradictionis offerre. & ecclesiastica auctoritate fulciri. Ita ut cum fructibus possit alienare potest nec aliquo de ante tribunal xpi obstaculo maneat. quia a religiosis animabus ad substantiam pauperum deo relicta contra fas sine aliqua pietatis consideratione dispergitur. huius autem constitutionis legum in aptica tantum uolumus sede seruari. uniuersis ecclesiis per prouincias secundum animarum considerationem que proposito religionis conuenire rectores eorum uiderint more seruatum;

ETSUBSCRIPSERUNT.

Celuis symmachus episcopus ecclesie romane huic constituto a nobis factosubscripti.
Celuis laurentius episcopus sancte mediolanensis ecclesie huic constituto a uenerabili papa symmacho facto sub scripti.
Petrus episcopus catholice raennatis ecclesie huic constituto a uenerabili papa symmacho facto sub scripti;

Eulalius episcopus sancte ecclesie syracusane huic constituto a uenerabili papa symmacho facto sub scripti;
Felix terramontensis. Crisostomus tuderitanus.
Emilianus. uertellensis. locundus. augustinus.
Tigradius. cauritanus. Vitalis. fundanus.
Bassus. nutinensis. Patianus. coxulienensis.
Maximus. bletarianus. Martyrius. terraconensis.
Rufentius. ignatinus. basilius. tullenensis.
Martinus. ostensis. benignus. aquasubensis.
Fortunatus. uertanensis. Severinus. tondanensis.
Euarpius. messanensis. Ioh. spoletinus.
Stephanus. uenusinus. Valentinus. amintinus.
Romulus. penestrinus. Probus. carmerianensis.
Quidemus. amatinus. Candidus. tiburtinus.
Fortunatus. fulgenensis. Paschosius. uulturnensis.
Martianus. accanensis. Maximianus. perusinensis.
Crispogonus. albinensis. Euticius. tranensis.
Laurentius. bobianensis. Marcus. samninus.
Aprius. nucerinus. Memer. canusinus.
Innocentius. forsubrensis. Florentius. plethensis.
Feligenepesinus. Concordius. metenacis.
Amandus. potentianus. Acellus. populimensis.
Colonius. foelodiensis. Helpidus. uolturninus.
Procius. forinobis. Generosus. pollentis.
Bonifacius. foroflaminensis. Sebastianus. tyranus.
Rusticus. burtonensis. Uenancius. synogall.
Innocentius. tiferntinus. tiberinoy.
Siluanus. ueluterninus. Iustus. signentis.
Areston. ostent. Augustus. lipartianus.
Felix nepesinus. prouto. Asterius. agnatensis.
Propinquus. treuiantis. Eusebius. fanestris.
Romanus. numitanus;

RVFIOMAGNO
EAVSTOAVENO
VC CONS SYBD
EXKLNOVEMB

Quarta synodus habita romae
palmaris. scilicet synodus apud
urbem romanam ex precep-
to regis theoderici ex diuersis regio-
nibus congregata in xpi nomine dixit.
Cum ex diuersis prouinciis ad urbem
romanam conuenire sacerdotum regia
precepisset auctoritas ut de his qui
uenerabile papa symmacho aplice
sedis presuli ab adversariis ipsius
dicebantur in pinguis concilium iu-
dicaretur ligurie aemilie uel uenetiarum
episcopi quos ad presentiam principis per
itineris ductos adtraxit consulimus
regem incubuit necessitas consulendi
que hos uoluit seritate fractos debili-
tate corporis inualidos causa congre-
gari. Respondit presulatus ex parte
simus bene congregationis affectum
plura ad se de papa symmacho actibus
horrenda fuisse per lata & in synodi
oportere si uera esse inimicorum eius

obiecchio iudicatione constaret memo-
rati pontifices quibus allegandi immine-
bat occasio. suggererunt ipsum qui
dicebatur impetratus debuisse synodum
conuocare. suentes quia eius sedis
primum petri apostoli meritum ad
principatus. deinde secuta iustione
dñi conciliorum uerandorum auc-
toritas singularem in ecclesia tra-
didit potestatem. nec ante dictam
sedis antistitem in minorum subia-
cuisse iudicium. In propositione si-
mile facile forma aliqua testarentur.
sed potissimum princeps ipsum quoque
papam in colligenda synodo uolun-
tate sua literis demonstrasse sig-
nificauit. ad mansuetudine eius pa-
ne postulata sunt. quas ab eodem
ita constabat hos dari sacerdotibus
sine tarditate construit uel quic-
quid in eodem negotio actum scrip-
tis romanam ex diuersis terrarum
uel regionum partibus de prose-
cutione non peruentum est. & dum
uenerabili collectione de incipiendo
haberetur negotio prout poscebat
causa tractatus. Sic papa sym-
machus basilicam uulm in qua pen-
tificum erat congregatio prout
habuit curam celestem ingressus est.
& deuocatione synodali demerit

in sumo regi gratias retulit & rem
 desiderium eius esse testatus est. Can
 sa ergo de sacerdotum animis que de
 concilio nondum firmato tristitia
 ministrabat. abscissa auctoritate
 ordini colligendum sicut poscebant
 ecclesiastica statuta in omnium quibus
 dom conuenerant epi presentia se
 dare professus est sperant ut ius
 tator qui contrarie religione contra sta
 tuta ueterum uel contrarie regula ma
 iorum a parte clerici uel aliquibus
 laicis fuerat postulatus exordina
 tione amittitur sicut decebat sem
 propositum prima fronte cederet
 & omnia que per suggestiones inuim
 corum suorum amiserat potestate
 ab honorabili concilio redderentur
 & tantum loci presul legaliter prius
 statui pristino redderentur & tunc
 ueniret ad causam. & si ita recte uide
 retur accusantium propositionibus
 responderet digna res uis est maxi
 mo sacerdotum numero adque meret
 effectum decernere tamen aliquid
 synodus sine regia noticia non pre
 sumpsit. sed suggestio iusta per legatos
 negligentia non meruit secundum
 uota responsionis sussest regis pre
 ceptionibus papa symmachus ante
 patrimonii uel ecclesiarum quas

amiserat receptione cum uipugnantibus
 suis in discipline confligere qui potestati
 sue privilegia & que pro consuetudine quartu
 iuste estimamus emendatione summissa
 ne haec uoluit uicere sumere sed dum esset
 synodus in hierusalem basilica sed & oriam
 palatii constituta aliquibus sacerdotibus; ut
 famet utriusque que accusatores para
 uerant quondam seditionibus; appellabant
 susciperetur a synodo in quo suscepro
 duo erant que uel ueritati inimica essent
 uel ipsi quantum ostenditur conuentus
 ecclesiastico propositore pugnant. unu
 qui dicebant crimina memoratis supe
 rius symmachi papae apud regiam consti
 tissent notitiam quod falsum esset de
 claruit non enim quas in obam causam
 audienti commississet si uis consuetudine
 conuictum de errore solam scire ex
 peccare sententiam. alud quod per ser
 uos de his qui obiebant se eum loquebant
 posse conuincere addentes ut ipsi man
 cipiat traderet. quibus quantum illas
 seruebant possit in iudicatione super
 aliquae res canonibus; & ipsis publicis erant
 legibus; inimica. cum patrum statuta sanc
 xissent ut quos ad accusatione legitimi
 non admittunt. his dicendi incognitio
 ne uel ad sequendi aliquid deleganda
 esse licentia. & dum inter ista que es
 set facienda tractantur presatus papa

ut causa diceret occurreret. qui ueniens
ab inruentibus turbis. aemulorum suorum
ita tractatus est. ut multis pbris. quicum
ipsoerant percedam ipsam mortis fuis
set occasio. & recentium adhuc bestigia
uulnerum inlustris uir comis. algermus
& sublonis uirgudala & uedeulfus maio
res domus regue per spexissent quod se
unde egressus fuerat ad beatam petri apu
septu conuenerit. his ita actis & rebus
uaria confusione turbatis. Iterum nos
ad iustitiam contulimus principalem
scientes diuinitatem propriam regere
dominam que ad italiam guernacula
ipsa prouideret. Cuius mansuetudini
omni per relatione serie sicut reposebat
ingessimus intimantes etiam spe nomi
natum papam postcedem. cui subiacue
rat cum suis si uoluntate uersus habe
ret ex eundi ad iudicium fuisse commo
nitum. sed alle gaste eum per directos
epos mandatis canonibus sibi conce
sas se affectu purgationis sue culmen
humiliat. quanta periculis pene fuis
se oppressos dominum regem haberet
quod uellet facendi se interum iusti
tiae penitentem statutis canonicis non
posse compelli. Ad haec serenissimus
rex taliter de aspirante respondit
in synodales se arbitrio. ut antine
gotu sequenda prescribere ne aliquid

ad se praeter reuerentiam de ecclesiasticis
negotis pertinere. Committens etiam
potestati pontifici cum uisue proposito
uellent audire negotium. siue nolent
quod magis putarent utile delibera
rent. dum modouenerandi prouisio
nem concilii pax in ciuitate romana
& xpianis omnibus que ecumuste offer
tur dimandata complenur. Itaque
sue dare rector em agnoscentes nul
lum nobis laborem alium remansisse
nisi uideri sidentes cum humilitate p
positi in ita concordiam ortaremur.
quoniam in tante rei restabat undedo
partemur. ut se episcopis uoluntati
inuitamus senatum amplissimum
quali oportuit legatione destinata
monentes & struentes causas di ipsi
uise iudicio committendas. quia de
corpus occidere & animam mitte
re in gehennam. quid dicit mihi uinc
dictam & legor et tribuam. a put que
consuetudine iudaei est cum non abscondent
occulta cogitare prudentes uros
oportere quantum conuenienter
& praerudialiter in huius negotii
principis consistent. & nos uiam
per hanc quam ipsi uocabant remissio
ne peccatis non aperire sed claudere.
quod dicebatur maior uadit uer
uamus instrumente eos qui a per nos

illi septuaginta non esse cum lupi nisi
 • dia praeiudice sed pastoris. Maxime
 quia in causa praefata multos esse digna
 bantur cognoscere et deo facti facere er
 ror inuoluerat et quia non poterant
 plura sub hac occasione ecclie membra
 dispergi sed magis per mansuetudine
 sustineri sicut beninos operis paulus
 magister instruxerat dicens sanan
 do esse plurimos per patientiam meo doc
 trina et qui cumque putamur re et
 grauib; peccati in uolui quamuis nullus
 est qui delicta carcat. Sicut iohannes tes
 tatur apti: si dicam quia peccatum non
 habeo mendax sum hostiamen magis
 presuram hominum per terreri har
 passiones iudicia diuina suspensi ma
 xime cum illa que premisimus inter
 alia de auctoritate sedis obstatent
 quia quod possit seruius quondam beatus
 meruit in nobilitate possessionis acces
 sit et clamitatem ueterem uobis dar
 de expidit rectoribus clamantes scrip
 tum esse per prophetam ex personadi
 num quid non ualeat manus mea ad con
 sumendum eos qui errauerunt. hec aut
 sepissime sicut oportuit commoneat
 ut habita in ratione discederent et
 factum nrm quod dicit inspirauerat
 iuxta mandatum principis non dis
 cedere sed sequerentur sicut decebat

ecclie filios ne sub hac inuentione coacer
 derent et in eorum ecclie detrimenta
 queret poscebat cum festinatione succurri
 et nobis huius celestatis et illis obedientie
 necessitas imminerebat. Maxime cum omne
 parte plebem ceruimus eius communi in
 dissociabiliter adhesisse cuius nos nomie
 dicacura stimulabat ne in aliquo laudret
 errore quib; allegatis dum diuino obesta
 tione decernimus harum necessitatum
 uel religionum consideratione adstricti
 et electis per pensio nib; que in causa erant
 inspiratione secretis symmachus papa
 sedis aptice praesul ab huiusmodi propo
 sitione impetrat: quantum ad hominem
 respicit quia totius causis obstantibus
 superius designatis constat arbitrio diuino
 fuisse demissum sit in unum et haberet
 xpiane plebis in aliqua de obiectis oblatio
 ne in omib; ecclis suis ad ius sedis sue p
 tinentib; et tradat diuina mysteria
 quia eum ab impugnatione suorum impe
 titionem propter superius designatas
 causas obligari non potuisse cognouimus.
 Unde secundum principalia precepta
 que nra hoc tribuunt potestati quid
 quid ecclasticis in sacra am urbem ro
 mam uel foris iuris est reformamus
 totam causam diuicio reseruantet
 uniuersos hor tamus ut sacram com
 munionem sicut res postulat habeo

perficiant & diuinarum suarum me-
 minerint. quia ipse & amator pacis est
 & ipse pax est qui monet. pacem meam da-
 uobis pacem meam relinquo uobis & in
 qua ciuitatem pacem esse pacificum hoc
 quicumque & instructione nra quod non ex-
 timamus uel non admittit uel retractare
 posse reddere. uideat quia in diuina
 dicitur contemptus suiratione est sicut de-
 do confidimus redditurus. De clerico me-
 morate papa quia beatus uicarius compul-
 sicut alicuius contrarie regularis discesserunt.
 & christi fecerunt hoc fieri decreuimus
 ut eos facti facientes episcopo in misericordia
 subsequatur. & officii ecclesiastici se-
 gaudeant restituti. Quod si haec re-
 demptor nri obsequerit a bono re-
 letatur inuentas & suppresugum filium
 patrem nam liberalitatem celestis medi-
 cator ad commodat. quisquis uero cleri-
 corum post hanc formam a nobis probata
 quocumque sacra in dolo in gectar omnia
 missa celebrari presumpserit. praeter
 conscientiam papae symmachii dicitur
 ubi statutis canonicis uel ut scismatice
 percellatur. ista non sufficiant cum di-
 notitiam sincere protulerit.

SUBSCRIPTIONES EPORUM.

L Laurentius episcopus ecclesie mediolanensis huic
 statuto non in quoto tam causa mudi iu-
 dicio commissimus subscripsi;

Petrus episcopus ecclesie uenetiensis huic statuto
 non in quoto tam causa mudi iudicio commi-
 simus subscripsi.

Felix terra nensis. Bonifatius aque uentis.
 Maximus ueranus. Emilianus. tyranus.
 Maximus ticinensis. Cassianus. mutinensis.
 Gerontius siculensis. Stephanus. uenetus.
 Laurentius boiensis. Fortunatus. fulginensis.
 Mercurius. iurinus. Stephanus. neapolitanus.
 Hilarus. tempranus. Maximilianus. perusinus.
 Innocentius. ferentinus. Concordius. mesinensis.
 Titus. fundanus. Celsus. portuensis.
 Aristus. ostensis. Martyrus. terracinentis.
 Victor. lunensis. Asterius. aquinatis.
 Chrisogonus. albanensis. Amantius. potentianus.
 Romanus. munitanus. Cyprianus. reatinus.
 Cyprianus. rudertanus. Innocentius. in uentis.
 Iohannes. spoltinus. Iustus. iherosolanensis.
 Laurentius. uogomans. Eucarpus. metropoli-
 tanus. Rufinus. agnatinus. Serenus. nolanus.
 Marcianus. facanus. Euthicus. tranentis.
 Fortunatus. agninus. Paschasius. uulturnensis.
 Innocentius. forus. aplicus. Felix. nepesinus.
 Hilarus. temprandis. Innocentius. dirimuntis.
 Severinus. cundartanus. Siluanus. uelentis.
 Sebastianus. tyranus. Mercurius. gauranus.
 Felix. cellanus. Rusticus. boxentinus.
 Propinquus. tribensis. Adodatus. formanus.
 Bonifatius. camerinanus. Iustus. signatinus.
 Cindemus. anteanus. Augustus. liportanus.
 Valentinus. amiterrinus. Fortunatus. suetanus.

